

Andrzej BUJAK
Marek WRZOSEK

**FORSOWANIE
PRZESZKODY WODNEJ
w aspekcie sojuszniczym**

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej

54320

09-054320-000-0

54320

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

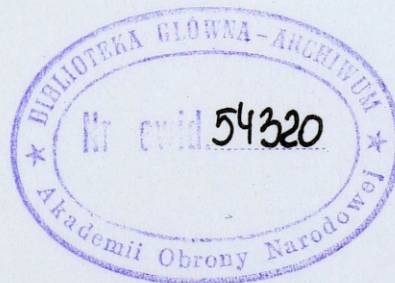
KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ I TAKTYKI WOJSK LĄDOWYCH

AON 5397/02

Andrzej BUJAK

Marek WRZOSEK

**FORSOWANIE PRZESZKODY WODNEJ
W ASPEKCIE SOJUSZNICZYM**

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOPK LABOWYCH

KATEDRA ARTYSTYCZNEJ OPERACYJNOŚCI TAKTYKI WOPK LABOWYCH

AKO 12/001

Autorki: BŁAK

Marek WRZOSK

WYKONANE PRZEZ KATEDRĘ WOPK LABOWYCH

W ASPEKcie SOJUSZNICZYM

WYKONANE

SPIS TREŚCI

Przeszkody wodne	5
Forsowanie	10
Organizacja forsowania	16
Przeprawy	18
Obrona przeszkód wodnych	20
Ćwiczenie dowódczo-sztabowe Poznań 2001	27
Literatura	30
Załączniki	31

PRZESZKODY WODNE

Przeszkody wodne są elementami terenowymi mającymi istotny wpływ na prowadzenie współczesnych działań bojowych. Z jednej strony w istotny sposób ograniczają one ruch wojsk, z drugiej zaś stanowią doskonałe podstawy do stworzenia trwałego systemu obrony¹. Przeszkody wodne wyznaczały historyczne granice państw, oddzielały od siebie ludy i narody, a w czasie wojen stanowiły zazwyczaj ważne rubieże strategiczne². Również obecnie – w aspekcie działań bojowych – nie straciły one na znaczeniu.

O randze problemu przeszkód wodnych świadczy fakt, iż w Polsce wody zajmują 8265 km² - co stanowi 2,6% powierzchni kraju, z tego 3170 km² przypada na jeziora, zaś 5090 km² - na rzeki. Ich gęstość jest zróżnicowana, od 0,8-1 km biegu rzek na 1km² powierzchni na obszarach pojezierzy i w górach, do 0,2 km na 1km² w pasie wyżyn środkowopolskich. W stosunku 7 : 3 przeważa południkowy kierunek ich biegu, kierunek równoleżnikowy mają tylko niektóre rzeki płynące w pradolinach. Rzeki w Polsce niemal całkowicie (99,7%) odprowadzają wody do zlewiska Morza Bałtyckiego. Tylko 0,3% terytorium odwadniają rzeki wpadające do mórz Czarnego i Północnego³. Na terenie kraju znajdują się również kanały o znaczeniu wojskowym. Najważniejsze z nich to kanały: Gliwicki, Żerański, Bydgoski, Ślesiński, Górnonotecki⁴.

---

¹ A. Bujak, *Wpływ specyficznych warunków środowiska na działania taktyczne* („Specyfika – 1”), Warszawa, AON 1998.

² J. Marczak, J. Pawłowski, *O obronie militarnej Polski przełomu XX-XXI wieku*, Warszawa, Bellona 1995, s. 52-53.

³ Zob. K. Trojan, *Charakterystyka obszaru kraju*, Myśl Wojskowa 1999, nr 5, s. 63.

⁴ J. Skrzyp, S. Stańczuk, *Wojskowo-geograficzna ocena granic Rzeczypospolitej polskiej*, Warszawa, AON 1991, s. 31.

Wyniki z przeprowadzonej analizy nie pozwalają w sposób jednoznaczny i syntetyczny przedstawić zagadnienia wpływu przeszkód wodnych na prowadzenie działań bojowych z uwzględnieniem wszystkich zmian jakie zachodzą na współczesnym polu walki. Szybki rozwój techniki bojowej, wykorzystanie technologii komputerowych do projektowania i wspomaganie działań bojowych, powietrzno-lądowy wymiar działań taktycznych i duża dynamika walki, powodują konieczność bardzo precyzyjnego i wnikliwego rozważenia problemu wpływu przeszkód wodnych na prowadzenie zasadniczych działań taktycznych. Wyposażenie wojsk w pojazdy mechaniczne i środki przeprawowe zwiększyło możliwości pokonywania przeszkód wodnych. Forsowanie w bród będące najbardziej powszechnym sposobem przeprawy, straciło na swej ważności. Nacierające wojsk stopniowo uniezależniają się od funkcjonujących przepraw stałych. Mogą samodzielnie w coraz krótszym czasie zbudować most⁵. Jednak pomimo rozwoju sprzętu desantowo-przeprawowego i masowego wyposażania wojsk w środki bojowe przystosowane do samodzielnego pokonywania przeszkód wodnych, nadal rzeki i jeziora stanowią dla nacierającego poważne utrudnienie. Trzeba je pokonać, aby realnie myśleć o prowadzeniu natarcia.

Doświadczenia wojenne, wskazują, że wszystkie przeszkody wodne, nawet największe, mogą zostać sforsowane przez nacierającego. Szczegółowa analiza procesu pokonywania przeszkód wodnych wskazuje, że istota każdego sukcesu kryje się wielomiesięcznych przygotowaniach⁶ oraz stałym doskonaleniu sprzętu i techniki forsowania⁷. Materiały źródłowe wskazują, że stałemu doskonaleniu podlegają zarówno sposoby obrony, jak i forsowania

---

⁵ Z. Ścibiorek, *Rozważania o obronie*, Warszawa, Bellona 1993, s. 105.

⁶ Egipskie przygotowania do forsowania Kanału Sueskiego trwały ponad dwa lata – por. J. Biziewski, K. Kubiak, *Yom Kippur*, Warszawa 1995, s. 9.

⁷ Zob: F. Skibiński, *O sztuce wojennej na północno-zachodnim teatrze działań wojennych 1944-1945*, Warszawa 1977, s. 349. Przygotowania do forsowania Renu w ramach operacji "Plunder" trwały od końca stycznia do 23 marca 1945r.

przeszkód wodnych⁸. Szczegółowa analiza nowych, praktycznych rozwiązań pozwala określić kierunki zachodzących przeobrażeń oraz odnaleźć i eliminować w przyszłości błędne lub mało efektywne rozwiązania⁹.

Jednym z zasadniczych czynników określających znaczenie przeszkody wodnej w działaniach bojowych jest jej szerokość. Im szersza jest przeszkoda wodna, tym więcej trzeba zaangażować sił i środków oraz czasu na jej pokonanie. Szerokość rzeki wydatnie może zwiększyć czas oddziaływania ogniowego na przeciwnika będącego na wodzie, wpływając w ten sposób na wysokość strat zadanych mu w trudnym dla niego okresie forsowania – pokonywania lustra wody przez rzut szturmowy. Problem ten jest szczególnie istotny, gdy spadek stoku lub zbocza doliny przeszkody wodnej umożliwia organizację wielowarstwowego ognia. W przeprowadzonych badaniach wyodrębniono zależność pomiędzy możliwością prowadzenia ognia do przeciwnika znajdującego się na wodzie a czasem pokonywania przeszkody wodnej.

Analiza przeszkód wodnych o szerokości nie mniejszej niż 10 m wykazała, że na obszarze kraju występują przeszkody wodne:

do 20 m – stanowią 63% ogólnej liczby przeszkód¹⁰

20-50 m – 11%

50-100 m – 12,5%

100-150 m – 5%

150-300 m – 4,5%

powyżej 300 m – 4%

W każdej sytuacji istotne znaczenie ma także szerokość i ukształtowanie doliny rzeki oraz taktyczna pojemność poszczególnych kierunków po obu

---

⁸ Zob. J. Biziewski, K. Kubiak, *Yom Kippur*, Warszawa 1995.

⁹ Por.: A. Bujak, J. Biziewski, *Forsowanie Kanału Sueskiego przez wojska egipskie w 1973r*, Myśl Wojskowa 1994, nr 2.

¹⁰ J. Rzemień, Z. Zamiar, S. Guzdek, S. Lewicki, *Zabezpieczenie inżynieryjne w obronie*, Myśl Wojskowa 1994, nr 1, s. 115.

stronach przeszkody wodnej. Wpływają one na możliwość podejścia do przeszkody, jej forsowanie i rozwijanie walki na przeciwległym brzegu.

Dodatkowo na możliwości pokonywania przeszkód wodnych wpływają doliny o twardym gruncie, dobrze rozwiniętej drożni oraz dobrych warunkach maskowania. Odcinki dolin rozczłonkowane dopływami, pocięte kanałami i groblami, częściowo zabagnione zmuszać będą wojska do przemieszczania się jedynie po drogach lub groblach, wymagać będą przygotowania zarówno dróg dojazdowych jak i wyjazdowych. Tego typu tereny zwiększą skuteczność walki obronnej spieszonych pododdziałów i zwalczanie nacierających sił przeciwnika. Istotne znaczenie ma również wysokość brzegów doliny. Wyższy brzeg po stronie obrońcy z reguły będzie wykluczał forsowanie przeszkody wodnej na danym odcinku. Nacierający będzie organizował forsowanie przeszkód wodnych na odcinkach gdzie brzeg doliny będzie na tym samym poziomie lub wyższy po jego stronie¹¹.

Układ (kształt) doliny rzeki związany jest często z przebiegiem jej koryta w terenie. Jeżeli rzeka (przeszkoda wodna) płynie łukiem wygiętym w stronę nacierającego (forsującego), to na tym odcinku występują dogodniejsze warunki do jej forsowania, niż gdy sytuacja jest odwrotna (łuk rzeki w stronę obrońcy). W sytuacji, gdy łuk rzeki wygięty jest w stronę obrońcy ma on dogodne warunki do prowadzenia ognia skrzydłowego¹².

Na rolę przeszkód wodnych w trakcie działań bojowych wpływają również warunki atmosferyczne oraz pora roku i doby. Występująca często na przyległych terenach mgła dodatkowo utrudnia orientację, obserwację i prowadzenie ognia. Gęste mgły utrzymujące się w dolinach rzek, utrudniają także warunki działania lotnictwa wojsk lądowych. Niektóre z przeszkód wodnych sprawiają większe trudności dla ruchu wojsk tylko w specyficznych

---

¹¹ Zob. A. Bujak, *Obrona i forsowanie przeszkód wodnych na szczeblach taktycznych (pk. Przeszkoda)*, Warszawa, AON 1997.

¹² A. Bujak, Z. Śliwa, *Działania bojowe związku taktycznego i oddziału w specyficznych środowiskach*, Warszawa, AON 1998.

okresach, np. w czasie wiosennych roztopów lub w okresie obfitych opadów atmosferycznych. Wskutek przyboru wody rzeki i strumienie znacznie zwiększają głębokość, szerokość i prędkość prądu. Utrudnia to, w dużym stopniu, możliwość ich przekroczenia, a właściwości taktyczne terenu, w aspekcie manewrowości, ulegają pogorszeniu. Z powyższego faktu wynika wniosek, że w specyficznych okresach liczba rubieży wodnych, mogących wpływać hamująco na działania wojsk, jest znacznie większa.

Doświadczenia wojenne, lokalne konflikty zbrojne oraz wnioski z ćwiczeń poligonowych, potwierdzają duży wpływ przeszkód wodnych na działanie zarówno nacierającego, jak i obrońcy. Wyniki analizy literatury przedmiotu pozwalają na szereg uogólnień w zakresie roli przeszkód wodnych w prowadzeniu natarcia. Przeprowadzone badania wskazują, że w natarciu przeszkody wodne:

- a) wpływają na zwolnienie jego tempa,
- b) utrudniają manewr,
- c) kanalizują ruch nacierających wojsk,
- d) uniemożliwiają wykonanie uderzenia całością ugrupowania bojowego,
- e) wykluczają użycie czołgów w składzie forsujących zgrupowań uderzeniowych,
- f) dzielą ugrupowanie nacierającego na osobne kierunki walki,
- g) stwarzają duże trudności w zaopatrywaniu i ewakuacji walczących na przyczółku wojsk.

Teren w rejonie przeszkody wodnej sprzyja prowadzeniu natarcia, jeżeli zapewnia skryte przygotowania, umożliwia szybkie i skryte podejście do niej oraz jej pokonanie w wielu miejscach. Prowadzeniu natarcia sprzyja wysoki brzeg po własnej stronie, brody z płaskimi wjazdami i wyjazdami oraz

wysunięte łuki rzeki¹³. Teren po drugiej stronie przeszkody wodnej powinien być korzystny dla dalszego prowadzenia natarcia, a przede wszystkim umożliwiać rozwinięcie i uderzenie zgrupowań pancerno-zmechanizowanych¹⁴. Przeprowadzone badania wskazują, że w obronie przeszkody wodne umożliwiają:

- a) zorganizowanie skutecznej i trwałej obrony;
- b) wykorzystanie mniejszych sił na szerszym froncie;
- c) skoncentrowanie wybranych sił i środków na zagrożonych kierunkach;
- d) wykorzystanie dogodnych warunków do ogniowo-elektronicznego oddziaływania na przygotowujące się do forsowania i forsujące wojska;
- e) realizację swobodnego manewru siłami i środkami.

Reasumując można wnioskować, że przeszkody wodne ułatwiają obronę i działania opóźniające utrudniają natarcie, jak również przemieszczanie wojsk, powodują zagęszczanie kolumn i wymuszają zmianę kierunku, przyczyniają się do powstawania zatorów i koncentracji wojsk.

Tak duży wpływ przeszkód wodnych na działanie wojsk wynika przede wszystkim z trudności w ich pokonaniu nawet w wypadku, gdy wojska dysponują sprzętem bojowym posiadającym zdolność pływania.

FORSOWANIE

Prowadzenie działań zaczepnych na dużą głębokość i w szybkim tempie wiąże się z koniecznością częstego pokonywania przeszkód wodnych. Z przeprowadzonych analiz wynika, że w toku natarcia wojska będą zmuszone pokonywać w ciągu doby średnio 2-3 rzeki i kanały o szerokości 5 do 50 m, a co drugi dzień walki rzekę o szerokości ponad 50 m. Z powyższej analizy wynika wniosek, że pokonywanie przeszkód wodnych należy traktować jako

---

¹³ Regulamin Walki Wojsk Lądowych Bundeswehry *HDv 100/100 Truppenführung*, Warszawa 1993, pkt. 3140

¹⁴ A. Bujak, *Prowadzenie działań bojowych w rejonach przeszkód wodnych*, Przegląd Wojsk Lądowych 2000, nr 1, s. 17-21.

nieodłączną, a zarazem skomplikowaną część działań zaczepnych¹⁵. Jeśli przeszkody wodnej nie można obejść, należy przystąpić do jej pokonania. Tak więc należy wnioskować, że **pokonanie** przeszkody wodnej ma miejsce wówczas kiedy jej przeciwległy brzeg nie jest opanowany przez przeciwnika, a znajdują się na nim wojska własne. Sytuacja ta zachodzi najczęściej w wyniku pomyślnego forsowania i uchwycenia przyczółka.

Szerokość przeszkody wodnej wywiera najważniejszy wpływ na organizację forsowania, liczbę użytych środków przeprawowych oraz możliwości wsparcia forsujących oddziałów (pododdziałów) z własnego brzegu. Wraz ze wzrostem szerokości przeszkody wodnej zwiększa się czas przeprawy i liczba środków przeprawowych, a tym samym czas przebywania pod ogniem przeciwnika i w konsekwencji - wielkość strat.

Połączenie forsowania przeszkody z przedsięwzięciami pozorowania może być sposobem zaskoczenia przeciwnika. Warunki ograniczonej widoczności stwarzają dogodne możliwości do pokonywania przeszkód, uniemożliwiając jednocześnie prowadzenie ognia obserwowanego.

Forsowanie ma miejsce wówczas, kiedy przeciwległy brzeg przeszkody wodnej jest broniony przez przeciwnika¹⁶. Stąd też można wnioskować, że forsowaniem nazywamy szczególny rodzaj natarcia, które połączone jest z pokonaniem bronionej przez przeciwnika przeszkody wodnej.

Forsowanie przeszkody wodnej może być wykonywane z marszu lub po planowym przygotowaniu. Stąd też wynika podział sposobów forsowania przeszkód:

---

¹⁵ Zob. A. Bujak, *Teoretyczne i praktyczne aspekty prowadzenia działań obronnych w aspekcie terenu i klimatu (pk. Kraj)*, Warszawa, AON 1997

¹⁶ *Regulamin działań wojsk lądowych*, Warszawa 1999, s. 212.

Forsowanie z marszu (hasty crossing) jest podstawowym sposobem pokonywania przeszkód wodnych przez związek taktyczny (oddział). Forsowanie przeszkody z marszu ma miejsce w toku natarcia, wykonywane jest po krótkotrwałym przygotowaniu, z wykorzystaniem dostępnych środków przeprawowych. Istotą prowadzenia takiego działania jest sforsowanie przeszkody wodnej zanim przeciwnik umocni pozycje obronne na przeciwległym brzegu.

Nacierający forsuje on przeszkodę wodną w takim ugrupowaniu, w jakim nacierał, najczęściej na szerokim froncie. Jego istota polega na rozbiciu sił głównych przeciwnika na podejściach do przeszkody, izolacji odwodów i niedopuszczeniu do zorganizowanego zajęcia pozycji obronnych za przeszkodą wodną. Podczas forsowania przeszkody wodnej z marszu, aby uprzedzić przeciwnika w podejściu do przeszkody wodnej i zdobyciu mostów, przepraw, dogodnych odcinków do forsowania i przyczółków z pierwszorzutowych oddziałów związku taktycznego wysyła się oddziały wydzielone. Ponadto związek taktyczny może wysadzać taktyczny desant śmigłowcowy¹⁷.

Forsowanie po planowym przygotowaniu (zawczasu przygotowane – deliberate crossing) wymaga gruntownego rozpoznania, precyzyjnego planowania, szczegółowych przygotowań oraz ciężkiego i specjalistycznego sprzętu inżynieryjnego. Prowadzone jest ono gdy forsowanie z marszu nie powiodło się. Forsowanie po planowym przygotowaniu jest realizowane przez związek taktyczny (oddział) w razie niepowodzenia forsowania z marszu lub w czasie przechodzenia do natarcia z położenia w bezpośredniej styczności z przeciwnikiem, broniącym się za przeszkodą wodną. Ten sposób forsowania wymaga często zmiany ugrupowania sił i środków w głąb i wzdłuż frontu oraz rozwinięcia większej liczby środków w pobliżu przeszkody wodnej w celu

---

¹⁷ Zob. A. Bujak, *Powietrzno-lądowy wymiar walki w specyficznych warunkach terenowych*, Myśl Wojskowa 1998, nr 2.

ogniowego rażenia przeciwnika na przeciwległym brzegu. W takim przypadku forsowanie wykonuje się na wąskim froncie przy jednoczesnym wiązaniu sił przeciwnika w całym pasie natarcia. Poprzedza się ogniowym przygotowaniem, w czasie którego (w zależności od terenu i położenia) siły główne zajmują pozycje do ataku (forsowania) lub wychodzą z rejonu wyjściowego i rozwijają się na wyznaczonych rubieżach.

Skryte forsowanie przeszkody (covert breaching) wodnej jest szczególnym jego rodzajem jej pokonania. Wykonywane jest przez spieszne wojska na środkach desantowych w połączeniu z przenikaniem podczas ograniczonej widoczności. Podejmowane jest skrycie w celu osiągnięcia zaskoczenia i obniżenia strat¹⁸.

Dużo wiedzy na temat forsowania dostarczają wnioski z czwartej wojny bliskowschodniej. Wojska arabskie forsując Kanał Sueski na szerokim froncie opanowały początkowo około 39 niewielkich przyczółków. W trakcie walki o ich utrzymanie odparły wiele lokalnych kontrataków izraelskich. Wykonywane one były w pośpiechu, bez głębszej myśli przewodniej oraz braku odpowiedniego zabezpieczenia i wsparcia ogniowego. Logicznym następstwem takiego rozwoju wydarzeń było to, że następnego dnia drobne przyczółki wojsk arabskich połączyły się w cztery, ale odpowiednio większe i o dużym znaczeniu operacyjnym¹⁹.

Analiza literatury pozwala na stwierdzenie, że forsowanie realizowane jest w trzech zasadniczych etapach²⁰:

1. Szturm przyczółka (assault). Realizowany jest w celu rozbicia i opanowania pozycji przeciwnika po drugiej stronie przeszkody wodnej. Rzut szturmowy ma zadanie opanować czołowe pozycje obronne przeciwnika. Wojska forsujące przeszkodę wodną w rzucie szturmowym, muszą pokonać opór

¹⁸ Por. *Regulamin działań wojsk lądowych*, Warszawa 1999.

¹⁹ Z. Ścibiorek, *Rozważania o obronie*, s. 111.

²⁰ Por. *Regulamin działań wojsk lądowych*, Warszawa 1999 oraz ATP-35(B), pkt. 1107.

wojsk przeciwnika rozmieszczonych w pobliżu przeszkody. Wydzielone jednostki wojsk własnych osłaniające szturm w ramach zajmowanego rejonu obrony odpowiadają za bezpieczeństwo oraz wszechstronne wsparcie sił szturmowych zarówno podczas forsowania przeszkody jak i walki na przyczółku²¹. Wysadzony w tym czasie desant powietrzny bądź też określona działalność pododdziału powietrzno-szturmowego może sprawić, że posiadane przez obrońcę odwody zostaną skierowane do likwidacji nowych ognisk walki. Ułatwi to uchwycenie i utrzymanie przyczółków. Podobny cel można też osiągnąć poprzez opanowanie lub blokadę newralgicznych miejsc i utrudnianie manewru w obszarze przeszkody wodnej²².

a) Opanowanie przyczółka (build-up). Celem działania wojsk jest rozszerzenie zdobytego terenu na przeciwległym brzegu przeszkody wodnej. Wykorzystując samobieżny sprzęt przeprawowy oraz śmigłowce transportowe i lotnictwo wsparcia, nacierające wojska przerzucają kolejne siły wsparcia ogniowego do opanowania przyczółka. Siły na przyczółku składają się z rzutu szturmowego i sił głównych. Siły główne forsujących wojsk prowadzą rozbudowę inżynieryjną przyczółka.

2. Umocnienie przyczółka (consolidation). Celem tego etapu jest umocnienie się na przyczółku, z którego będzie można kontynuować działania zaczepne. Wojska inżynieryjne prowadzą intensywną rozbudowę inżynieryjną zdobytego terenu, przygotowują rubieże obronne i drogi manewru. Wyniki przeprowadzonej analizy pozwalają na przyjęcie założenia, że opanowany przyczółek powinien posiadać następujące cechy:

a) teren (jego wielkość i infrastruktura) pozwalający na zorganizowanie obrony;

---

²¹ Zob. A. Bujak, J. Biziewski, *Forsowanie Kanału Sueskiego przez wojska egipskie w 1973 roku*, Myśl Wojskowa 1994, nr 2.

²² Działania takie akcentowali Egipcjanie w 1973, zob. Z. Ścibiorek, *Rozważania o obronie*, s. 112.

b)dogodne wyjścia z wody, warunki do manewru i rejony rozmieszczenia elementów ugrupowania bojowego;

c)dogodne rubieże do wznowienia działań zaczepnych.

Na wybór rodzaju przepraw podczas forsowania istotny wpływ wywiera nie tylko szerokość przeszkody wodnej, lecz również jej głębokość, prędkość prądu, rodzaj brzegów i warunki atmosferyczne w dniu forsowania. Wszystkie te czynniki decydują o stopniu trudności pokonania przeszkody wodnej. Zależy on także od charakteru doliny i urządzeń hydrotechnicznych. Wąska rzeka, położona w szerokiej i bagnistej dolinie, pozbawiona dostatecznej liczby dojazdów lub posiadająca strome brzegi, urządzenia hydrotechniczne do spiętrzania wody, może poważnie zmniejszyć tempo natarcia. Przykładem takiej sytuacji jest natarcie 5 armii amerykańskiej na południu Włoch w czasie drugiej wojny światowej. Armia napotkała na silną obronę niemiecką na rzece Volturno. W wyniku złej pogody, nieprecyzyjnego planowania i braku koordynacji działań oraz wielu problemów zaopatrzenia, wojska amerykańskie sforsowały rzekę pięć dni później niż oczekiwał dowódca gen. Clark²³. Organizując forsowanie i przeprawy należy każdorazowo uwzględniać możliwości zrzutu dodatkowych mas wody, spiętrzenia jej poprzez zdeformowanie koryta rzeki i zatopienie przyległego terenu. Zrzuty wody mogą być wykonywane krótkotrwałymi falami oraz falą aktywnego zatopienia o dużych pojemnościach mas wody w wypadku jednoczesnego otwarcia wszystkich zastaw w zaporach lub ich zniszczeniu²⁴. Wąskie przeszkody wodne oddziały pierwszego rzutu pokonują samodzielnie, z marszu, na wyznaczonych (wybranych) odcinkach forsowania. Ustala je przełożony lub wybiera dowódca w swoim pasie natarcia. W sprzyjających warunkach szerokość odcinka może się pokrywać z szerokością pasa natarcia.

---

²³ F de Carlo, *River crossing*, Armor, 1995 V/VI, s. 26-27, Zob. Z Śliwa, *Działania bojowe w rejonie przeszkód wodnych*, Przegląd Wojsk Lądowych 1999, nr, s. 47-52.

²⁴ Por. A. Bujak, *Obrona i forsowanie przeszkód wodnych na szczeblach taktycznych*, Warszawa, AON 1997.

ORGANIZACJA FORSOWANIA

W celu zapewnienia zorganizowanego forsowania przeszkody wodnej wyznacza się: linię wyjściową do forsowania - średnio w odległości 1-2 km, a podczas zajmowania rejonu wyjściowego do forsowania bezpośrednio przed przeszkodą wodną - w odległości 100-300 m od lustra wody; rejonny załadowania na środki desantowo-przeprawowe i rejonny uszczelniania czołgów - w odległości poza zasięgiem broni przeciwpancernej środków naziemnych i ze śmigłowców, średnio 5-6 km od przeszkody wodnej; rejonny wyjściowe dla odwodów są wyznaczane w odległościach zapewniających sprawne forsowanie przeszkody wodnej.

Za początek forsowania ("godzina „H”") przyjmuje się moment odbicia pododdziałów pierwszego rzutu od własnego brzegu lub linii wyjściowej w pobliżu brzegu w przypadku gdy brzeg położony jest na otwartej przestrzeni obserwowanej przez przeciwnika. Wojska rzutu szturmowego ze składu sił głównych, w miarę podchodzenia do przeszkody wodnej, forsują ją z marszu, atakują przeciwnika i z chwilą uzyskania powodzenia poszerzają uchwyciony przyczółek. Pododdziały wyznaczone do przeprawy pierwszym rejsem załadowuje się na samobieżne środki desantowo-przeprawowe w rejonach zbiórek, z których wychodzą na odcinki forsowania i przeprawiają się na przeciwległy brzeg.

Rejon przeprawy jest to pas przeszkody wodnej z przylegającym do niej terenem na brzegu wyjściowym i przeciwległym, odpowiednio przystosowanym do forsowania wojsk na kilku najbardziej dogodnych odcinkach, w których urządzi się główne i zapasowe przeprawy desantowe, promowe, mostowe, a w dogodnych warunkach - przeprawy czołgów pod wodą.

Na odcinku forsowania oddziałów wyznacza się punkty forsowania pododdziałów. W rejonie przeprawy związku taktycznego organizuje się dwa-

trzy odcinki forsowania oddziałów²⁵. Dla zwiększenia żywotności przepraw urządzi się przeprawy pozorne. Niezależnie od liczby przepraw głównych zawsze przygotowuje się przeprawy zapasowe.

Do budowy mostów pontonowych wojska przystępują po zdobyciu przeciwległego brzegu i po wyjściu oddziałów wydzielonych (szturmowych) na odległość zapewniającą bezpieczeństwo budowy. Zdobyty przyczółek powinien zajmować obszar, z którego przeciwnik nie może oddziaływać na lustro wody ogniem środków strzelających na wprost.

Związek taktyczny podczas forsowania przeszkody wodnej z marszu otrzymuje pas natarcia oraz cel pośredni i końcowy.

Obiektem pośrednim związku taktycznego są pozycje obrony (1-2) pierwszorzutowych oddziałów przeciwnika w pasie natarcia i opanowanie terenu na głębokość rozmieszczenia ich odwodów. Obiekt końcowy stanowić może newralgiczny teren na głębokości tyłów broniącego się związku taktycznego przeciwnika lub rubież dogodna do kontynuowania natarcia w dniu następnym.

W wypadku forsowania po planowym przygotowaniu lub szerokich przeszkod wodnych związek taktyczny może otrzymać trzy obiekty natarcia. Zazwyczaj w takiej sytuacji cel końcowy będzie rozmieszczony bliżej linii kontaktu bojowego, a obiekty pośrednie mogą się pokrywać z obiektami końcowymi oddziałów.

Oddziały pierwszego rzutu podczas forsowania przeszkod wodnych z marszu otrzymują dwa obiekty oraz kierunek dalszego natarcia. Obiekt pośredni stanowi teren przyczółka na przeciwległym brzegu, rozmieszczony na głębokości pierwszej pozycji obrony przeciwnika. Obiekt końcowy stanowi rejon tyłowy brygady przeciwnika. Kierunek dalszego natarcia wyznacza się na głębokość rozmieszczenia celu końcowego związku taktycznego.

---

²⁵ Liczbę i rodzaje przepraw określa się przyjmując za podstawę ilość posiadanych środków przeprawowych, charakter przeszkody wodnej i ustalony sposób przeprawy wojsk.

W wypadku forsowania po planowym przygotowaniu lub szerokich przeszkód wodnych oddziałom pierwszego rzutu wyznacza się dwa obiekty. W takiej sytuacji zadania są płytsze, niejednokrotnie mogą się pokrywać z obiektami końcowymi pododdziałów.

Oddziałom w odwodzie określa się jeden obiekt i kierunek dalszego natarcia.

PRZEPRAWY

Przeprawy desantowe są przeznaczone do przeprawiania pododdziałów i oddziałów zmechanizowanych i artylerii na pływających transporterach opancerzonych, samobieżnych środkach przeprawowych.

Przeprawy promowe organizuje się do przeprawiania sprzętu gaśnicowego i kołowego. Do urządzenia przeprawy promowej wykorzystuje się samobieżne promy gaśnicowe, promy mostowo-przewozowe z etatowego parku pontonowego i z miejscowych środków przeprawowych (barki, promy miejscowe itp.). Przeprawy promowe urządza się z zasady na pododdziałowych i oddziałowych odcinkach forsowania o pojemności 1-2 plutonów czołgów lub 1-2 baterii artylerii.

Przeprawy mostowe zapewniają ciągłość ruchu i mają największą przepustowość. Na przeprawach tych buduje się mosty pływające (z parków pontonowych, miejscowych środków pływających /barek/), mosty kombinowane - składające się z estakad i części pływającej, mosty niskowodne i podwodne - z drewnianych lub metalowych konstrukcji na podporach stałych. Przepustowość przepraw mostowych zależy od typu mostu, dopuszczalnej prędkości ruchu po nim i odległości między pojazdami oraz stanu dojazdów i wynosi 300-400, a przy ruchu ciągłym powyżej 500 pojazdów w ciągu godziny.

Przeprawa czołgów pod wodą może być z załogami lub bez załóg (przeciąganie). Czołgi do przeprawy pod wodą z załogami wyposaża się w specjalny sprzęt umożliwiający załogom przebywanie pod wodą. Przeprawiające

się po dnie czołgi mogą holować działa artyleryjskie, moździerze i samochody z odpowiednim obciążeniem. Do przeprawy czołgów pod wodą najodpowiedniejsze są odcinki przeszkody wodnej z dogodnymi i ukrytymi drogami, łagodnymi brzegami oraz z dnem z twardego lub piaszczystego gruntu. Do przeprawy czołgów pod wodą wraz z załogami głębokość przeszkody wodnej nie może przekraczać 5 m, prędkość prądu nie może być większa niż 1,5 m/s, kąt nachylenia brzegu w miejscu wyjazdu 15° , kąt nachylenia dna w kierunku jazdy do 15° oraz wzniesienia do 10° . Na przeprawach czołgów pod wodą wyznacza się i urządza 1-2 trasy na pododdział czołgów. Przyjmuje się, że szerokość trasy 20 m przy przeszkodach o szerokości do 100 m, powiększa się o każde 20 m przy szerokości przeszkody wodnej o 100 m większej. Granicą górną szerokości przeszkody wodnej przy przeprawie czołgów pod wodą z załogami jest 1000 m. Natomiast bezzałogową przeprawę czołgów pod wodą organizuje się na przeszkodach wodnych o głębokości powyżej 5 m, podczas spływu kry oraz wówczas, gdy załogi czołgów nie są przeszkolone w zakresie przeprawy czołgów pod wodą. Istotą bezzałogowej przeprawy czołgów pod wodą jest ich przeciąganie za pomocą zestawów holowniczych i ciągników na przeciwległy brzeg. Przy tym sposobie załogi czołgów przeprawia się na środkach pływających (desantowych).

Przeprawa w bród może być urządzana jedynie przez płytkie odcinki przeszkody wodnej, pozwalające pokonywać ją bez zastosowania środków przeprawowych. Urządzenie przeprawy polega na jej rozpoznaniu, rozminowaniu i oznakowaniu granic brodu. Dno brodu o słabym gruncie wzmacnia się narzutem kamiennym i innymi materiałami.

Przeprawa po lodzie może być urządzona dla wszystkich rodzajów wojsk. Nośność pokrywy lodowej zależy od jej grubości i stanu, charakteru przeszkody wodnej, zasolenia wody oraz temperatury powietrza. Przy dostatecznej grubości lodu oddziały (pododdziały) przeprawiają się na własnych

środkach transportowych po wybranych i oznaczonych trasach. W razie niedostatecznej grubości lodu można go odpowiednio wzmocnić.

Przeprawy zapasowe organizuje się niezależnie od przepraw głównych. Mogą być one uruchomione niezależnie (mechanicznie) w razie uniemożliwienia przez przeciwnika wykorzystania przepraw głównych. Za zorganizowanie przepraw zapasowych odpowiada dowódca organizujący forsowanie.

Przeprawy demonstracyjne to przeprawy wydzielonych sił na wybranych kierunkach, organizowane w ramach maskowania operacyjnego i funkcjonujące równolegle z przeprawami zasadniczymi. Mają one na celu odwrócenie uwagi przeciwnika od przepraw głównych, organizowanych na kierunku głównego natarcia.

Przeprawa pozorna to przeprawa organizowana w ramach maskowania operacyjnego. Ma ona na celu pozorowanie przeprawy rzeczywistej, organizowanej w innym miejscu. Pozorną przeprawę desantową urządzają pododdziały pontonowe w strefach swojej odpowiedzialności z etatowych mostów pozornych lub pododdziały maskowania szczebla operacyjnego z wykorzystaniem odbijaczy kątowych i środków podręcznych. Do pozorowania ruchu wojsk na przeprawie pozornej wyznacza się pododdziały w sile 1/3 rzeczywistego składu bojowego.

OBRONA PRZESZKÓD WODNYCH

W siłach zbrojnych państw NATO dużą uwagę zwraca się na przygotowanie wojsk do wykorzystania terenu w walce, w tym również obrony przeszkód wodnych. Prowadzi się prace badawcze i doświadczenia nad wypracowaniem optymalnych zasad i metod prowadzenia walki obronnej, w tym szczególnie organizacji obrony w oparciu o szerokie przeszkody wodne. Uwarunkowane to

jest m.in. siecią hydrograficzną Europy, gdzie wąskie i średnie przeszkody wodne występują średnio co 30-40 km.

Eksperti wojskowi podkreślają specyfikę organizacji obrony w oparciu o przeszkody wodne. Twierdzą, że obecnie przeszkody wodne nie stanowią już tak trudno przekraczalnych obiektów terenowych jak w przeszłości to jednak biorąc pod uwagę fakt powietrzno-lądowego działania sił potencjalnego przeciwnika, ograniczają manewr i kierunkują działania. Wymiar walki, Prowadzenie działań desantowo-szturmowych podczas natarcia z forsowaniem przeszkód wodnych, będzie zmuszało obrońcę do poszukiwania skutecznych sposobów przeciwdziałania wszelkim próbom tworzenia w ugrupowaniu broniących się wojsk dodatkowych ognisk walki.

Wybór rodzaju obrony i przyjętego ugrupowania bojowego uwarunkowany będzie ogólną sytuacją operacyjno-taktyczną. Zależec będzie od otrzymanego zadania, posiadanych sił i środków, charakteru działań przeciwnika, sił odwodów szczebla nadrzędnego wykonujących zadanie na korzyść obrońcy, charakterystyki przeszkody wodnej i obszarów przyległych do niej, pory roku oraz warunków atmosferycznych. Ugrupowanie bojowe, które przede wszystkim zależy od przyjętej koncepcji obrony przeszkody wodnej, również w znacznym stopniu uzależnione jest od ukształtowania terenu i samego przebiegu koryta rzeki. W szczególności należy zwrócić uwagę na rejony gdzie rzeka (kanał) płynie łukiem w stronę nacierającego oraz na obszary gdzie teren po stronie przeciwnika góruje nad obszarem obrony. W organizowaniu obrony konieczne także wykorzystanie wysp i półwyspów. Sam proces organizowania obrony rozpoczyna się od wnikliwej oceny terenu na podejściach do przeszkody wodnej i na własnym brzegu, kształtu linii koryta przeszkody wodnej, pojemności możliwych kierunków użycia określonych zgrupowań ogólnowojskowych i możliwości rozwijania natarcia po stronie broniących. Są to podstawowe czynniki, które należy uwzględnić w przewidywanej koncepcji systemu obrony i prowadzeniu działań obronnych.

Podczas przygotowania obrony należy też uwzględnić specyfikę prowadzenia walki z forsującym przeciwnikiem²⁶.

Przeprowadzona, w aspekcie historycznym, analiza doświadczeń dotyczących obrony przeszkód wodnych wskazuje, że działania tego typu realizowano w minionych latach dwoma zasadniczymi sposobami. Pierwszy polegał na rozmieszczeniu większości – 2/3 sił i środków – w pierwszym rzucie. Większość sił i środków w pierwszym rzucie ugrupowuje się zazwyczaj w obronie wąskich i średnich przeszkód wodnych, gdy warunki terenowe na własnym brzegu utrudniają lub uniemożliwiają manewr, głębokość rejonu obrony nie jest zbyt duża, do organizacji obrony wyznacza się niewielkie siły i środki. Utrzymanie określonego rejonu będzie realizowane przez maksymalne wykorzystanie środków ogniowych i przez inżynierską rozbudowę terenu.

Drugi sposób – preferował użycie 1/3 sił do obszaru sił przesłaniania organizując mobilne elementy reagujące na poszczególnych kierunkach zagrożeń w sposób manewrowy. W odwodzie utrzymywano silny (2/3 sił i środków obrońcy) odwód ogólny. Obronę opartą na silnych manewrowych odwodach należy prowadzić wówczas, kiedy postawione zadanie i warunki terenowe pozwalają na rozwinięcie działań na dużą głębokość i sprzyjają realizacji manewru siłami i środkami obrońcy. Wariant ten stosowany był prawie wyłącznie w wypadku obrony szerokich przeszkód wodnych. Siły główne utrzymuje się w odwodzie ogólnym lub w kilku mniejszych odwodach w gotowości do wyjścia na rubieże ogniowe lub wykonania kontrataków na zagrożonych kierunkach. Ten rodzaj obrony w państwach Sojuszu uważany jest za podstawowy.

Początkowa obrona przeszkód wodnych siłami osłonowymi ma na celu stworzenie sprzyjających warunków do realizacji kolejnych zadań. Wobec

---

²⁶ Zob. A. Bujak, *Obrona i forsowanie przeszkód wodnych na szczeblach taktycznych*, Warszawa, AON 1997.

ograniczonych sił dotychczas zaangażowanych w walkę z przeciwnikiem istotne jest szybkie zbudowanie trwałego i aktywnego systemu obrony, stosownie do zarysowujących się kierunków zagrożenia²⁷.

W organizacji obrony przeszkody wodnej lustro wody należy wykorzystać nie tylko jako przeszkodę, lecz także jako czynnik umożliwiający rozczłonkowanie sił przeciwnika (szczególnie podczas forsowania), niszczenie go częściami przez uderzenia ogniowe i niespodziewane kontrataki silnych odwodów i drugich rzutów.

Najbardziej skuteczna jest obrona zorganizowana na obu brzegach; na brzegu od strony przeciwnika organizuje się pas przesłaniania, natomiast na własnym - pas obrony. Przy tym rozwiązaniu zadaniem wojsk organizujących pas sił przesłaniania jest rozpoznanie ugrupowania bojowego przeciwnika, ustalenie prawdopodobnego kierunku jego głównego uderzenia, dezorganizowanie działań na podejściach do przeszkody wodnej oraz zadanie mu maksymalnych strat. Trzeba mieć jednak na uwadze fakt, że szczególnie trudnym fragmentem walki jest zapewnienie możliwości wycofania tych sił na broniony brzeg przy jednoczesnym niedopuszczeniu do przekroczenia przeszkody przez przeciwnika.

Organizowanie obrony przeszkody wodnej obrońca powinien rozpocząć od uniemożliwienia przeciwnikowi uprzedzenia go w obsadzeniu bronionego brzegu. Szczególną uwagę należy zwrócić na obronę i utrzymanie urządzeń hydrotechnicznych znajdujących się na przeszkodzie. Zniszczenie zapór wodnych lub przerwanie pracy urządzeń hydrotechnicznych na rzekach i kanałach powoduje zatopienie nie tylko dolin rzek, ale również innych obszarów, zwłaszcza terenów depresyjnych i osuszonych bagien. Oznacza to duże straty zarówno osobowe jak i w sprzęcie bojowym. Zatopienia odcinków dolin rzecznych i kanałów wodą odnotowuje historia drugiej wojny światowej na terytorium Belgii i Holandii. Przygotowując systemy rubieży obronnych

---

²⁷ Z. Ścibiorek, *Rozważania o obronie*, Warszawa 1993, s. 108-109.

opartych o przeszkody wodne, zatopiono tam doliny niektórych rzek. Szerokość zalanych wodą obszarów wynosiła 3-12 km, a głębokość 0,3-1 m²⁸.

Na podstawie wniosków z analizy literatury można zakładać, że w działaniach bojowych organizowanych w oparciu o przeszkodę wodną wyróżnia się umownie na trzy etapy:

1. Walka w pasie sił przesłaniania.
2. Walka o utrzymanie przeszkody wodnej.
3. Walka w głębi obrony własnej.

Walka w pasie sił przesłaniania

Oddziały wydzielone do obrony w pasie sił przesłaniania, prowadzą działania bojowe na poszczególnych, zawczasu przygotowanych rubieżach opóźniania. Odległości między tego rodzaju rubieżami mogą wynosić średnio 8-10 km. Ostatnią rubież opóźniania stanowi rubież ubezpieczeń bojowych sił głównych obrońcy. Na oddziały walczące w pasie przesłaniania nakłada się również obowiązek prowadzenia aktywnego rozpoznania, natomiast w razie wycofania się za przeszkodę wodną – pozostawienia na tyłach przeciwnika specjalnych dozorów rozpoznawczych (do kierowania ogniem artylerii i lotnictwa wojsk lądowych) oraz grup dalekiego rozpoznania.

W czasie prowadzenia działań opóźniających przed przeszkodą wodną, w pasie przesłaniania i na rubieży ubezpieczeń bojowych, do najważniejszych zadań zalicza się: sprawne wyprowadzenie na przeciwległy brzeg wojsk i sprzętu bojowego, zniszczenie mostów i brodów znajdujących się na przeszkodzie oraz uzupełnienie zapór inżynieryjnych w wodzie i na brzegu. W literaturze przedmiotu podkreśla się przy tym, że główną uwagę zwrócić należy na zaminowanie miejsc najbardziej dogodnych do budowy punktów przeprawowych przez przeciwnika²⁹.

²⁸ J. Uzycki, *Wojna konwencjonalna w Europie*, Warszawa 1989, s.141.

²⁹ Zob. A. Bujak, *Problemy wykorzystania terenu w działaniach bojowych*, Warszawa, AON 1996.

Walka o utrzymanie przeszkody wodnej

Ten etap walki rozpoczyna się z chwilą podejścia sił głównych przeciwnika do przeszkody wodnej. W ramach walki o utrzymanie przeszkody wodnej przewiduje się, wykonanie powietrzno-lądowych uderzeń ogniowo-elektronicznych na wojska pierwszego rzutu przeciwnika oraz w rejonach koncentracji środków przeprawowych. Jeżeli przeciwnikowi uda się jednak na wybranych przez niego kierunkach sforsować rzekę, to główny wysiłek broniących się wojsk musi być ukierunkowany na likwidację przyczółku³⁰. Kontrataki zmierzające do osiągnięcia tego celu powinny być podejmowane już na najniższych szczeblach organizacyjnych. Jednocześnie należy nasilić uderzenia ogniowe na przeciwnika, szczególnie zaś w rejonie podejścia do miejsca gdzie udało mu się uzyskać lokalne powodzenie doprowadzając do izolacji taktycznej rejonu walki. Analiza materiałów z ćwiczeń i treningów sztabowych wykazała, że dążenie do zepchnięcia przeciwnika z bronionego brzegu jest jak najbardziej słuszne. Jednak przeprowadzone badania wykazały również, że lepszym rozwiązaniem może okazać się skupienie wysiłku na uniemożliwieniu nacierającemu powiększenia przyczółka i wzmocnienia go kolejnymi siłami, a tym samym stworzenie dogodnych warunków do potęgowania natarcia.

Walka w głębi obrony własnej

Jeżeli przeciwnikowi udało się sforsować rzekę wówczas obrońca stwarza dogodne warunki do wykonania zbieżnych kontrataków. W literaturze przedmiotu podkreśla się przy tym, że kontratak może mieć szansę powodzenia tylko wówczas, gdy kontratakujące zgrupowanie będzie silniejsze od przeciwnika, który sforsował rzekę lub, gdy powstaną dogodne warunki do

---

³⁰ Z. Ścibiorek, *Rozważania o obronie*, s. 110.

wykonania na niego niespodziewanego, zmasowanego uderzenia ogniowo-elektronicznego.

Wnioski z ćwiczeń taktycznych państw Sojuszu, których tematem była organizacja obrony w oparciu o przeszkody wodne, wskazują, że najczęściej były one rozgrywane na założeniach obrony manewrowej. Przeprowadzone badania potwierdziły wyniki obserwacji ćwiczeń Bundeswehry, gdzie obrona manewrowa rozpatrywana jest jako zasadniczy rodzaj działań obronnych. Eksperti wojskowi Sojuszu są zdania, że organizując obronę manewrową należy:

- a) dezorganizować manewr przeciwnika na podejściach do przeszkody wodnej;
- b) obniżyć potencjał bojowy przeciwnika poprzez ześrodkowanie ognia wszystkich rodzajów i systemów walki, znajdujących się w wyposażeniu sił lądowych i powietrznych,
- c) zredukować ilość sił przeciwnika w poszczególnych etapach walki poprzez odcięcie zasadniczych elementów ugrupowania bojowego od sił głównych, aby w konsekwencji rozdzielić ugrupowanie bojowe przeciwnika;
- d) w przypadku uzyskania powodzenia przez forsującego przeciwnika, kontratakami zgrupowań pancerno-zmechanizowanych zepchnąć je z bronionego brzegu.

Powszechnie twierdzi się, że w rejonie przeszkód wodnych, podstawowym sposobem walki powinno być organizowanie obrony ruchowej. Podkreśla się przy tym, że organizując obronę wzdłuż rzeki, należy wykorzystać ją nie tylko jako naturalną przeszkodę, lecz także jako czynnik umożliwiający rozczłonkowanie sił przeciwnika (szczególnie podczas forsowania), niszczenie go częściami bronią precyzyjnego rażenia i niespodziewanymi kontratakami silnych odwodów (drugich rzutów).

ĆWICZENIE DOWÓDCZO-SZTABOWE POZAŃ 2001

Ćwiczenie dowódczo-sztabowe pod kryptonimem "Poznań 2001" zrealizowane zostało w okresie 14-18 maja 2001r. Celem ćwiczenia było:

- Przeprowadzenie trójstronnego procesu planistyczno-decyzyjnego na szczeblu dywizji i brygady w zakresie forsowania przeszkody wodnej
- Uzyskanie jednoznacznego zrozumienia doktryny w kwestii forsowania przeszkód wodnych na poziomie taktycznym
- Poznanie sposobu pracy w terenie w czasie rekonesansu na punktach w terenie i wymiana poglądów w formie dyskusji.

W ćwiczeniu brały udział Duńska Królewska Akademia Obrony (RDDC), Akademia Dowodzenia Bundeswehry (FuAK) oraz Akademia Obrony Narodowej (AON). Wykładowcy z RDDC prezentowali aspekty wsparcia ogniowego i problematykę logistyki w czasie forsowania przeszkody wodnej. Wykładowca z AON przedstawił aspekty zabezpieczenia inżynieryjnego w czasie forsowania przeszkody wodnej. Natomiast wykładowca z FüAK prezentował aspekty użycia lotnictwa wojsk lądowych w działaniach w rejonie przeszkód wodnych.

Miejsce

Trzy uczestniczące w ćwiczeniu delegacje zakwaterowane były w hotelu WLOP w miejscowości Kiekrz koło Poznania. Proces Planistyczny Studentów był realizowany w salach konferencyjnych i przygotowanych pomieszczeniach hotelu. Rekonesans prowadzony przez studentów był realizowany w terenie po obu stronach rzeki Warta w obszarze: DREZDENKO – CZARKÓW – MIĘDZYCHÓD – DREZDENKO. Do pracy w terenie ćwiczący wykorzystywali mikrobusy. Pojazdy, którymi dysponowały ćwiczące sztaby wykorzystywano zgodnie z decyzjami ćwiczących, natomiast kierownictwo

ćwiczenia przybywało na punkt rekonesansowy w określonym czasie i oceniało wyniki pracy studentów w terenie.

Do zasadniczych problemów taktycznych w czasie przygotowania walki brygady należały:

1. Organizacja podejścia i rozwinięcia wojsk
2. Określenie sposobu forsowania przeszkody wodnej
3. Manewr sił w czasie walki na przyczółku
4. Zmiana punktu ciężkości natarcia
5. Luzowanie poprzez natarcie walczących na przyczółku wojsk
6. Dozorowanie luk i otwartych skrzydeł po opanowaniu obiektów pośrednich
7. Wprowadzenie do walki sił głównych dywizji

Do realizacji celów szkoleniowych zespół autorski przyjął fikcyjny scenariusz ćwiczenia jest i nie odnosi się do żadnych wydarzeń w polityce europejskiej oraz do struktur geograficznych. Obszar, który obejmował ćwiczenie nie przedstawiał żadnego istniejącego państwa lub państw i był wyłącznie wykorzystywany do akcentowania określonych zasad operacyjnych i taktycznych.

Po kilku latach pogarszania sytuacji ekonomicznej totalitarne rządy państwa BIAŁEGO i SZAREGO próbują się przeciwstawiać rosnącym zadłużeniom i pogarszającej się gospodarce poprzez zrzucanie winy na państwo ZŁOTYCH z powodu stosowanych ograniczeń w handlu i tranzyście towarów przez ich terytorium. SOJUSZ BIAŁY oskarża także państwo ZŁOTYCH o prześladowanie mniejszości narodowych w miastach SZCZECIN, FRANKFURT NAD ODRĄ i GDAŃSK.

Jako odpowiedź na istniejącą sytuację SOJUSZ BIAŁY rozpoczął w lutym aktywne działania polityczne, krótko potem nastąpiły prowokacyjne akcje militarne jak naruszenie przestrzeni powietrznej i incydenty na morzu oraz konflikty dyplomatyczne w zakresie handlu. W końcu lutego wybuchły

w SZCZECINE, FRAKFURCIE NAD ODRĄ i GDAŃSKU rozruchy, liczne protesty a nawet walki uliczne pomiędzy mieszkańcami państwa ZŁOTYCH a mniejszościami BIAŁYCH. Wydarzenia te były inspirowane poprzez działania polityczne i nasiloną akcję propagandową.

W marcu wzrosła aktywność szkoleniowa w jednostkach operacyjnych państw SOJUSZU BIAŁYCH. Główny wysiłek szkoleniowy kładziono na operacje połączone ze szczególnym uwzględnieniem operacji zaczepnych.

W marcu SOJUSZ BRĄZOWY określił bardzo wyraźnie, że pozostanie neutralny zarówno w sytuacji konfliktowej jak i w czasie działań militarnych. Państwo UMBRA zwróciło szczególną uwagę na fakt, że ich terytorium jest zagrożone na wypadek wojny i oficjalnie stwierdziło, iż naruszenia obszaru nie będą tolerowane i spotykają się ze stosowną reakcją.

Ponieważ kryzys uległ nasileniu nastąpiła rozbudowa sił zbrojnych państwa BIAŁYCH i SZARYCH. Z powodu zaostrzenia sytuacji - rządy państw ZŁOTYCH, NIEBIESKICH, SREBRNYCH i RÓŻOWYCH zgodziły się, co do rozwinięcia części swoich sił zbrojnych. Państwa NIEBIESKICH, SREBRNYCH i RÓŻOWYCH rozmieściły po jednym batalionie na terytorium ZŁOTYCH w celu zademonstrowania solidarności z członkiem sojuszu wojskowego.

Przewiduje się, że SOJUSZ BIAŁY planuje kampanię zaczepną w celu uchwycenia kluczowych obszarów państwa ZŁOTYCH tak szybko jak to tylko możliwe, i przed zakończeniem mobilizacji sił SOJUSZU DIAMENTOWEGO.

Na początku kwietnia SOJUSZ BIAŁY rozpoczął rozmieszczanie sił przy swojej zachodniej granicy.

Przedstawiciele rządów SOJUSZU DIAMENTOWEGO w spotkaniu na szczycie 14 kwietnia zgodziły się zastosować wszystkie niezbędne środki polityczne i militarne żeby przeciwdziałać zagrożeniu ze strony SOJUSZU BIAŁEGO.

LITERATURA

1. ATP-35 (B)
2. British Army doctrine publication 1998.
3. Bujak A., Biziewski J., Forsowanie Kanału Sueskiego przez wojska egipskie w 1973 r., *Myśl Wojskowa* 1994, nr 2.
4. Bujak A., Obrona i forsowanie przeszkód wodnych na szczeblach taktycznych (pk. Przeszkoda), Warszawa, AON 1997.
5. Bujak A., Problemy wykorzystania terenu w działaniach bojowych (pk. Teren), Warszawa, AON 1996.
6. Bujak A., Teoretyczne i praktyczne aspekty prowadzenia działań obronnych w aspekcie terenu i klimatu (pk. Kraj), Warszawa, AON 1997.
7. Bujak A., Wpływ specyficznych warunków środowiska na działania taktyczne, Warszawa, AON 1998.
8. Czarnota Z., Moszumański Z., Przeciwnicy „rozstawiają figury”, *Przegląd Wojsk Lądowych* 2000, nr 5.
9. FM 34-130 Intelligence preparation of the battlefield, Department of the Army, Washington 1994.
10. Geografia wojenna Polski, Warszawa, AON 1995.
11. Koziej S., Łaski W., Sznajder R., *Taktyka i teren*, Warszawa 1980.
12. River crossing operations, FM 90-13, Department of the Army, 1992.
13. Śliwa Z., Wybór przedniego skraju w obronie przeszkód wodnych, *Myśl Wojskowa* 1996, nr 6.

Tactical Exercise POZNAN 2001
Survey of Exercise Papers

I PART - General Information

- Annex 1 Physical map
2 GOLD LAND Orders
3 Command Structure Joint Regional Command N
4 JRC Rapid Reaction Corps work (JRC RRC N)
5 GOLD ARMY and forces
App. 1 Organisation of 1st GOLD DIV
App. 2 Organisation of 1st CORPS Troops
6 WHITE ALLIANCE and forces order of battle

ZALĄCZNIKI

1. Tactical Exercise POZNAN 2001 – survey of exercises papers
2. Ćwiczenie POZAŃ 2001 – dokumentacja ćwiczenia
3. Pokonywanie przeszkód wodnych – HDv 100/100
4. Forsowanie przeszkody wodnej przez związek taktyczny
5. Forsowanie przeszkody wodnej przez oddział
6. Forsowanie przeszkody wodnej przez brygadę zmechanizowaną

IV PART - Operational and Logistic planning considerations for deployment of SILVER DIVISION

- Annex 1 Data on transport resources and logistics

V PART - Extract of II CORPS DIR no. 1

- Annex 1 COM II CORPS Operational plan order (sketch)

VI PART - Development of the situation 28 APR - 03 MAY

VII PART - II CORPS Frag. O. no. 1

- Annex 1 Enemy situation 0300Z MAY (sketch)
2 Status changes and engineer RECON results 0300Z MAY
3 Extract of 1 GOLD DIV plan for the securing of WARTA (sketch)

VIII PART - SILVER DIVISION ORDER No 01

- Annex 1 A - Unit organization
2 B - Intelligence - CO's enemy (sketch) L
3 C - Operational plan (sketch)

IX PART - OPERATIONS IN SPECIFIC ENVIRONMENTS - ATP-3501

Tactical Exercise POZNAN 2001
Survey of Exercise Papers

I PART General Information.

- Annex: 1. Political map.
2. GOLD LAND borders.
3. Command Structure Joint Regional Command N.
4. JRC Rapid Reaction Corps North (JRC RRC N).
5. GOLD ARMY land forces.
App. 1. Organisation of 1-5 GOLD DIV.
App. 2. Organisation of II CORPS Trp's.
6. WHITE ALLIANCE land forces order of battle.

II PART Development of the situation FEB-14 APR.

- Annex: 1. Deployment of enemy and friendly forces.

III PART Development of the situation 14-28 APR.

- Annex: 1. Extract of Land Component Commander (LCC) JRC N directive no. 1.
App. 1. Enemy overall Course of Action.
App. 2. LLC JRC Operational plan overlay.
App. 3. Organisation of 1 SILVER DIV.
App. 4. Organisation of a standard MECH BDE/1 SILVER DIV.

IV PART Operational and Logistic planning considerations for deployment of 1 SILVER DIVISION.

- Annex: 1. Data on transport resources and logistics.

V PART Extract of II CORPS DIR no. 1.

- Annex: 1. COM II CORPS Operational plan overlay (sketch)

VI PART Development of the situation 28 APR-03 MAY.**VII PART II CORPS Frag. O. no. 1.**

- Annex: 1. Enemy situation 030600 MAY. (sketch).
2. Status of bridges and engineer RECCE results 030800 MAY.
3. Extract of 4 GOLD DIV plan for the securing of WARTA. (sketch).

VIII PART SILVER DIVISION OPORDER No 01

- Annex: 1. A- task organization
2. B - intelligence -COA enemy - (sketch).
3. C operational plan (sketch)

IX PART OPERATIONS IN SPECIFIC ENVIRONMENTS – ATP-35(B)

Tactical Exercise POZNAN

CORPS and DIVISION in Defensive and Offensive Operations

GENERAL INFORMATION

GENERAL

1. The exercise scenario is unclassified, fictitious, and bears no relation to any foreseen developments in European political and geographical structure. The area in which the exercise takes place is not intended to represent any real nation or nations, and is solely used because it serves to highlight certain operational and tactical principles.

POLITICAL AND GEOGRAPHICAL SITUATION

2. In Europe the political and geographical situation has developed as shown in annex 1.

DIAMOND ALLIANCE consists among other nations of PINK, BLACK, SILVER, GOLD, BLUE and RED LAND. Besides being a defensive alliance several of the countries have formed a North European Union (NEU) to improve trade within and among the countries. GOLD LAND borders are shown in annex 2.

BROWN ALLIANCE consists of UMBRA, BROWN, TERACOTTA and BEIGE LAND.

WHITE ALLIANCE consists among other nations of WHITE and GREY LAND.

All other nations shown in annex 1 have no role in the exercise, and their territory will not be used during the exercise.

3. DIAMOND ALLIANCE has existed approximately 20 years and has a defensive strategy. The alliance has formed two Joint Regional Commands: JOINT

REGIONAL COMMAND (JRC) NORTH (N) and SOUTH (S). The alliance strategy is based upon:

- To prevent war by maintaining appropriate military forces in the framework of a multinational command structure.
- To be able to conduct crisis management by the use of flexible mobilisation systems and reaction forces.
- To encounter enemy major land forces attack by conducting Counter Concentration.

DIAMOND ALLIANCE is in general equipped with the type of materiel, which is normal in NATO today and uses NATO doctrine. PINK, BLACK, SILVER, GOLD, BLUE and RED countries are part of JRC N. Command Structure of JRC N is shown in annex 3. The countries contribute with land forces to JRC N RAPID REACTION CORPS (RRC) as shown in annex 4.

GOLD LAND is in the process of transforming the military land forces from ARMY-DIV-REG structure to ARMY-CORPS-DIV-BDE structure. Relevant GOLD land forces are shown in annex 5.

4. BROWN ALLIANCE has existed approximately 15 years, and has a defensive nature based on neutrality through strength. Due to that, the alliance has a large and well-trained force. The alliance uses NATO-doctrine. The alliance is heavily equipped with modern NATO-like materiel.

5. WHITE ALLIANCE has existed approximately 35 years, and is based on a defensive position. The alliance has a large and well-trained force, which is well equipped with modern materiel. WHITE ALLIANCE is transforming the land forces organisation and doctrine towards NATO doctrine and organisation. Although WHITE ALLIANCE still bases the major part of land forces upon the DIV-REG system and the employment of echelons, manoeuvre warfare is under introduction and development.

WHITE ALLIANCE land forces are organised in a Strategic Group consisting of forward formations organised as new basic forces and operational reserves organised as mobile forces¹.

WHITE ALLIANCE has at its disposal air forces organised and equipped for multirole operations and naval forces organised and equipped for brown water operations.

WHITE ALLIANCE land forces order of battle is shown in annex 6.

HISTORICAL BACKGROUND

6. WHITE ALLIANCE has for the last 10 years been blaming GOLD LAND and SILVER LAND for hampering the development of the WHITE alliance countries by limiting the passage of WHITE LAND and GREY LAND goods and traders through the BALTIC STRAITS and over GOLD LAND mainland into the NEU.

Additionally WHITE LAND has accused GOLD LAND of oppressing WHITE LAND nationals within the country. Especially in the areas of FRANKFURT AN DER ODER, POZNAN and GDANSK, where the activities of "WHITELANDERS" standing up for their basic human rights has led to repression.

Due to this worsening of the political situation heavy rearmament in military forces has followed in WHITE LAND and GOLD LAND.

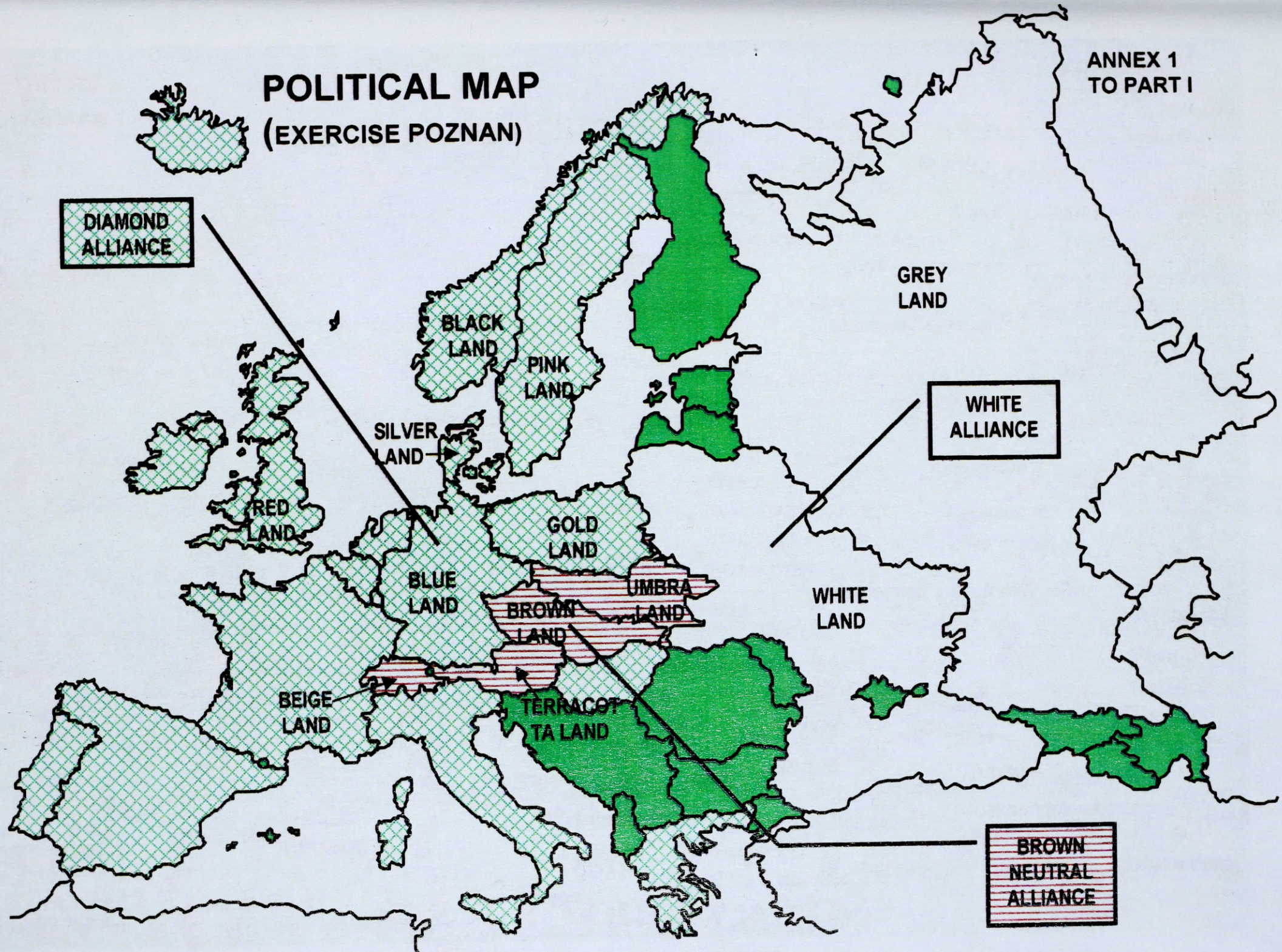
7. DIAMOND, BROWN and WHITE ALLIANCE have ratified The Geneva Conventions of August 12 -1949 and The International Law Concerning the Conduct of Hostilities (Hague Conventions).

---

¹ New basic forces and mobile forces refers to Enemy Generic Forces which is under development as a NATO AJP.

POLITICAL MAP (EXERCISE POZNAN)

ANNEX 1
TO PART I

DENMARK

Rønne

ANNEX 2
TO PART I

GOLD LAND BORDERS

Nykøbing

Łeba

Puck

Svetlyy
Baltiysk

Słupsk

Łębork

Rumia

Gdynia

Sopot

Gdańsk

Rostock

Stralsund

Greifswald

Koszalin

Darłowo

Sławno

Kartuzy

Bytów

Kościerzyna

Tczew

Elbląg

Pastęki

MECKLENBURG-
WEST POMERANIA

Swinoujście

Gryfice

Białogard

Miastko

Starogard Gdański

Malbork

Sztum

Kwidzyn

Parchim

Neustrelitz

Neubrandenburg

Drawsko Pomorskie

Świdwin

Szczecinek

Chojnice

Tuchola

Grudziądz

Pritzwalk

Prenzlau

Szczecin

Gryfino

Choszczno

Wałcz

Złotów

Koronowo

Wąbrzeźno

WHITE
LAND

BRANDENBURG

GOLD LAND

Gorzów Wielkopolski

Brdgoszcz

Toruń

Sierpc

Włocławek

Rathenow

Hennigsdorf

Kostrzyn

Skwierzyna

Oborniki

Strzelno

Inowrocław

Płock

Potsdam

Berlin

Fürstenwalde

Frankfurt an der Oder

Swiedobdzin

Poznań

Września

Konin

Koło

Gąbin

Kutno

SAXONY
BLUE
LAND

Cottbus

Forst

Zielona Góra

Wyschowa

Leszno

Pleszew

Kalisz

Turek

Ozorków

Aleksandrów Łódzki

Zgierz

Łódź

SAXONY
GERMANY

Senftenberg

Zary

Głogów

Góra

Rawicz

Krotoszyn

Sieradz

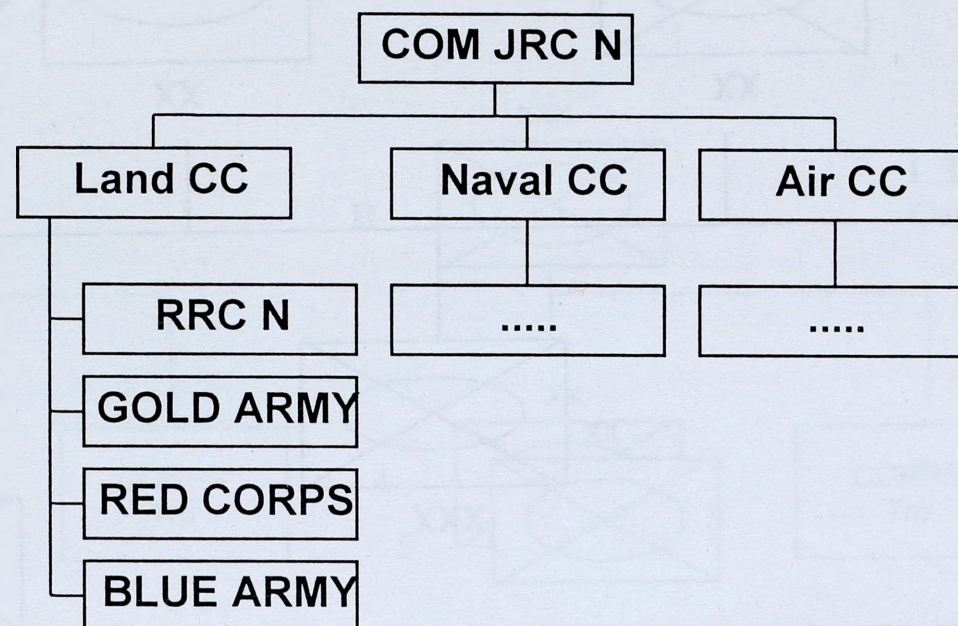
Zduńska Wola

Złoczew

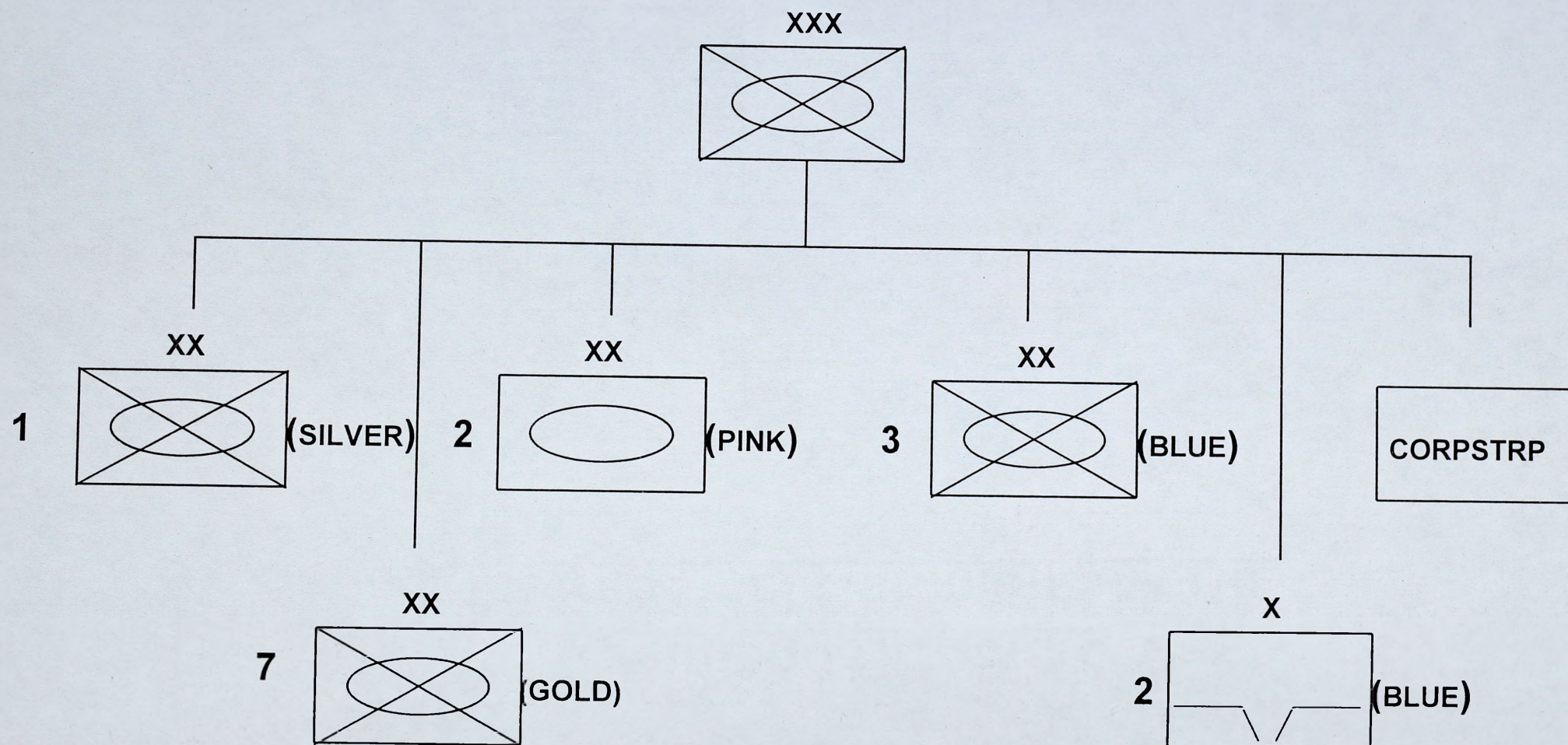
UMBRA LAND

© 1999-1998 Microsoft and other suppliers. All rights reserved.

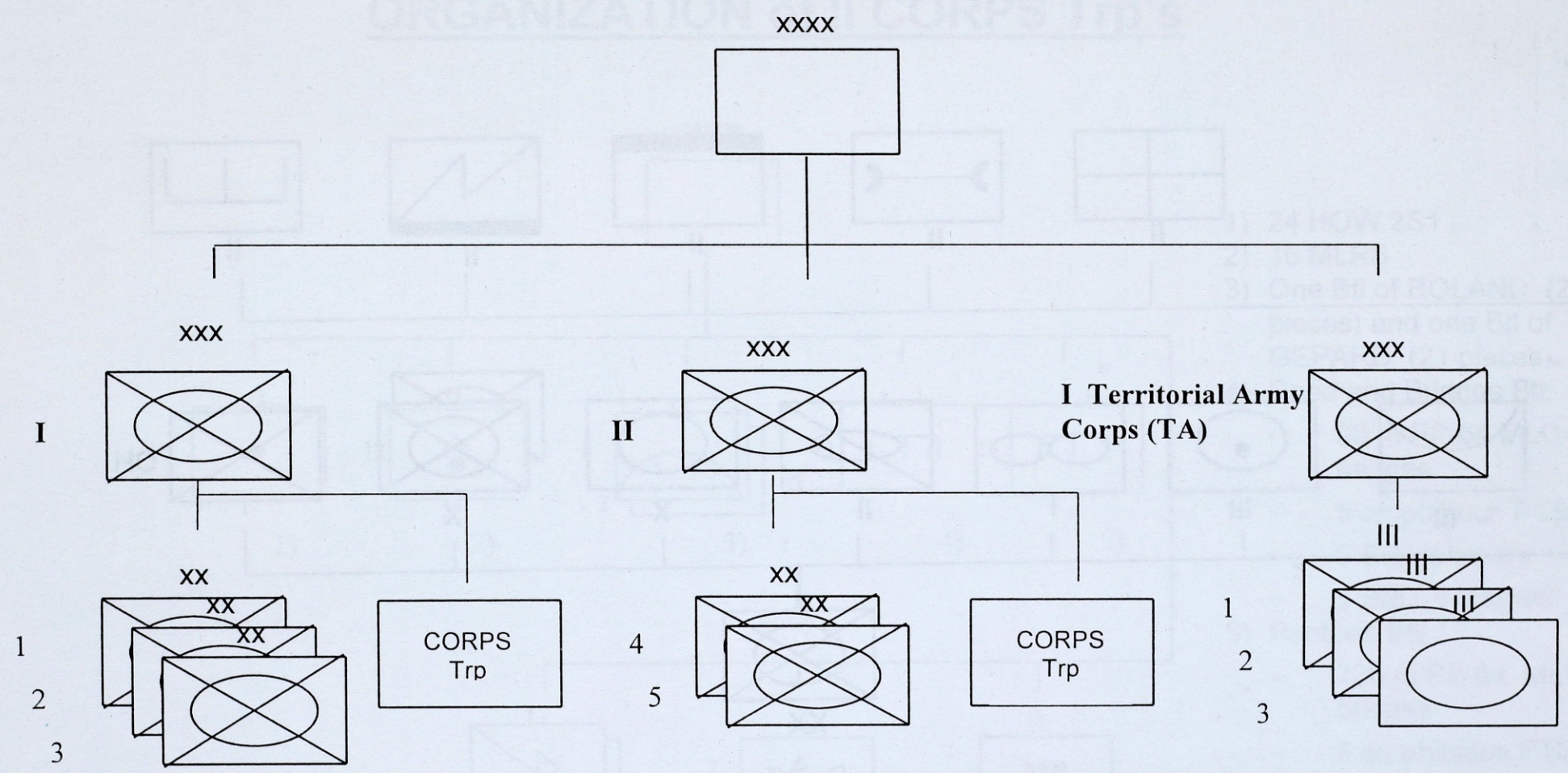
Command Structure Joint Regional Command North

JOINT REGIONAL COMMAND RAPID REACTION CORPS NORTH (JRC RRC N)

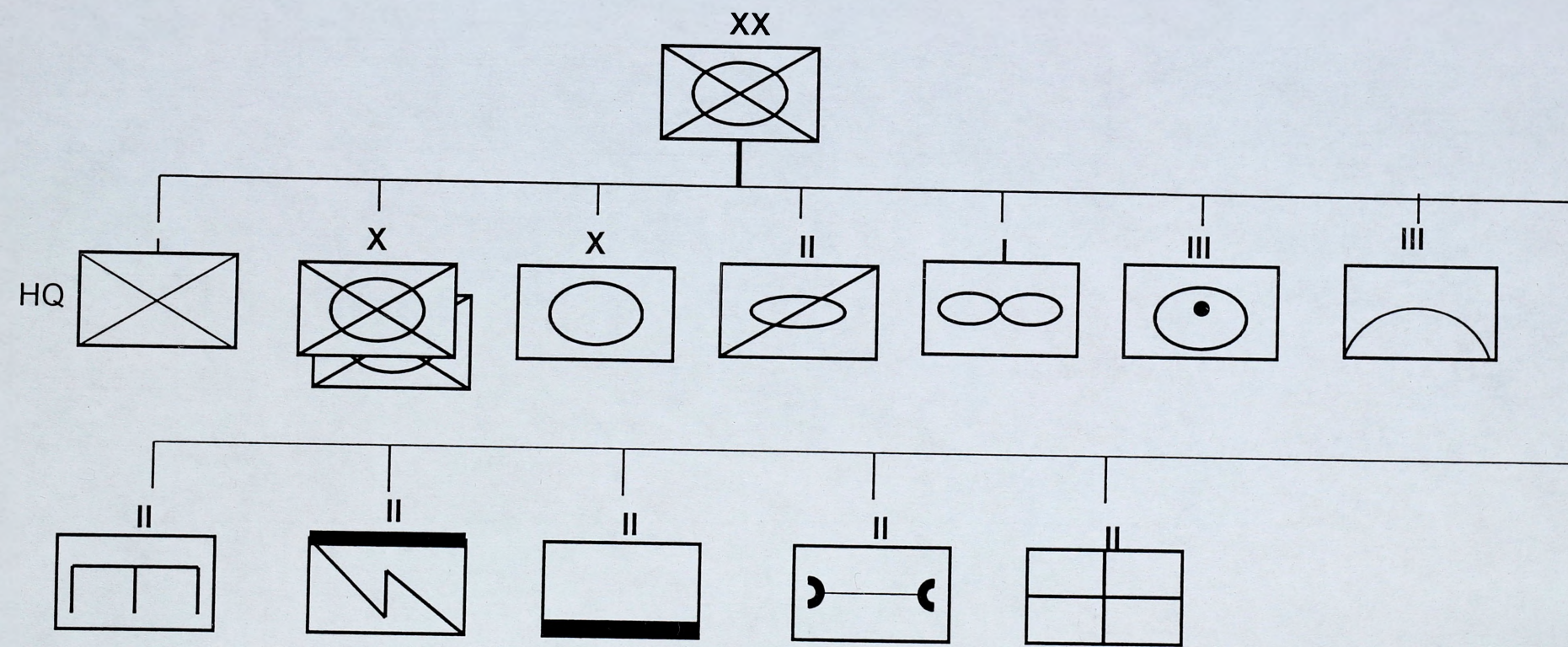
GOLD ARMY LAND FORCES

ORGANISATION OF DIV AND REG

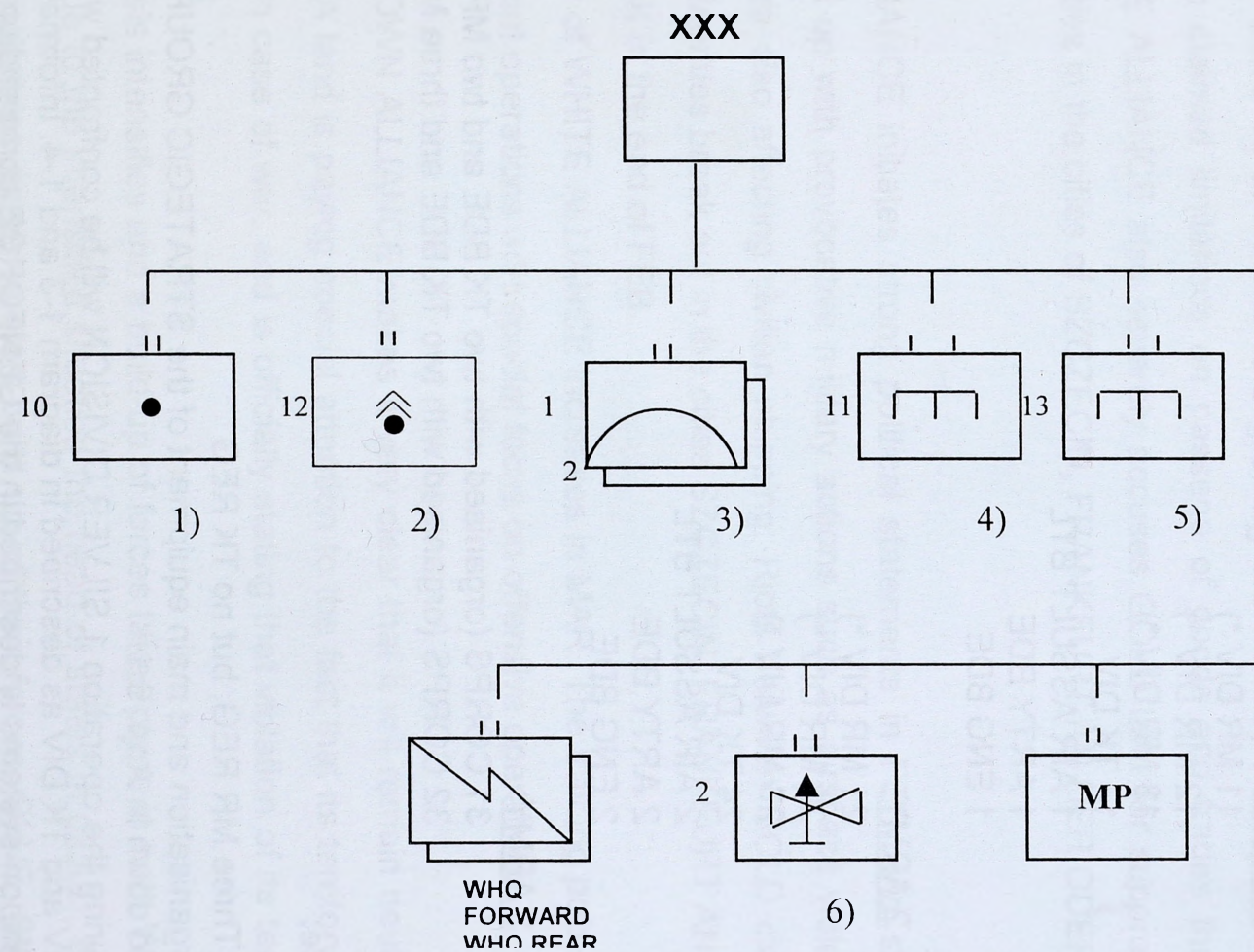
- 1-5 DIV as of App. 5.1.
- CORPS Trp. as of App. 5.2.
- 1 and 2 MR REGT as of App. 6.1 to annex 6 to II, P 1-6.
- 3 TK REGT as of App. 6.1 to annex 6 to I, P 1-7.

ORGANIZATION of 1-5 GOLD DIVISION

- Main equipment:
- 120 MBT T-72.
  - 30 MBT T-55.
  - 90 HOW 2S1.
  - 84 AD ZSU 23/4 and SA7/16 .
  - 8 COMBAT HEL HIND.

ORGANIZATION of II CORPS Trp's

- 1) 24 HOW 2S1 .
- 2) 16 MLRS
- 3) One Btl of ROLAND (21 pieces) and one Btl of GEPARD (21 pieces).
- 4) Road and Bridges Btl:
  - 90 m PP-64 MLC 65 bridges
  - 5 amphibous PTS
  - 3 Bridge layers
  - 5 SMT-1 bridges
- 5) Pontoon Btl:
  - 720 m PP-64 MLC 65 bridges
  - 5 amphibous PTS
- 6) 24 Combat HEL AH-64A.

WHITE ALLIANCE
Land forces order of Battle

STRATEGIC GROUP

1 AIRBORNE BDE (organised with three AIR ASSULT BTL)

1 MARINFBDE

1 ARMY:

11 MR DIV *)
12 MR DIV *)
13 MR DIV *)
14 TK DIV
1 AIR ASSULT BTL
1 ARTY BDE
1 ENG BDE

2 ARMY:

21 MR DIV *)
22 MR DIV *)
23 MR DIV *)
24 TK DIV
2 AIR ASSULT BTL
2 ARTY BDE
2 ENG BDE

3 ARMY:

31 CORPS (organised with two TK BDE and two MR BDE).
32 CORPS (organised with two TK BDE and three MR BDE).

Notice:

- *) Three MR REG, but no TK REG
- Organisation and main equipment of the STRATEGIC GROUP land forces are laid down in App. 6.1.
- During the operation 1 SILVER DIVISION will be confronted with units from MR DIV and TK DIV as described in diagram 1-3 and 1-4. Information on the different weapon systems is described in the GENFORCE compendium (forwarded to AON and FÜAk as part of the minutes/2nd Planning Meeting).

Development of the situation FEB-14 APR

GENERAL

1. After several years of economic decline the rather totalitarian regimes in WHITE and GREY lands try to counter the growing discount by putting blame on GOLD land due to claimed limitations on passage of goods and trades through GOLD land. WHITE ALLIANCE also severely accuses GOLD land for suppressing WHITE land minorities in the cities of SZCZECIN, FRANKFURT AN DER ODER and GDANSK.

2. WHITE ALLIANCE initiates strong political statements in FEB, and shortly afterwards followed up with provocative military actions such as airspace violations and incidents at sea also affecting civilian shipping. Riots between GOLD citizens and WHITE land minorities break out in the cities SZCZECIN, FRANKFURT AN DER ODER and GDANSK in the end of FEB.

The training activity of WHITE ALLIANCE increases in MAR. The training puts effort on combined and joint operations with special focus on offensive operations.

3. 22 MAR BROWN ALLIANCE makes it very clear that it will remain neutral in this conflict. UMBRA land is paying special attention to the fact that its territory is at risk to be violated in case of war, and is officially stating that violation of its territory will not be accepted.

During MAR the crisis intensifies and a build-up of forces takes place in both WHITE and GREY land. Due to the intensified situation the head of states in GOLD, BLUE, SILVER and PINK countries agree to start build up of their forces. BLUE, SILVER and PINK countries each deploy a battalion to GOLD country in order to show solidarity with GOLD land.

It is assumed that WHITE ALLIANCE is planning for an offensive campaign in order to seize vital areas of GOLD land as fast as possible, and before mobilised formations of DIAMOND ALLIANCE become operational on the battlefield.

4. In the beginning of APR WHITE ALLIANCE starts deploying forces towards W. Due to the fact that a military crisis seems inevitable the heads of states in DIAMOND ALLIANCE on a summit 14 APR agree to use necessary military means to counter the threat from WHITE ALLIANCE. DIAMOND ALLIANCE tasks COM JRC N to counter a possible attack from WHITE ALLIANCE and he is ordered to put forward a campaign plan NLT 20 APR for political approval.

The restrictions put on COM JRC N are that he is not allowed to conduct land operations on WHITE ALLIANCE and neutral country territories. TOA of forces will be given to COM JRC N when assigned forces are deployed to predetermined areas in GOLD land. Assigned land forces to COM JRC N for accomplishment of this mission are:

- GOLD I, II and I TA CORPS,
- RRC N.

WHITE ALLIANCE LAND FORCES DEPLOYMENT AND COMBAT READINESS

5. WHITE Alliance land forces deployment and combat readiness are as follows:

1 ARMY:

11, 12, 13, 14 DIV, and ARMY troops are deployed in the area of GRUDZIADZ-WABRZEZNO. Combat Readiness is 100 % from 01 MAY.

2 ARMY:

21, 22, 23, 24 DIV, and ARMY troops are deployed to the area of SIERPC-LIPNO-WLOCLAWEK. Combat Readiness is 100 % from 01 MAY.

3 ARMY:

31 and 32 CORPS are deployed nearby the border between GREY and WHITE land and is on 25% combat strength. 3 ARMY is assumed to be on 100 % combat readiness as of 08 MAY, and will be ready to deploy from this date.

1 MARINF BDE and 1 AIRBORNE BDE are deployed to KALINIGRAD. Combat readiness is 100% as of 27 APR. White alliance has transportation capacity to one REG pr. two days.

JRC N LAND FORCES DEPLOYMENT AND COMBAT READINESS

6. JRC N land forces deployment and combat readiness are as follows:

I GOLD CORPS:

- 1 DIV in an assembly area around KARTUZY.
- 2 DIV and CORPS TRP's in an assembly area around GDANSK.
- 3 DIV in an assembly area around ZLOTOW.
- All DIV are on 100 % combat readiness from 28 APR.

II GOLD CORPS:

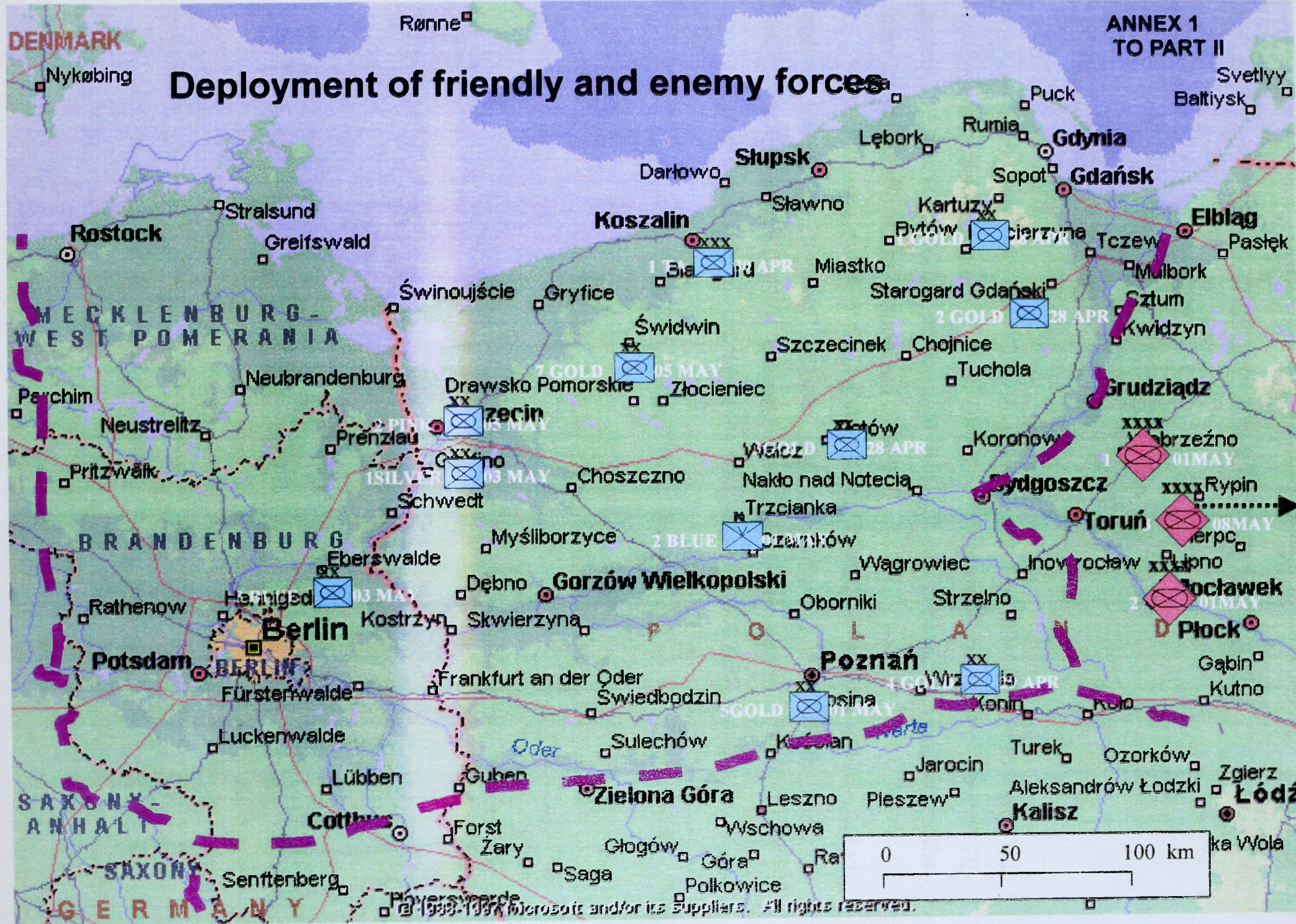
- 4 DIV and CORPS TRP's in an assembly area around WRZESNIA. 100 % combat readiness from 29 APR.
- 5 DIV in an assembly area around POZNAN. 100 % combat readiness from 01 MAY.

1 GOLD TA CORPS:

- 1, 2 MR REG and 3 TK REG in an assembly area around KOSZALIN. 25% combat readiness from 27 APR and 100% combat readiness from 30 APR.

RRC N:

- 3 BLUE DIV in an assembly area around EBERWALD. 100 % combat readiness from 03 MAY.
- 2 BLUE AIRMECH BDE in an assembly area around TRZCIANKA. 100 % combat readiness from 01 MAY.
- 1 SILVER and 2 PINK DIV in an assembly area around SZEZECIN. SILVER DIV 100 % combat readiness from 03 MAY. PINK DIV 100 % combat readiness from 02 MAY.
- 7 GOLD DIV in an assembly area around SWIDWIN. 100 % combat readiness from 5 MAY.

Deployment of friendly and enemy forces

ANNEX 1
TO PART II

DENMARK

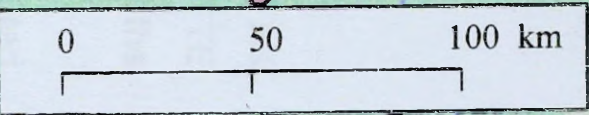
MECKLENBURG-
WEST POMERANIA

BRANDENBURG

SAXONY-
ANHALT

SAXONY

GERMANY

© 1988-1996 Microsoft and/or its Suppliers. All rights reserved.

Development of the situation 14-28 APR

DEVELOPMENT 14-28 APR

1. In accordance with DIAMOND ALLIANCE directive COM JRC N forwards his contingency campaign plan 20 APR. DIAMOND ALLIANCE MILITARY COMMITTEE approves 21 APR the forces deployment plan, but due to political complications the plan for armed operations is approved 27 APR.

28 APR early morning severe WHITE ALLIANCE air attacks are conducted against friendly air defence systems and air bases. 1 AIRBORNE BDE, 1 MARINFBDE attacks GDANSK. Embarking of MR REG has started.

LCC JRC N issues his orders for the Campaign 280800 APR (annex).

Extract of Land Component Commander (LCC)
JRC N Directive no. 1

Copy no. XX of YY.

HQ JRC N

POTSDAM

280800 APR XXXX

Message ref. no. ZZ

Time Zone: Z

Task organisation:

RRC N (- 1 SILVER DIV)

I GOLD CORPS

II GOLD CORPS

1 SILVER DIV (OPCOM)

I TA GOLD CORPS

1. SITUATION

a. Enemy Forces.

WHITE ALLIANCE has attacked GOLD LAND. The enemy has this morning conducted Offensive Counter Air (OCA) and carried out an amphibious landing at GDANSK with one MARINFBDE supported by a AIRBORNEBDE landing in the outskirts of GDANSK. The seizing of

GDANSK is seen mostly a political action in order to put political pressure on the GOLD LAND government.

It is estimated that WHITE ALLIANCE will be able to attack with major forces from 01 MAY with 1 ARMY and 2 ARMY in front and 3 ARMY as operational reserve. It is estimated that WHITE ALLIANCE intends to attack towards ODER, seize SZCZECIN and FRANKFURT AN DER ODER in order to put pressure on GOLD LAND government in the questions concerning WHITE LAND minorities in GOLD LAND and limitations on trade. It is possible that WHITE ALLIANCE will continue the attack towards BERLIN in order to reinforce the pressure against GOLD LAND government.

After 01 MAY it is estimated that main priority for enemy airforces and naval forces is to support the land campaign.

Enemy End State is estimated to be the seizure of the area around ODER from SWINOUJSCIE . Enemy Centre of Gravity is the introduction of the operational reserve.

WHITE ALLIANCE overall course of action is shown in annex 1.

b. Friendly Forces.

Friendly airforces will be able to establish local air superiority from 01 MAY in eastern part of GOLD LAND.

Friendly naval forces are able to preserve local sea control W of a line BORNHOLM - KORSZALIN

.....

c. Attachments and Detachments.

....

2. MISSION

LCC will counter WHITE ALLIANCE attack in order to restore GOLD LAND borders.

3. EXECUTION

Intent:

- End state for the operation is the restoration of GOLD LAND borders.
- In order to prevent the introduction of the enemy Centre of Gravity (operational reserve) LCC will divide 2 ARMY from 1 ARMY (DECISIVE POINT 1) (DP 1) subsequently cut off enemy lines of communication (DP2) and finally destroy parts of rear echelons (DP 3).

a. Concept of operation.

LCC will:

- Secure Deployment of friendly forces into the Area of Operations (AOR) with available air and navy forces plus 1 TA CORPS and subsequently secure rear area with 1 TA CORPS
- Phase 1:
  - I and II CORPS stop enemy advance within the designated areas and wears down 1 and 2 ARMY offensive capability.
- Phase 2:
  - RRC cuts off 1 OPE and destroys parts of rear echelons.
- Phase 3:
  - With available forces restore GOLD LAND borders and block against enemy 2 OPE.

...

b. I CORPS will:

- From 01 MAY deny 1 ARMY access W of PL ALPHA 1 and wear down the ARMY offensive capability.
- No earlier than (NET) 07 MAY support RRC offensive operations from PL ALPHA 1.
- Prepare to mop up enemy units and restore GOLD land border N of BYRDGOSZCZ.

c. II CORPS will:

- From 01 MAY deny 2 ARMY access W of PL ALPHA 3 and wear down the ARMY offensive capability.
- Prepare to mop up enemy units.

d. RRC will:

- NET 07 MAY and no later than (NLT) 08 MAY attack in the area W of BYRDGOSZCZ in order to cut off 1 OPE line of communications and destroy remaining parts of Enemy formations E of PL ALPHA 1.
- Prepare to block against 2 OPE from BYRDGOSZCZ to WLOCLAWEK

4. ADMINISTRATION AND LOGISTICS.

.....

5. COMMAND AND SIGNAL.

.....

ACKNOWLEDGE:

XXX

Major General

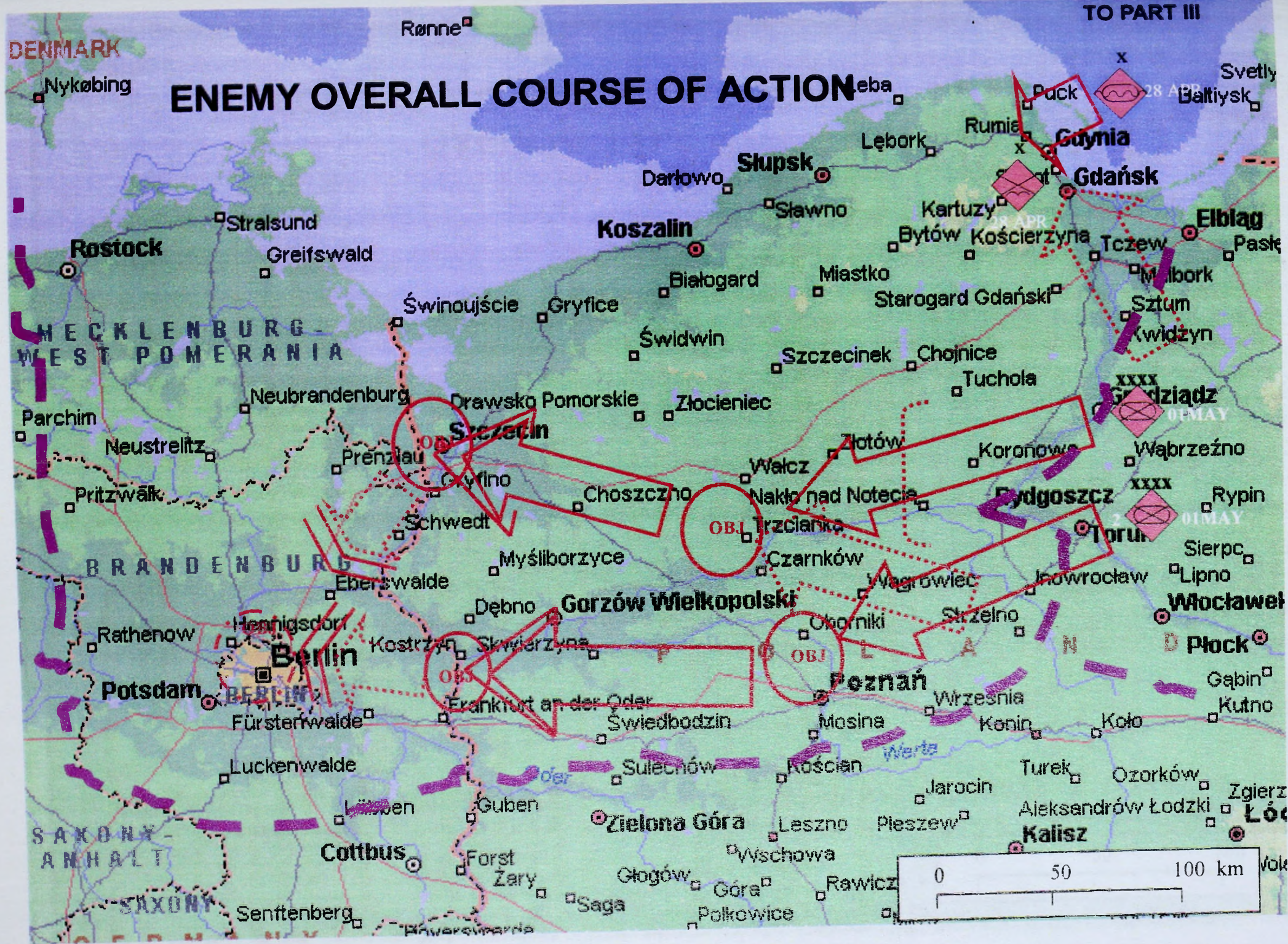
- Appendixes:
1. Overall enemy Course of action
  2. LCC JRC N Operational plan overlay.
  3. 1 SILVER DIV organisation.
  4. Composition of staffs.

DISTRIBUTION:

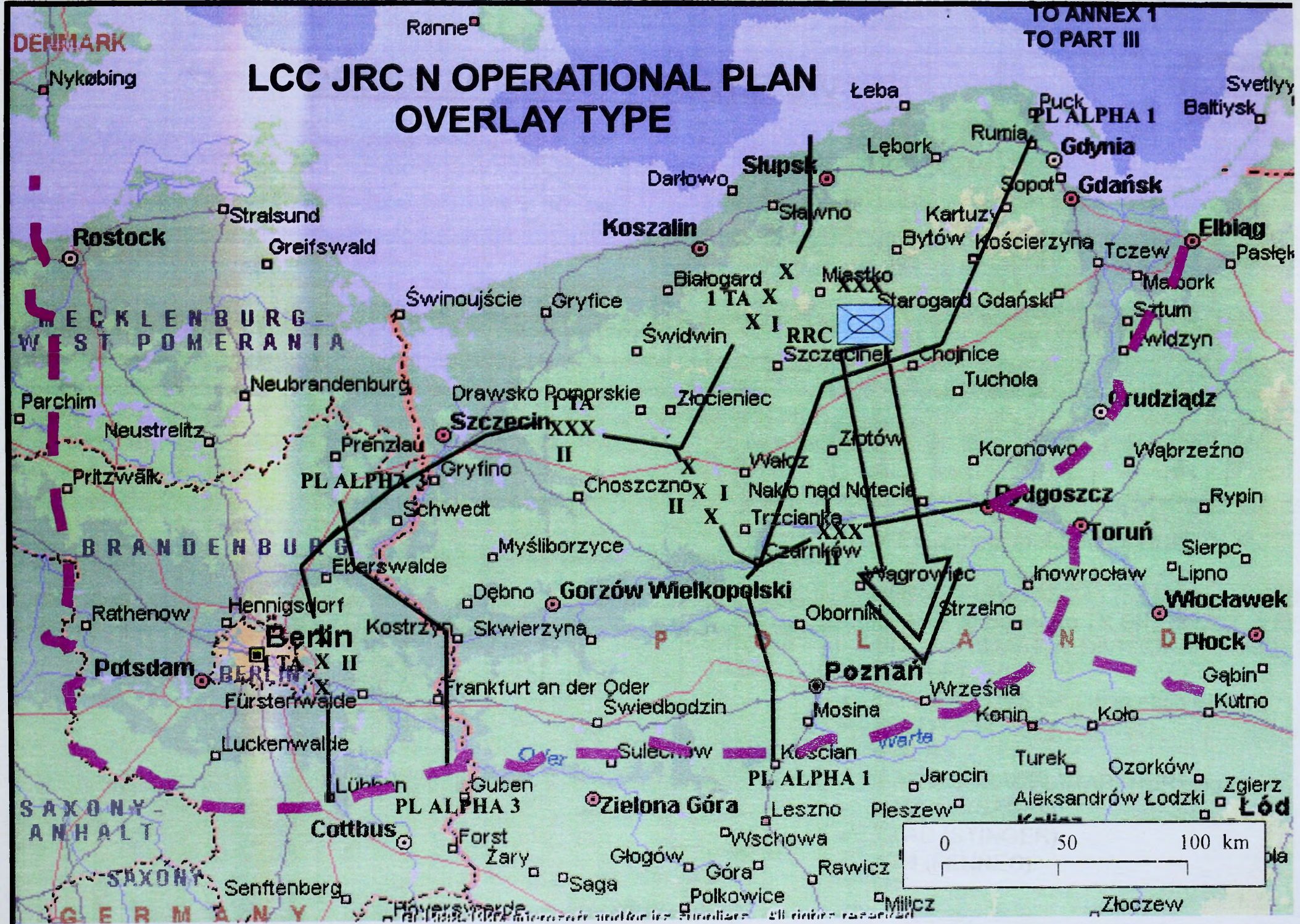
NOTICE:

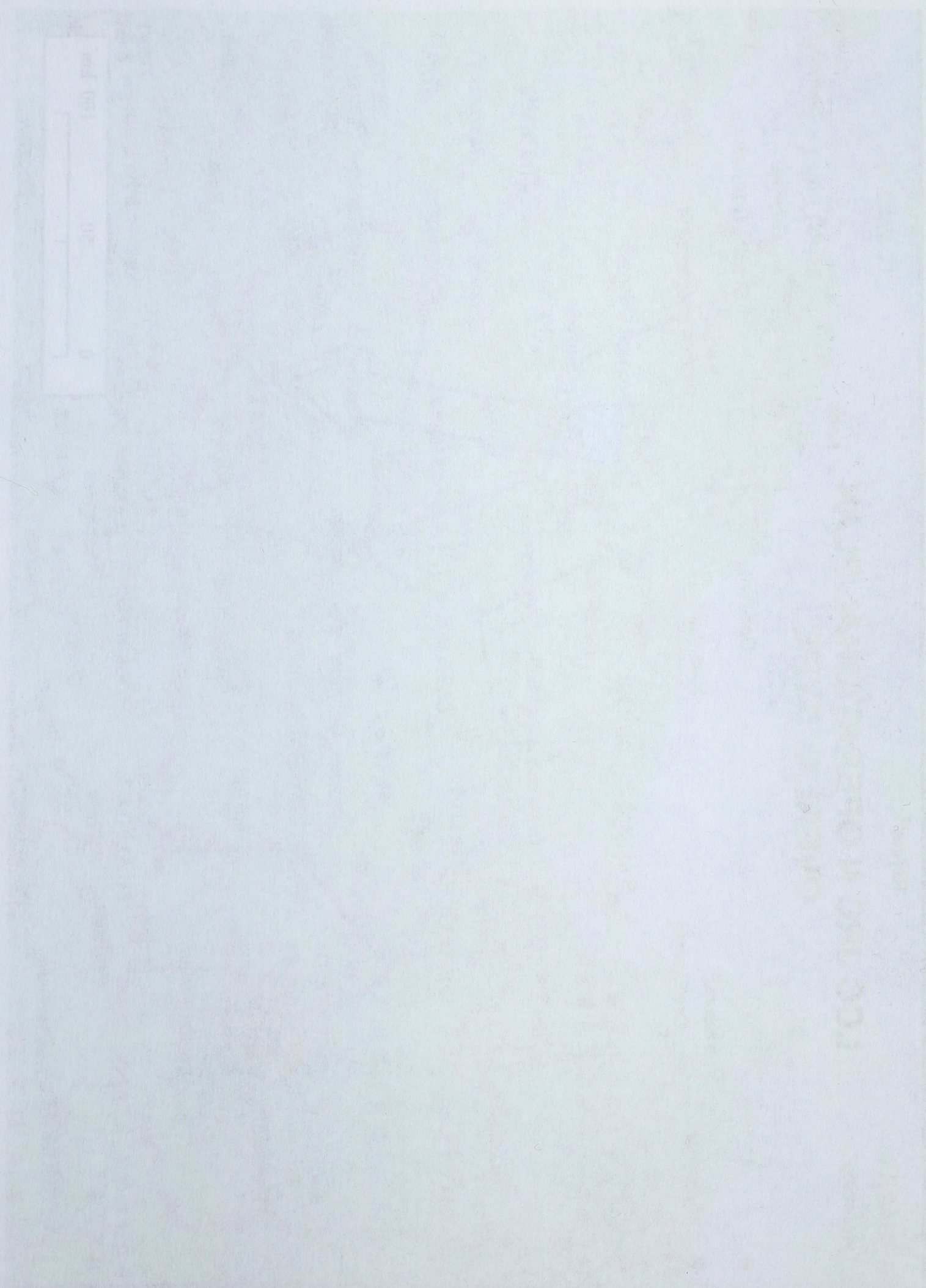
Air support that will be allocated to II CORPS:

- 01 MAY: 20 sorties CAS/AI.
- 02 MAY: 100 sorties CAS/AI.
- 03-06 MAY: 50 sorties every day CAS/AI.

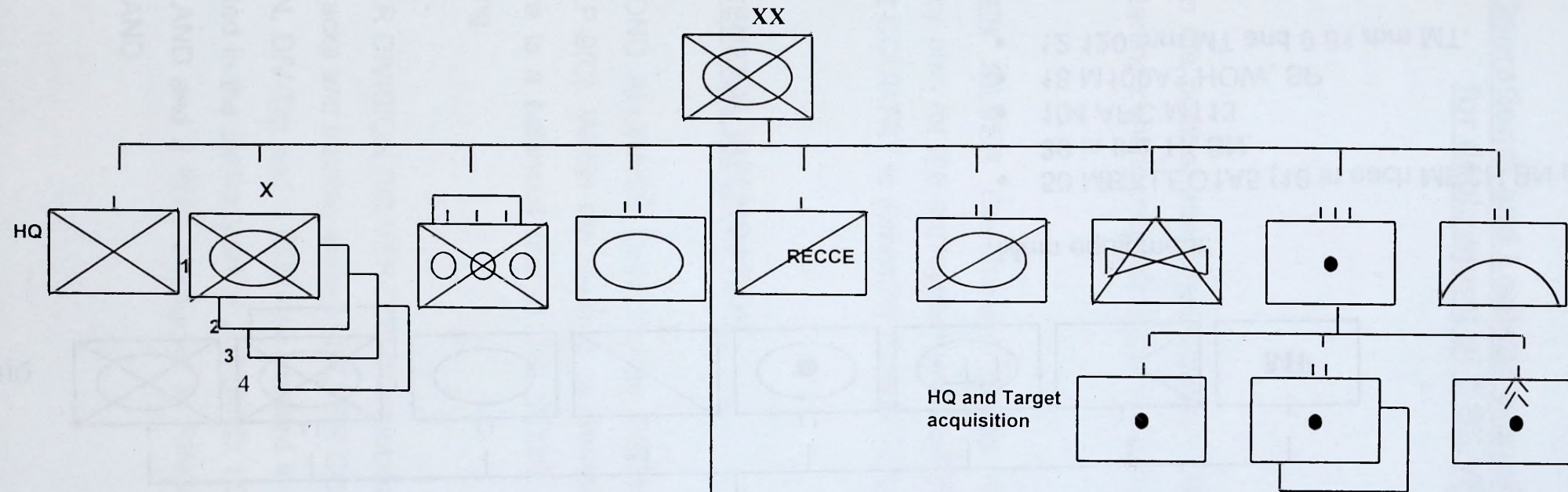
LCC JRC N OPERATIONAL PLAN OVERLAY TYPE

ORGANIZATION of 1 SILVER DIV

APPENDIX 3
TO ANNEX 1
TO PART III

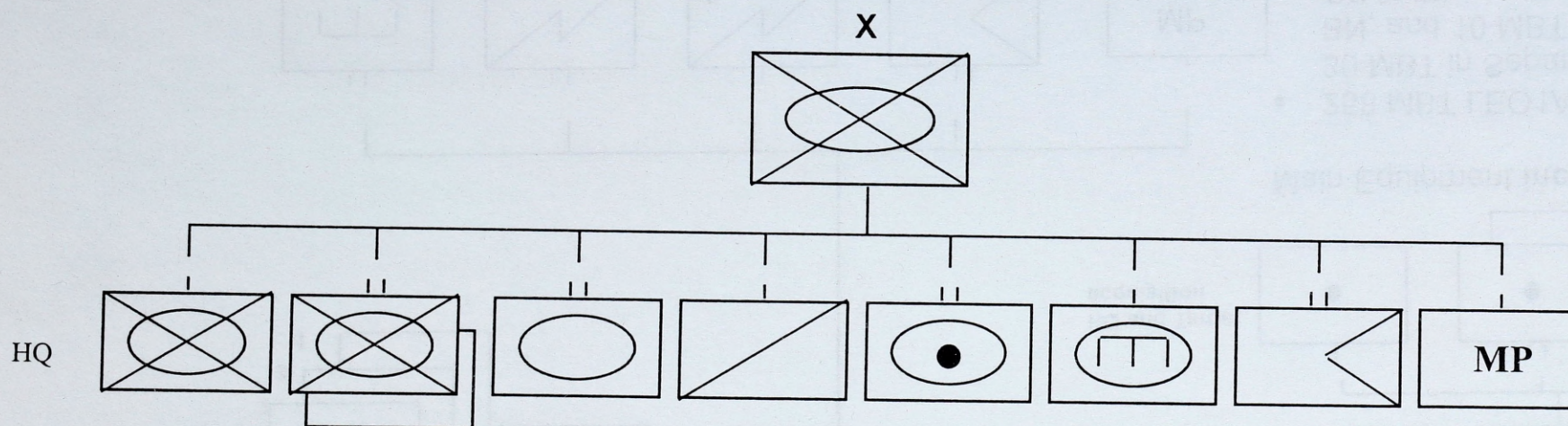

HQ and Target acquisition

Main Equipment including 4 BDE:

- 258 MBT LEO1A5/2A1 (50 MBT in each BDE, 30 MBT in Separate TK BN, 18 MBT in RECCE BN, and 10 MBT in DIVISIONAL COMBAT GROUP).
- 72 M109 HOW, SP (18 in each BDE).
- 36 M114/39 HOW, TOWED.
- 8 MLRS.
- 2 ARTPJRRADPLT (ARTHUR) og 2
- UAVPLT (SAGEM).
- 72 AD (STINGER).
- ATH (FENNEC).

ORGANIZATION of STANDARD MECH BDE
1 SILVER DIV

Main equipment:

- 50 MBT LEO1A5 (10 in each MECH BN and 30 in the TK BN).
- 104 APC M113
- 18 M109A3 HOW, SP.
- 12 120 mm MT and 9 81 mm MT

Notice:

Each MECH BN is organised with one TK COY, two INF COY (APC) and one INF COY (Truck). TK BN is organised with three TK COY and one INF COY (APC)

**Operational and Logistic planning considerations
for deployment of 1 SILVER DIVISION**

GENERAL

1. Due to the political intensified situation, DIAMOND MILITARY COMMITTEE agrees on starting contingency planning for deployment of military forces to GOLD LAND.
2. 05 FEB SILVER Government orders the General Staff to work out a Contingency plan for the deployment of SILVER military forces assigned to RRC from SILVER COUNTRY to Assembly Area in GOLD LAND.

LOGISTIC GENERAL INFORMATION

3. DIAMOND ALLIANCE Land Forces Logistic Doctrine are based on NATO STANAG ALP-9(C). Within the level of a division there is a logistic capacity of 7 CDOS. There is a balanced mix of 3+2 CDOS on wheels loading and 2 CDOS ground loading.
4. SILVER DIVISION (SILVER DIV) has mobilized but is still situated in assorted/different barracks and training areas in SILVER COUNTRY.
HQ-BN, DIV-Trp and 3 BDE are situated in the southern part of JUTLAND, 1 BDE is situated in the central part of JUTLAND, LOGBDE is situated in the northern part of JUTLAND and 2 BDE is situated at RINGSTED BARRACKS in the central part of ZEALAND.

5. SILVER REACTION BRIGADE (SRB) has mobilized and is situated at VORDING-BORG BARRACKS in the southern part of ZEALAND. SRB is combat-ready and is able to start/mount deployment within 24 hours.

6. 05 FEB SILVER ARMY COMMAND orders the attachment of SRB and LOGBDE to SILVER DIV. SRB is renamed 4 BDE.

7. SILVER DIV is organized according to App. 3.0 to annex to Development of the situation, III amended one LOGBDE.

SILVER DIV logistic capacity are divided into 3 CDOS on wheels loading within the level of a BDE (Coy: 1 CDOS, Bn: 1 CDOS, Bde: 1 CDOS) and 4 CDOS mixed wheels/ground loading within the LOGBDE ("holding of reserves" at division level).

SILVER ARMY COMMAND DIRECTIVE FOR DEPLOYMENT

8. SILVER DIV is ordered to be attached JRC N LANDFORCES in GOLD LAND from the middle of April.

9. LCC JRC N has assigned SILVER DIV (1 SILVER DIV) in an assembly area in the vicinity of SZEZECIN in conjunction with 2 PINK DIV and has given priority to 1 SILVER DIV.

10. Though the task of transporting forces to the area of operations is the responsibility of the individual nations, DIAMOND ALLIANCE have decided to pool all available means, and to let the Office of Movement and Transportation (OMT) within DIAMOND ALLIANCE co-ordinate the united deployment.

11. Data on transport resources and logistics according to annex 1. SILVER ARMY COMMAND has to request for necessary transport resources for deployment of 1 SILVER DIV as soon as possible.

Types and modes of transportation, embarkation, debarkation, timing and formation of troops shall be included in the request to DIAMOND ALLIANCE OMT.

12. SILVER ARMY COMMAND intend to build up a staging area (STA) in SWINOJSCIE harbour. SILVER STA will be effective from the beginning of May with a logistic capacity of 4 CDOS.

SILVER COUNTRY will be able to transfer/resupply 1 CDOS per day to SILVER STA. In addition to this SILVER COUNTRY is able to evacuate all SILVER wounded from STA.

13. SILVER ARMY COMMAND assigns/allocates permanent following transport resources to 1 SILVER DIV,

- 1 carrier aircraft (C-130 HERCULES), effective on notice.
- 3 carrier helicopters (CH-47 CHINOOK), effective from 15 APR.
- 15 fork lift trucks (multi-purpose), effective from 10 FEB.

14. According to Roman numeral II (R-II), 1 SILVER DIV has established assembly area in the vicinity of SZEZECIN and is on 100% combat readiness from 03 MAY.

15. According to R-III, 1 SILVER DIV is attached to II CORPS, effective from 28 APR. According R-V, II CORPS is planning to conduct a counterattack W of POZNAN with 1 SILVER DIV.

Annex: Data on transport resources and logistics.

DATA ON TRANSPORT RESSOURCES AND LOGISTICS

TRANSPORT AIRCRAFT AND HELICOPTERS

1. SILVER ARMY COMMAND has assigned following transport aircraft and helicopters for 1 SILVER DIVISION:

C-130 HERCULES: Cargo: 20 T, troops: 92, effective on notice

CH-47 CHINOOK: Cargo: 11 T, troops: 44, effective from 15 APR

FERRIES

2. Following types of ferries are available for OMT:

FERRY 1: Troops (all included): one Bn (all types)

FERRY 2: Rail cars: 40 (and one locomotive)

FERRY 3: Cargo (container/pallet): 1 CDOS/DIV

3. Respectively GEDSER and ROEDBY HABOUR have the capacity of loading one ferry every sixth hour.

4. SWINOJSCIE HABOUR has the capacity of unloading two ferries every sixth hour.

RAILWAY TRANSPORT

5. Following types of rail cars are available for OMT:

TYPE 1: Cargo: MBT (60 T), max. 20 train cars in each set of carriages.

TYPE 2: Cargo: APC/HOW, max. 40 train cars in each set of carriages.

TYPE 3: Cargo: logistics (30 T), max. 40 train cars in each set of carriages.

TYPE 4: Troops (personel): 50, max. 40 train cars in each set of carriages.

6. It takes approximately 6 hours respectively to load and unload each set of carriages and the average speed is 50 km per hour.

Extract of II CORPS Directive no. 1

General

On the basis of LCC Directive no. 1 COM II CORPS issues II CORPS Directive no. 1.

Copy no. XX of YY.

HQ II CORPS

FRANKFURT AN DER ODER

281600 APR XXXX

Message ref. no. ZZ

Time Zone: Z

Task organisation:

4 GOLD MECH DIV

5 GOLD MECH DIV

1 SILVER MECH DIV

PONTOON BN/13 ENG BN(OPCON)

10 ARTY BN

12 ROCKET LAUNCHER BN

1 AD BN

2 AD BN

11 ENG BN

13 ENG BN

- PONTOON BN

2 COMBAT HEL BN

MP BN

1. SITUATION

a. Enemy Forces.

- Assumptions for this plan are that enemy forces consisting of 1 and 2 ARMY attack across the border GOLD/WHITE LAND as from 01 MAY.
- The bulk of 1 ARMY attacks N of river NOTEC
- 2 ARMY consisting of up to four MECH DIV attacks S of river NOTEC aiming the objective FRANKFURT AN DER ODER. It is assumed that 2 ARMY attacks in two TE composed of either two MECH DIV in 1 TE and two MECH DIV in 2 TE or three MECH DIV in 1 TE and one MECH DIV in 2 TE.

b. Friendly Forces

.....

c. Detachments and attachments.

.....

2. MISSION

- From 01 MAY deny 2 ARMY access W of PL ALPHA 3 and wear down the ARMY offensive capability.
- Prepare to mop up enemy units.

3. EXECUTION

a. Concept of operation.

COM II CORPS will conduct delaying operations in order to enforce 2 ARMY to employ fresh DIV and thereby make enemy forces vulnerable to counterattack. Conduct defensive operations in order to fix fresh 1TE and subsequently conduct counterattack W of POZNAN in order to cut off 1 TE from 2 TE.

(1) Scheme of manouvre:

Deep operations:

- Air forces, Combat helicopter Btl. and MLRS will conduct operations against enemy formations in order to enforce 2 ARMY to employ fresh TE .

Close operations:

- 4 MECH DIV will 01 MAY- 03 MAY delay 1 TE from the border line to PL ALPHA 1, inflict maximum damage on enemy forces, and enforce 2 ARMY to employ 2 TE W of PL ALPHA 1.
- 5 MECH DIV will 03 MAY - 06 MAY delay fresh 1 TE from PL ALPHA 1 to PL ALPHA 2, subsequently stop enemy advance in the area between PL ALPHA 2 and PL ALPHA 3 in order to form a salient and thereby create conditions for 1 SILVER DIV counterattack.
- Depending on the situation with 1 SILVER DIV 05 or 06 MAY counterattack across PL BRAVO along axis DIAMOND in order to cut off 1 TE lines of communication.
- Depending on the situation destroy encircled enemy units with 4 and 5 GOLD DIV and 1 SILVER DIV.

Rear operations:

- From 03 MAY will 4 MECH DIV secure PL BRAVO and rear area in order to create conditions for 1 SILVER DIV deployment and attack.

(4) Overall logistic plan:

II Corps intends:

- To give priority of transport services for preparation of defensive operations.
- To centralize MP means and prepare an execute a traffic control circulation plan in order to ensure respectively a smooth

deployment of units to the battlefield and an effective resupplyment.

- From 04 MAY to give priority to all logistic support for 1 SILVER DIV in order to create the best possible conditions for 1 SILVER DIV counter attack.
- If necessary to execute CBS in favour of 1 SILVER DIV in order to ensure necessary logistic capacity during the attack.

b. Coordinating Instructions.

- H-hour will be decided NLT 04001 MAY.

4. ADMINISTRATION AND LOGISTICS.

5. COMMAND AND SIGNAL.

ACKNOWLEDGE:

XXX

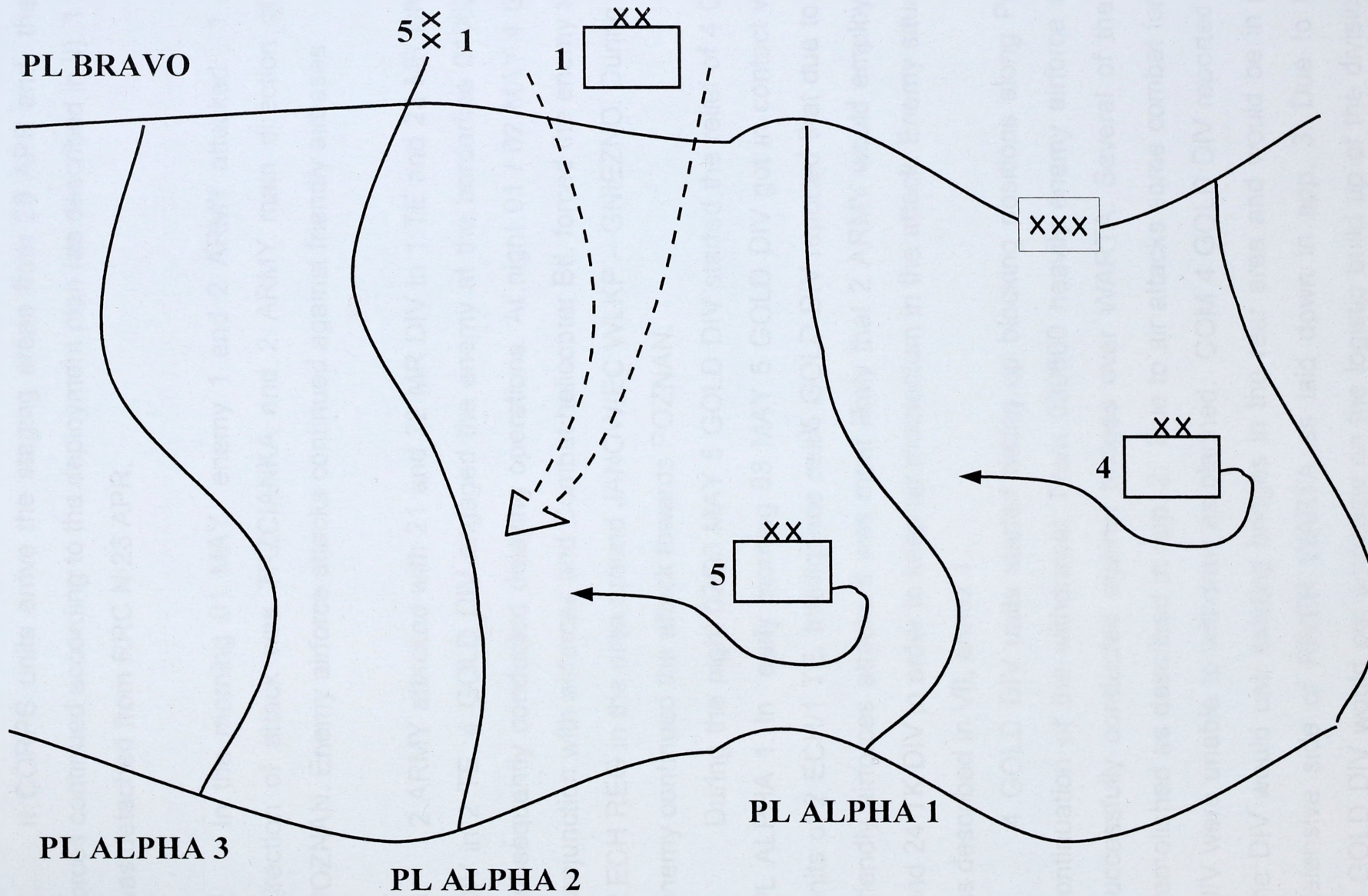
Colonel

ANNEX: 1. COM II CORPS Operational plan overlay (1:250.000).

DISTRIBUTION:

xxxxx

COM II CORPS OPERATIONAL PLAN (sketch)

Development of the situation 28 APR-03 MAY

1. II CORPS units arrive the staging areas from 28 APR and the build up of forces continued according to the deployment plan (as described in II). 1 SILVER DIV was detached from RRC N 28 APR.
2. In the morning 01 MAY enemy 1 and 2 ARMY attacked. 1 ARMY main direction of attack was TRZCIANKA and 2 ARMY main direction of attack was POZNAN. Enemy airforce attacks continued against friendly airbases.
3. 2 ARMY attacked with 21 and 22 MR DIV in 1 TE and 23 MR DIV and 24 TK DIV in 2 TE. 4 GOLD DIV engaged the enemy at the borderline 010600 MAY and subsequently conducted delaying operations. At night 01 / 02 MAY 4 GOLD DIV in conjunction with airforces and Combat helicopter Btl. forced the enemy to employ his 2 ECH REG in the area around JANOWIEC WLKP – GNIEZNO. During 02 MAY the enemy continued the attack towards POZNAN.

During the night 02/03 MAY 5 GOLD DIV started the relief of 4 GOLD DIV at PL ALPHA 1. In early morning 03 MAY 5 GOLD DIV got in contact with the front units of 2 ECH/1 TE. Intelligence cell/5 GOLD DIV reported that due to the effect of friendly airforces attacks it was most likely that 2 ARMY would employ 23 MR DIV and 24 TK DIV in order to keep up momentum in the attack. Enemy situation 030600 as described in VII, annex 1.

4 GOLD DIV units started taking up blocking positions along PL BRAVO in continuation of the withdrawal. From 030600 heavily enemy airforce attacks were successfully conducted against bridges over WARTA. Several of the bridges got demolished as described in app. 2. Due to air attacks some combat forces/4 GOLD DIV were unable to withdraw as planned. COM 4 GOLD DIV reported 030700 that the DIV would use existing bridges in the rear area and would be in place on the defensive side of RIVER WARTA as laid down in app. 3. Due to hard fighting 4 GOLD DIV would put emphasis on the logistic build up of the division and would not be able to reconstruct bridges. After resupply of units the logistic installations

would be placed around CHOSZSZNO in order to create conditions for 1 SILVER DIV employment.

4. Air Component Commander (ACC) will be able to establish local air superiority in the AOR from 04 MAY, and from this date conduct Air Interdiction (AI) against enemy LLOCS in order to hamper the reorganisation of worn formations.

5. On the basis of the development of the situation COM II COPRS issues Frag. O. no. 1 030800. Frag. O. is laid down in VII.

II CORPS Frag O no. 1

Copy no. XX of YY.
HQ II CORPS
FRANKFURT AN DER ODER
030800 MAY XXXX
Message ref. no. ZZ

Time Zone: Z

Task organisation:

4 GOLD MECH DIV(-2 BDE) (from 051800 MAY)

5 GOLD MECH DIV

1 SILVER MECH DIV

PONTOON Btl/CORPS TRP (OPCON)

2 BDE/4 GOLD DIV (OPCON) (from 051800 MAY)

Combat HEL SQN (OPCON) (from 060001 MAY)

CORPSTRPs (-)

1. SITUATION

a. Enemy Forces.

As described in VI and VIII, annex 1.

b. Friendly Forces

As described in VI.

c. Detachments and attachments.

2. MISSION

3. EXECUTION

a. Concept of Operation.

- 5 MECH DIV delays 1 TE from PL ALPHA 1 to PL ALPHA 2 and from 05 MAY fixes and wear down 1 TE in the area between PL ALPHA 2 and PL ALPHA 3 in order to form a salient and thereby create conditions for 1 SILVER DIV counterattack.
- 1 SILVER DIV will from night 05/06 MAY attack across river WARTA along axis DIAMOND in order to cut off 1 TE lines of communications.
- Destroy encircled enemy units.

4. ADMINISTRATION AND LOGISTICS.

5. COMMAND AND SIGNAL.

ACKNOWLEDGE:

XXX

Colonel

- ANNEXES:
1. Enemy situation 030600 MAY.
  2. Status of bridges and engineer RECCE results 030800 MAJ.
  3. Extract of 4 GOLD DIV plan for securing of WARTA.

DISTRIBUTION:

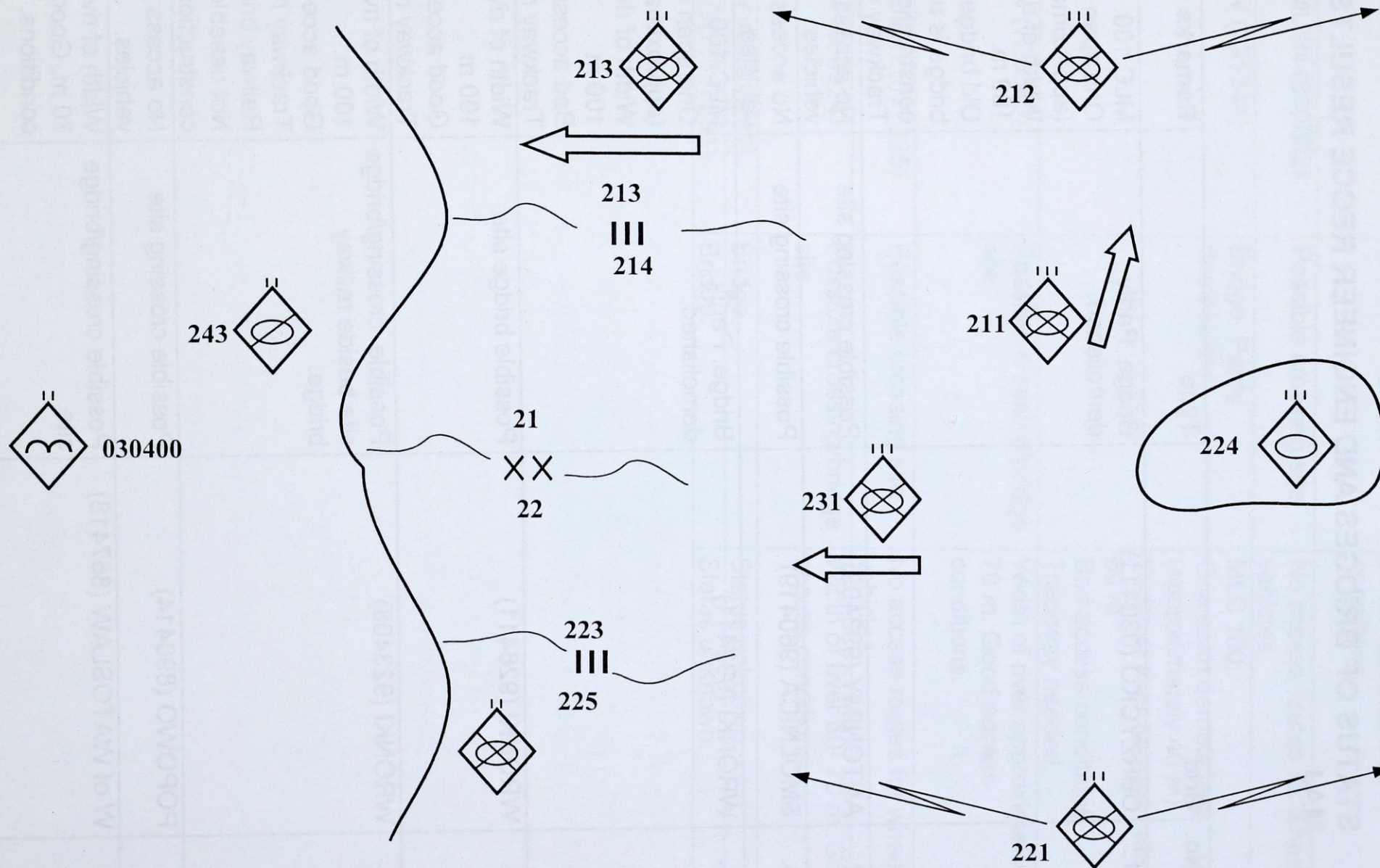
NOTICE:

Airforces in support 1 SILVER DIV operations:

- 05 MAY 10 sorties CAS
- 06 MAY 30 sorties CAS
- 07 MAY 10 sorties CAS

ENEMY SITUATION 030600 MAY

ANNEX 1
TO PART VII

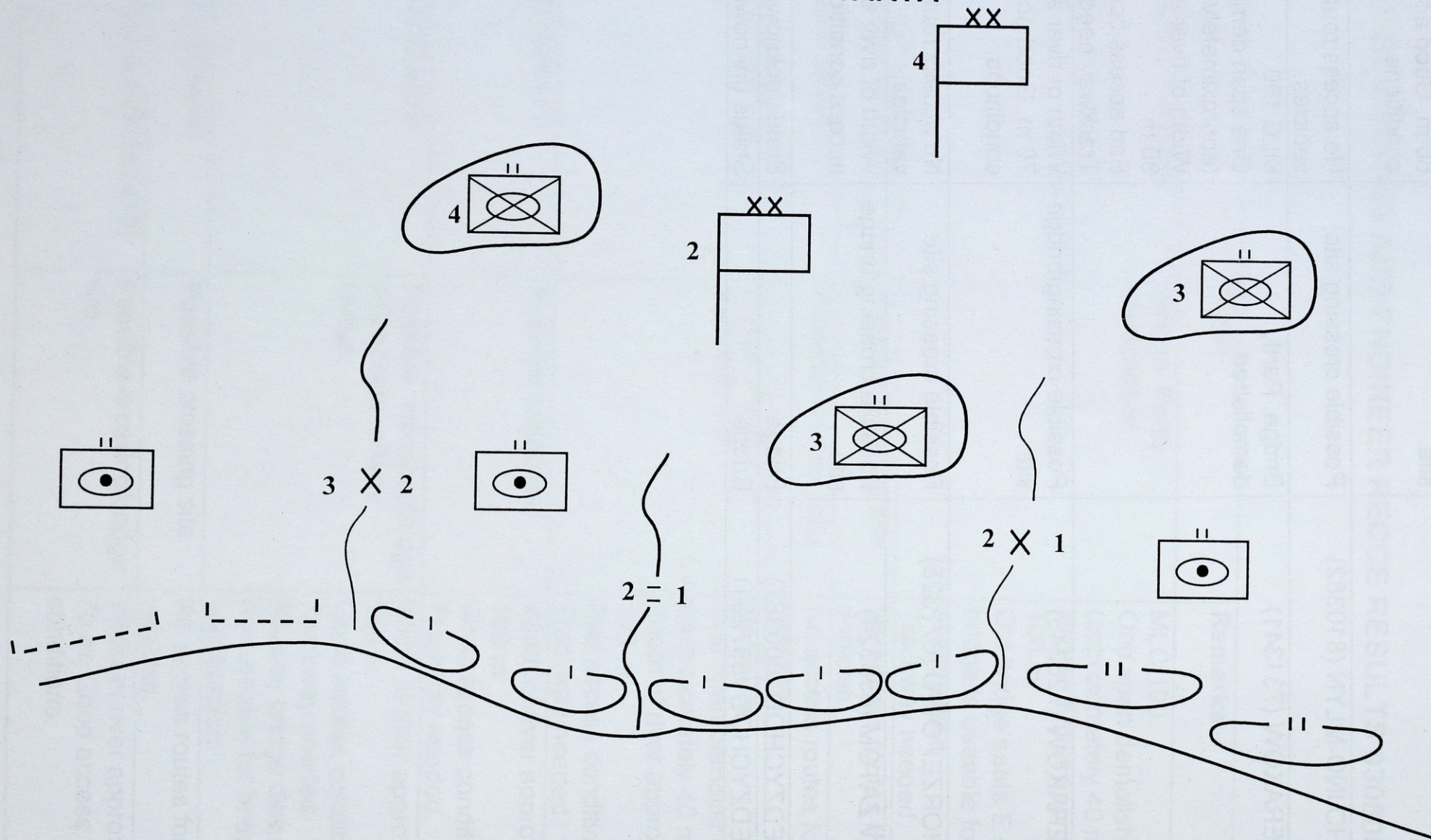

STATUS OF BRIDGES AND ENGINEER RECCE RESULTS 030800
MAJ

No.	Grid	Type	Remarks
1.	OBRZYCKO (030411)	Bridge. Partly demolished.	MLC 100. One span demolished (approximately 40 m). Width of river approximately 100 m. Old bridge seats E of existing bridge is useable for bridge construction. Trackway needed.
2.	ANTONIMY (993409)	Possible crossing site	No access routes for wheeled vehicles.
3.	SMOLNICA (960419)	Possible crossing site	No access routes for wheeled vehicles.
4.	WRONKI (932411)	Bridge. Partly demolished.	MLC 100. One span demolished (approximately 40 m). Width of river approximately 100 m Bad access conditions. Trackway needed.
5.	WRONKI (926411)	Possible bridge site.	Width of river approximately 100 m Good access conditions. Trackway needed.
6.	WRONKI (923408)	Possible crossing/bridge site beside railway bridge.	Width of river approximately 100 m. Good access conditions. Trackway needed. Railway bridge demolished. Not useable for bridge construction.
7.	POPOWO (890414)	Possible crossing site	No access routes for wheeled vehicles.
8.	W of WATOSLAW (867418)	Possible crossing/bridge site.	Width of river approximately 70 m. Good access conditions.

9.	CHOJNO (824394)	Possible crossing/bridge site.	Width of river approximately 60 m. Good access conditions.
10.	CHOJNO-MLYN (810382)	Possible crossing site	No access routes for wheeled vehicles.
11.	SIERAKOW (731341)	Bridge. Partly demolished.	MLC 100. One span demolished (approximately 40 m). Width of river approximately 80 m Bad access conditions. Trackway needed.
12.	SIERAKOW (726343)	Possible crossing/bridge site.	Width of river approximately 70 m. Good access conditions.
13.	CHORZEPOWO (677325)	Possible crossing site	No access routes for wheeled vehicles.
14.	NW ZATOM (656324)	Possible crossing/bridge site.	Width of river 60- 70 m. Good access conditions.
15.	MIEDZYCHOD (600287)	Bridge.	Status unknown.
16.	MIEDZYCHOD (597291)	Bridge.	Status unknown.

EXTRACT OF GOLD DIV PLAN for SECURING of WARTA

1 SILVER DIV
HQ SZCZECIN

Copy no. ..../....
031800 MAY 2001

Message ref. no.: XXXX

SILVER DIVISION OORDER No. 01
FOR ATTACK NORTH WEST OF POZNAN

Timezone: Z

Task organisation: Annex 1.

1. SITUATION.

a. Enemy Forces.

(1) In general.

2 ARMY End State is to gain control of the bridges across the river ODER and create conditions for change of operational echelon with 3 ARMY. 2 ARMY will change tactical echelon in the terrain around POZNAN. 23 MR DIV and 24 TK DIV will be in front as 1st tactical echelon, and the remains of 21 MR DIV and 22 MR DIV will be 2nd tactical echelon. 1st tactical echelon will in worst case have its 2nd echelon around the line of lakes and its reduced 2nd tactical echelon in the terrain WEST of POZNAN all according to annex 8 (Enemy Courses of Action (COA)).

The enemy has the capacity to helicopter-lift one battalion size of infantry from each division.

(2) Enemy COA.

The enemy has two COA. To take up blocking positions or to conduct delaying actions in order to secure own lines of communication and secure 3 ARMY route of advance.

Enemy COA 1 (Blocking)

2 ARMY will:

- Survey the terrain along the river WARTA with main effort around possible crossing sites in order to secure 2 ARMY northern flank.
- If DIAMOND units attempts to cross the river the enemy will block with available units. He will use 213 MR REG/21 MR DIV and the SEP TK BN/21 MR DIV to reinforce the front units. Main effort around the cities. Time to reinforce the front units are 2 hours respectively 3 hours.
- In due time deploy 223 MR REG/22 MR DIV and 225 SEP MR BN/22 MR DIV to PL X and take up positions to bring DIAMOND units to a full stop. In order to maintain freedom of movement for 3 ARMY and to counter attempts of a cut off manouvre.
- Helicopter-landings can only be done during daytime with up to a battalion-size infantry from each MR DIV. Main effort along the river WARTA. Notice to move for the units are two hours.

Enemy COA 2 (Delaying)

2 ARMY will:

- Survey the terrain along the river VARTA with main effort around possible crossing sites in order to secure 2 ARMY northern flank.
- If DIAMOND units attempts to cross the river the enemy will initially block with available units and if unable to block DIAMOND units conduct delaying actions towards PL Y. In PL Y one MR BN from 213 MR REG will reinforce the front units. In PL Y the enemy will gain time to prepare PL Z by blocking. In case of DIAMOND units pressure conduct delaying actions to PL Z in an attempt to wear and slow down DIAMOND units.
- The enemy will simultaneously order 223 MR REG/22 MR DIV and 225 SEP MR BN/22 MR DIV to PL Z. It will take 4 hours for the two units to arrive in PL Z.
- In PL Z bring DIAMOND units to a final stop with units from 213 MR REG and 223 MR REG. The reserves are SEP TK BN/23 MR DIV and SEP MR BN/22 MR DIV and SEP TK BN/21 MR DIV. All with the mission to reinforce the front units and to destroy DIAMOND units

which has broken through the front units. With the purpose to avoid being cut off and to keep freedom of movement for 3 ARMY.

- With one MR BN by helicopters reinforce the front units. Main effort initially in the river WARTA, later to the NORTH of the great road-junction in PL Z.

b. Friendly Forces.

(1) II CORPS mission is to deny 2 ARMY access W of PL ALPHA 3 and wear down the ARMY offensive capability. II CORPS will prepare to mop up enemy units.

II CORPS will from 05 MAY fix and wear down 1 TE in the area between PL ALPHA 2 and PL ALPHA 3 with 5 GOLD DIV, and thereby create conditions for 1 SILVER DIV counterattack across river WARTA along axis DIAMOND in order to cut off 1 TE lines of communications. Hereafter destroy encircled enemy units with 4 and 5 GOLD DIV and 1 SILVER DIV.

(2) Neighbouring units:

North: 4 DIV with the mission to secure PL BRAVO and rear area in order to create conditions for 1 SILVER DIV deployment and attack.

East: Initially no allied units. From 08 MAY RCC attacking to restore GOLD land borders.

South: No allied units.

West: 5 DIV with the mission to fix and wear down enemy 1 TE.

(3) Support:

- 5 and 7 MAY: 10 sorties Close Air Support.
- 6 MAY: 30 sorties Close Air Support.
- Three ART BN/4 DIV and one MLRS BN/4 DIV in the bridgehead area.

c. Attachments and detachments.

- 2 BDE/4 GOLD DIV (OPCON from 051800 MAY)
- Combat HEL SQN (OPCON from 060001 MAY)
- PONTOON BN/CORPS TRP (OPCON)
- LOG BDE (OPCOM)

- 2 MPCOY/CORPS (TACOM)

2. MISSION.

DIV will:

- from night 05/06 MAY attack across river WARTA along axis DIAMOND in order to cut of enemy 1 TE lines of communications.

DIV foresees:

- to destroy encircled enemy units.

3. EXECUTION.

a. Concept of operations.

It is 1 S DIV intention from H-Hour 052200Z MAY with two BDE as Bridgehead Force to create a bridgehead allowing two break-out axes. Hereafter with two BDE as Breakout Force in one phase attack in depth in order to cut off enemy formations WEST of axis DIAMOND. In order to maintain momentum and flexibility DIV will prepare shifts of axes in order to exploit gained success and/or bypass ENEMY strongholds.

Desired End-State is the isolation of enemy 1 TE from 2 TE by controlling ground as follows:

- With units of BDE size in bridgehead, objective AMBER and CYAN 1 or 2.
- With BDE in AMBER ensure connection between bridgehead and AMBER
- With RECCE BN ensure connection between objective AMBER and CYAN

(1). Scheme of manouvre.

1 SILVER DIV will:

Phase 1

Deep operations:

- NLT H-24 hours infiltrate with LRS COY to establish surveillance against enemy actions from the EAST towards the bridgehead or against axis DIAMOND.

- With available assets counter enemy actions against the bridgehead with main effort to the EAST.

Close operations:

- On H-hour attack with 1 end 2 BDE across PL BRAVO and exploit to PL CHARLIE with main effort at 2 BDE in order to create Division bridgehead with at least two crossing sites supported by in-place units from 2 GOLD BDE NORTH of PL BRAVO.
- With RECCE BN cross PL BRAVO in order to infiltrate ENEMY ground as quickly as possible.

Rear operations:

- With 2 GOLD BDE as In-Place Unit secure rear area NORTH of PL BRAVO.

Reserve:

- With TANK BN and ATH COY as Reserve Force prepare to reinforce front-BDE.
- With Combat HEL SQN as Reserve Force execute deep operations against actions from ENEMY 2 TE.
- With 3 and 4 BDE and DCG as Exploitation Force prepare to break out of the bridgehead in Phase 2.

Phase 2

Deep Operations:

- With LRS COY conduct continued surveillance against enemy 2 TE.
- Before Phase 2 infiltrate with RECCE BN through the bridgehead along DIAMOND to terrain between objective AMBER and CYAN in order to exploit into the depth of the axis, take and secure objective RED with one SQN size until arrival of advancing BDE and secure the gab between the objectives AMBER and CYAN 1 with BN(-).

- With Combat HEL SQN conduct raids against enemy formations moving towards the bridgehead or the axis from the EAST in order to block the enemy advance and support RECCE BN infiltration.

Close operations:

- With 1 and 2 BDE in assigned bridgehead position cut off enemy axis running right SOUTH of PL BRAVO.
- NLT H+12 attack with 3 BDE in axis DIAMOND 1 and 4 BDE in axis DIAMOND 2 in order to seize and control the objectives AMBER and CYAN 1 and hereby cut off enemy 1TE. Main Effort is in Axis DIAMOND 2.
- In case of a front-BDE loss of momentum in axis DIAMOND 1 or 2 regain momentum by shifting axis with front-BDE if necessary and exploit successful advance in alternative axis to object CYAN 1 or 2. Subsidiary with DCG relieve one BDE in bridgehead in order to exploit to object CYAN 1 or 2 by reinforcing or relieving advancing BDE.

Rear operations:

- With 2 GOLD BDE as In-Place Unit secure rear area NORTH of PL BRAVO, and with 1 and 2 BDE or DCG and 2 BDE hold the bridgehead at PL CHARLIE.
- At successful advance through axis DIAMOND 2: With DCG deploy through this axis in order to secure LLOC in BESSIE and resist enemy advance from EAST and/or Mop Up bypassed enemy.

Reserve:

- With TK BN as Reserve Force prepare to reinforce front-BDE.
- With ATH COY as Reserve Force prepare to support front-BDE.
- With Combat HEL SQN as Exploitation Force conduct Deep Operations in front of the axis or secure the eastern flank from positions LIME 1-5.

- With 1 and 2 BDE as Reserve Force in bridgehead prepare to reinforce or relieve advancing BDE.

(2). Fire Support.

DIV will:

ARTY:

Phase 1

Deep Operations:

- Before H hour, with UAVPLT detect enemy presence in the WARTA area between SKWIERZYNA and OBORNIKI.
- With UAVPLT detect enemy presence in the area PSZCZEW (5214) - TRZCIEL (6000) and along the line SZAMOTULY (0630) - TARNOWO (1214).
- Encounter detected enemies with fire from one MLRS BN(+) with main effort in countering the enemy 2 TE.
- With MLRS conduct SEAD against enemies in the contact line.

Close Operations:

- Conduct preparatory fire from H-20 to H+10 with DIV ARTY and the BDE ARTY against known enemies.
- attach one ARTY BN to each front BDE under OPCON.
- Support the crossing and establishing of the bridgehead with two to five ARTY BN with main effort in the depth at WARTA and in the width at 2 BDE.
- Support the reserve assignment with at least one ARTY BN.

Rear Operations:

NIL

Target Acquisition.

Support the counter battery fire by attaching one ARTHUR PLT to 1 and 2 BDE. Main effort in the area of enemy 2 TE and west of the bridgehead.

Phase 2

Deep Operations:

- Support RECCE BN infiltration with one MLRS BTY.
- With UAVPLT detect enemy presence in AMBER, RED, CYAN 1, CYAN 2 and along the line TARNOWO (1214) - BUK (0200) - GRANOWO (0486).

Close Operations:

- Support the front BDE by attaching one ATRY BN to each BDE under OPCON.
- Support the attack in axis DIAMOND 1 and DIAMOND 2 with minimum one and up to tree ARTY BN with main effort at 4 BDE and in the dept at CYAN 1 or CYAN 2 and AMBER.
- In the following phase centralise the fire support means in accordance with NOTRIX no. 3.

Rear Operations:

- Support 1 and 2 BDE in the bridgehead with minimum one BTY up to one ARTY BN and by Cross Boundary Support from 4 DIV with minimum one and up to two ARTY BN with the main effort at 2 BDE.
- Support DCG at BESSIE with the fire from up to tree ARTY BN.

Target Acquisition.

Support the counter battery fire by attaching one ARTHUR PLT to 3 and 4 BDE. Main effort in the area of enemy 2 TE and in target CYAN 1, CYAN 2 and AMBER.

AIR DEFENCE:

DIV will:

- Attach one Air Defence BTY to each Brigade.
- Establish Air Defence with main effort at LSG/FSG and at SILVER DIV crossing site.

AIR SUPPORT:

DIV will:

- With available Close Air Support conduct deep operations in order to destroy parts of enemy 2 TE (21 DIV and 22 DIV).
- Support LRS COY fighting against enemy movements towards the bridgehead.
- Support RECCE BN operations in depth.

(3). Engineer Support.

DIV will:

Before H-Hrs:

- Initially conduct road maintenance from Assembly Areas to Waiting Areas.

Phase 1

- From H+8 let ENGR BN conduct all road maintenance on Main Supply Routes N of WARTA.
- With 1 BDE and 2 BDE establish crossings at RIVER WARTA with attached crossing equipment.
- Let 1 BDE and 2 BDE establish each two DIV crossings – in accordance with the ENGR overlay - no later than H+12 Hrs.
- On order let 2 BDE establish an alternative crossing at MIEDZYCHOD (600287) (CROSSING 15).

Phase 2

- Attach an ENGR COY/ENGBN to 3 BDE and 4 BDE.
- Attach BRIDGELAYER SECT to 4 BDE under OPCON.

(4). **Service Support.**

DIV will:

During the preparation phase:

- Let LOG BDE support from Rear Support Group West (RSG W).
- Support from Combat Service Support Areas (CSSA) in areas A-F as shown on the sketch (1 BDE in C, 2 BDE in F, 3 BDE in D, 4 BDE in B, CSS BN/DIV in E and Divisional Combat Group (DCG) in A).
- Let LOG BDE mark and maintain Main Supply Routes (MSR) up to Line of Departure (LD) (MSR BRONZE, GOLD, CUPPER, IRON, CARBON, JEWEL, RUBIN and LEAD).
- ASAP let LOG BDE push forward ½ Combat Days of Supply (CDOS) ARTY munitions to the BDE for use for the preparatory fire.
- Main effort: 1 and 2 BDE.

During the execution phase:

- Support all phases in the attack from RSG W.
- Initially support from CSSA remain in areas A-F.
- Let LOG BDE establish and supervise additional supply routes (SR) up to CSSA of the front BDE (IRON, CARBON, JEWEL, RUBIN and STEEL).
- From H+12 hrs establish COMCROSS organisation in accordance with specific plan (not issued). Evacuation across river WARTA will only take place after authorisation from COMCROSS.
- Establish DIV recovery points and salvage points from H+12 hrs North of river WARTA in the vicinity of crossing sites in order to prevent blocking of crossing sites. Recovery means will be detached from 1 and 2 BDE.
- Establish DIV transit camp for enemy POW in connection to LSG W.
- Let BDE and CSS BN /DIV establish BDE transit camps in connection to CSSA, primarily South of river WARTA. Prisoners of War (POW) are to be evacuated to DIV transit camp ASAP.

- Attach Military Police Platoon (MP PLT) to 1 and 2 BDE and MP Section (SECT) to 3 and 4 BDE under TACOM in order to facilitate passage of own lines including the river WARTA.
- Attach Field Hospitals (FHOSP) to BDE under TACON in order to establish medical service capacity South of river WARTA.
- Place remaining FHOSP North of river NOTEC in GS.
- Support BDE, DCG and CSS BN/DIV with one ambulance (AMB) PLT each in DS.
- Let CSS BN/DIV support DIV TRP with AMB capacity in DS.
- After passage of river WARTA let 3 and 4 BDE, CSS BN/DIV and later DCG establish forward CSSA within the bridgehead in direct coordination with 1 and 2 BDE in order to support the attack out of the bridgehead.
- Prepare to push forward supplies, primarily class V (munitions).
- Main effort: Initially 2 BDE. During the attack out of the bridgehead: 4 BDE.

During the reorganisation phase:

- Let LOG BDE prepare to establish either Forward Support Group North (FSG N) or South (S) in order to reduce resupply distance and time.
- Let LOG BDE establish and supervise additional SR STEEL up to CSSA of the front BDE.
- Let LOG BDE prepare to push forward supplies (all classes).
- Move 3 and 4 BDE, CSS BN/DIV and DCG CSSA to and support from areas G-J as shown on sketch (3 BDE in I, 4 BDE in J, CSS BN/DIV in H and DCG in G).
- Main effort: Initially DCG.

b. 1 BDE.

1 BDE will

- At H-hour attack across PL BRAVO and advance to PL CHARLIE in order to establish bridgehead in assigned area NLT H+12.

1 BDE prepares

- To support RECCE BN crossing of PL BRAVO and infiltration across PL CHARLIE.
- To support 3 BDE crossing of PL BRAVO and attack across PL CHARLIE.
- To hold PL CHARLIE in defensive positions in order to block ENEMY advance.

1 BDE foresee

- To be relieved by DCG in bridgehead and reinforce or relieve BDE in axis DIAMOND 1 or 2.

c. **2 BDE**

2 BDE will

- At H-hour attack across PL BRAVO and advance to PL CHARLIE in order to establish bridgehead in assigned area NLT H+12.

2 BDE prepares

- To support 4 BDE crossing of PL BRAVO and attack across PL CHARLIE.
- To hold PL CHARLIE in defensive positions in order to block ENEMY advance.

2 BDE foresee

- To be relieved by DCG in bridgehead and reinforce or relieve BDE in axis DIAMOND 1 or 2.

d. **3 BDE**

3 BDE will

- At H+12 cross PL BRAVO and occupy WA MARY
- From WA MARY in DIV attack across PL CHARLIE through axis DIAMOND 2 and take object CYAN 1 in order to cut off ENEMY axis through the area.

3 BDE prepares

- To relieve RECCE SQN in RED
- To shift axis to DIAMOND 2 in order to take CYAN 2

3 BDE foresee

- To hold gained ground in case of loss of momentum.

e. **4 BDE**

4 BDE will

- At H+12 cross PL BRAVO and occupy WA LILLY
- From WA LILLY attack across PL CHARLIE through axis DIAMOND 1 and take object AMBER in order to cut off ENEMY axis through the area.

4 BDE prepares

- To exploit the attack through axis DIAMOND 3 and take CYAN 2 in order to cut off ENEMY axis through the area

4 BDE foresee

- To hold gained ground in case of loss of momentum.
- To shift axis to DIAMOND 1 in order to take CYAN 2 or hold ground EAST of AMBER.

f. **2 BDE/4 GOLD DIV**

2 BDE will

- As In-Place unit secure PL BRAVO and maintain a clear picture on ENEMY situation SOUTH of PL BRAVO

2 BDE prepares

- From positions NORTH of PL BRAVO to support 1 and 2 BDE attack across PL BRAVO.

2 BDE foresee

- To deploy BN size unit across PL BRAVO in order to reinforce bridgehead.

g. **DCG**

DCG will

- As Exploitation Force occupy AA NORTH of PL BRAVO
- DCG prepares
- To secure LLOC in axis DIAMOND 2 from area BESSIE with main effort EAST.
  - To relieve 1 or 2 BDE in PL CHARLIE in order to secure bridgehead.
- DCG foresee
- To secure LLOC in axis DIAMOND 1 behind front-BDE.

h. LRS COY

LRS COY will

- NLT H-24 hours infiltrate across PL BRAVO and establish surveillance line in assigned area facing EAST.
- From established surveillance line observe and report all ENEMY action with units from Coy size and up.

LRS COY prepares

- To guide OAS towards enemy formations in assigned area.

i. RECCE BN

RECCE BN will

- ASAP after H-hour cross PL BRAVO on order and infiltrate across PL CHARLIE through axis DIAMOND and reach and secure area between CYAN 1 and AMBER in order to establish connection.
- With SQN size unit take and secure object RED.

RECCE BN prepares

- To be relieved in place in RED by advancing BDE

j. TANK BN

TANK BN will

- As Reserve Force occupy AA NORTH of PL BRAVO
- On order cross PL BRAVO and occupy AA EVE.

TANK BN prepares

- To reinforce 1 or 2 BDE in bridgehead.

TANK BN foresee

- To reinforce any unit during the operation.

k. **ATH COY**

ATH COY will

- As Reserve Force occupy AA NORTH of PL BRAVO

ATH COY prepares

- To reinforce 1 or 2 BDE in bridgehead.

ATH COY foresee

- To reinforce or support any unit during the operation.

I. **COMBAT HEL SQN**

COMBAT HEL SQN will

- As Reserve Force occupy AA NORTH of PL BRAVO.

COMBAT HEL SQN prepares

- In Phase 1 as Reserve Force execute deep operations against actions from ENEMY 2 TE against bridgehead.
- In Phase 2 as Exploitation Force conduct deep operations in front of advancing units.
- In Phase 2 as Exploitation Force secure eastern flank from positions LIME 1-5.

COMBAT HEL SQN foresee

- To reinforce or support any unit during the operation.

b. **DIVISIONAL ARTILLERY.**

DIV ART will:

- Control the available means.
- ASAP conduct RECCE of gun positions.
- Ready in ordered gun positions NLT 051800.
- Control preparatory fire in phase 1.
- LO to 4 DIV in order to co-ordinate Cross Boundary Support.
- LO to LRS COY in order to support and conduct deep operations.

- Conduct counter battery fire. Combat policy: Active.
- Attach ARTHUR PLT to the front brigades.

DIV ART prepares:

- To line up illuminating ammunition in the first gun position.

c. **AIR DEFENCE BN.**

AD BN will:

- Control the available Air Defence means.
- Detach one Air Defence BTY to each BDE under OPCON.
- LO to 4 DIV in order to co-ordinate Air Defence.
- With one BTY in GS secure DIV crossing site.
- With one BTY in GS secure LSG/FSG.

d. **ENGINEER BN**

ENG BN will:

- Establish ad Maintenance Element in connection with each MSR and Ro crossing site.
- Initially conduct road maintenance from Assembly areas to Forming Up Positions
- From H+8 conduct road maintenance on MSR N of WARTA.
- Detach ENG COY to 3 and 4 BDE.
- Detach BRIDGELAYER SECT to 4 BDE

e. **13 PONTOON BN**

BN will:

- Attach two SMT-1 /Corps
- Attach 5 AMB PTS/Corps
- Detach units and equipment to 1 and 2 BDE in accordance with the Task organisation and ENG Overlay in order to establish DIV and BDE crossings.

f. **LOGISTICS BRIGADE**

LOG BDE will:

- Coordinate the logistic support of the DIV in accordance with item 3.a.(4).
- Establish RSG W in order to support the attack.
- Attach 1 MP COY and DIV transit camp under TACOM in order to receive and transfer DIV POW.
- Be attached with Heavy Transportation Company (HVY TP COY) under OPCOM.
- Detach one FHOSP to each BDE.
- Supervise DIV MSR.
- Push forward ½ CDOS to the BDE participating in the preparatory fire.
- Place FHOSP 5-10 in accordance with LOG overlay.
- Establish salvage points North of each DIV crossing site.

LOG BDE prepares:

- To establish and support from FSG N or S in order to support the reorganisation.
- To push forward supplies during all phases of the attack.
- To evacuate materiel from the salvage points in direct coordination with COMCROSS.

g. **3 COMBAT SERVICE BATTALION**

CSS BN will:

- Establish and support from CSSA E in order to support the attack.
- Establish and support from Supply Area (SA) 1.
- Support DIV Troop (TRP) with AMB in DS.
- Establish transit camp in connection to CSSA.

CSS BN prepares:

- To establish and support from forward CSSA South of river WARTA in direct coordination with 1 or 2 BDE in order to support the attack out of the bridgehead.
- To move to, establish and support from CSSA H in order to support the reorganisation.
- Establish and support from SA 2-6.

h. 1 MP COY/DIV

MP COY will:

- Detach one PLT to 1 and 2 BDE and one SECT to 3 and 4 BDE, DCG and 3 CSS BN under TACOM.
- With remaining units be under TACOM of LOG BDE in order to establish and run the DIV transit camp.

i. 2 MP COY/CORPS

MP COY will:

- Be under OPCOM of COMCROSS in order to carry out traffic control (TC).

N.N.

ACKNOWLEDGE:

L.B. HENRIKSEN

Captain

COS

DISTRIBUTION:

NATO UNCLASSIFIED

Internal:

Standard

External:

II CORPS

4 GOLD DIV

5 GOLD DIV

**ANNEX A TASK ORGANISATION
TO 1 SILVER DIV OP ORDER no. 01**

1 BDE (- ARTY BN (- one BTY) during phase 2)

4 ARTY BN (OPCON, phase 1)
21 ARTY BN (OPCON, phase 1)
1 ARTHUR PLT (OPCON, phase 1)
ENG COY/CORPS (TACOM until H+12 Hrs)
1 FHOSP (TACON)
MP PLT/1 MPCOY (TACOM)

2 BDE (- ARTY BN (- one BTY) during phase 2)

3 ARTY BN (OPCON, phase 1)
22 ARTY BN (OPCON, phase 1)
2 ARTHUR PLT (OPCON, phase 1)
ENG COY/CORPS (TACOM until H+12 Hrs)
2 FHOSP (TACON)
MP PLT/1 MPCOY (TACOM)

3 BDE

22 ARTY BN (OPCON, phase 2)
1 ARTHUR PLT (OPCON, phase 2)
ENG COY/ENG BTN (TACOM)
3 FHOSP (TACON)
MP SECT/1 MPCOY (TACOM)

4 BDE (OPCOM)

21 ARTY BN (OPCON, phase 2)
2 ARTHUR PLT (OPCON, phase 2)
ENG COY/ENG BN (TACOM)
BRIDGELAYER SECT/ENG BN (TACOM)
4 FHOSP (TACON)
MP SECT/1 MPCOY (TACOM)

2 BDE/4 GOLD DIV (OPCON from 051800)

DCG

MP SECT/1 MPCOY (TACOM)

TANK BN

LRS COY

RECCE BN

ATH COY

Combat HEL SQN (OPCON from 060001)

NATO UNCLASSIFIED

DIV ARTY REG (- 21 and 22 ARTY BN during phase 1 and 2)

1 ARTY BN (- one BTY) (OPCON, phase 2)

2 ARTY BN (- one BTY) (OPCON, phase 2)

AD BN

ENG BN (- two ENG COY))

PONTOON BN (+) (-Two ENG COY until H+ 12 Hrs))

2 SMT-1 BRIDGES/CORPS

5 AMPHIBOUS PTS/CORPS

HQ-1

HQ-2

EW COY

3 CSS BN

MP SECT/1 MPCOY (TACOM)

2 MP COY/CORPS (TACOM)

LOG BDE (OPCOM)

9 LOG BN (OPCOM)

1 MP COY (- four MP PLT) (TACOM)

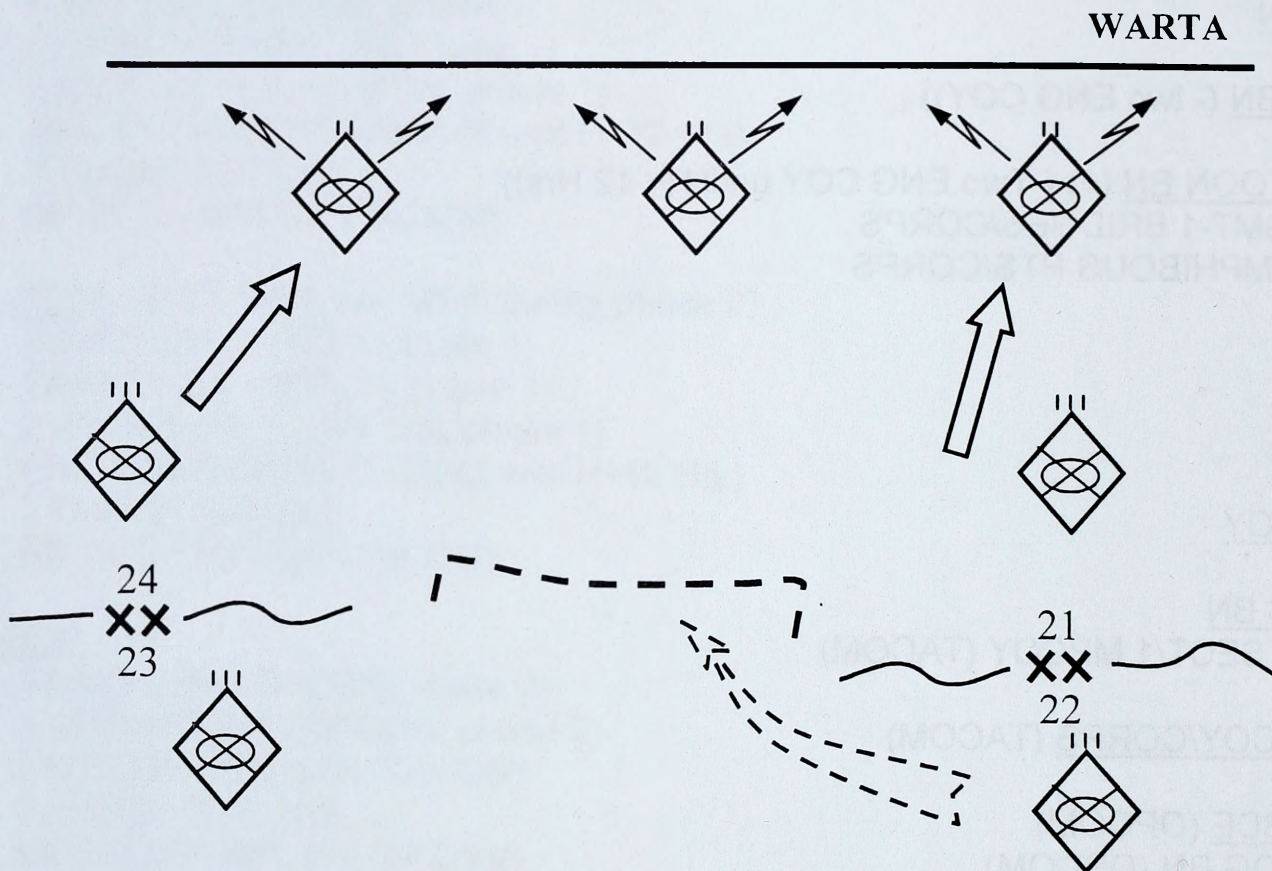
HVY TPCOY (OPCOM)

NATO UNCLASSIFIED

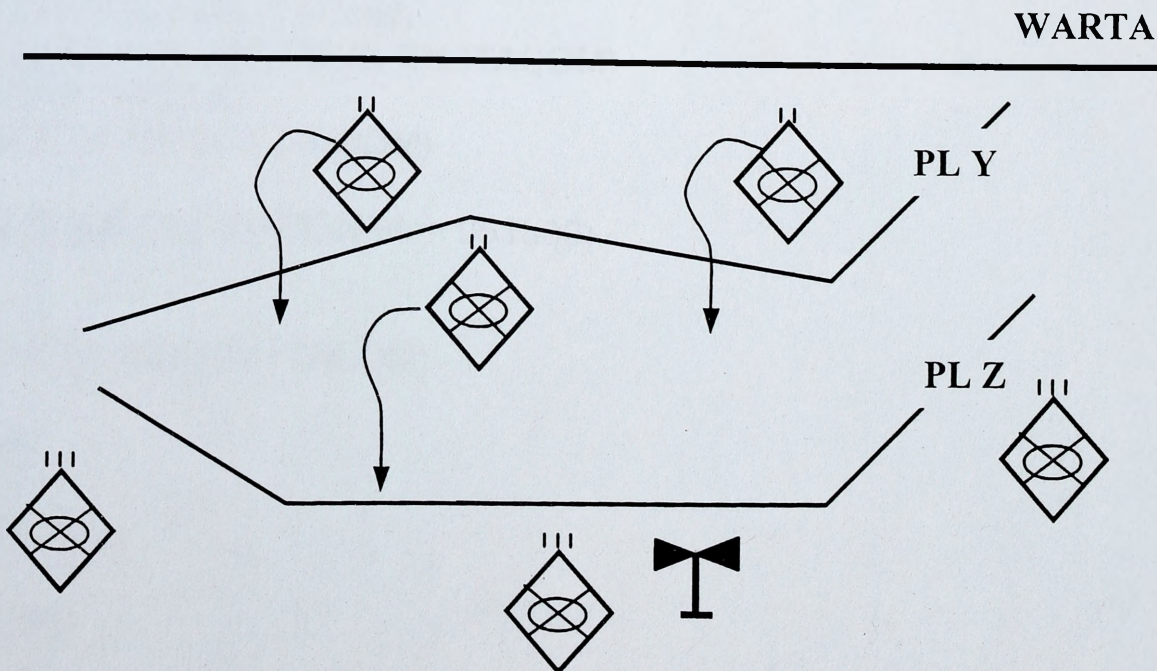
A-1- 2 of 2

ANEX B- INTELLIGENCE
TO TO 1 SILVER DIV OP ORDER no. 01

Option 1

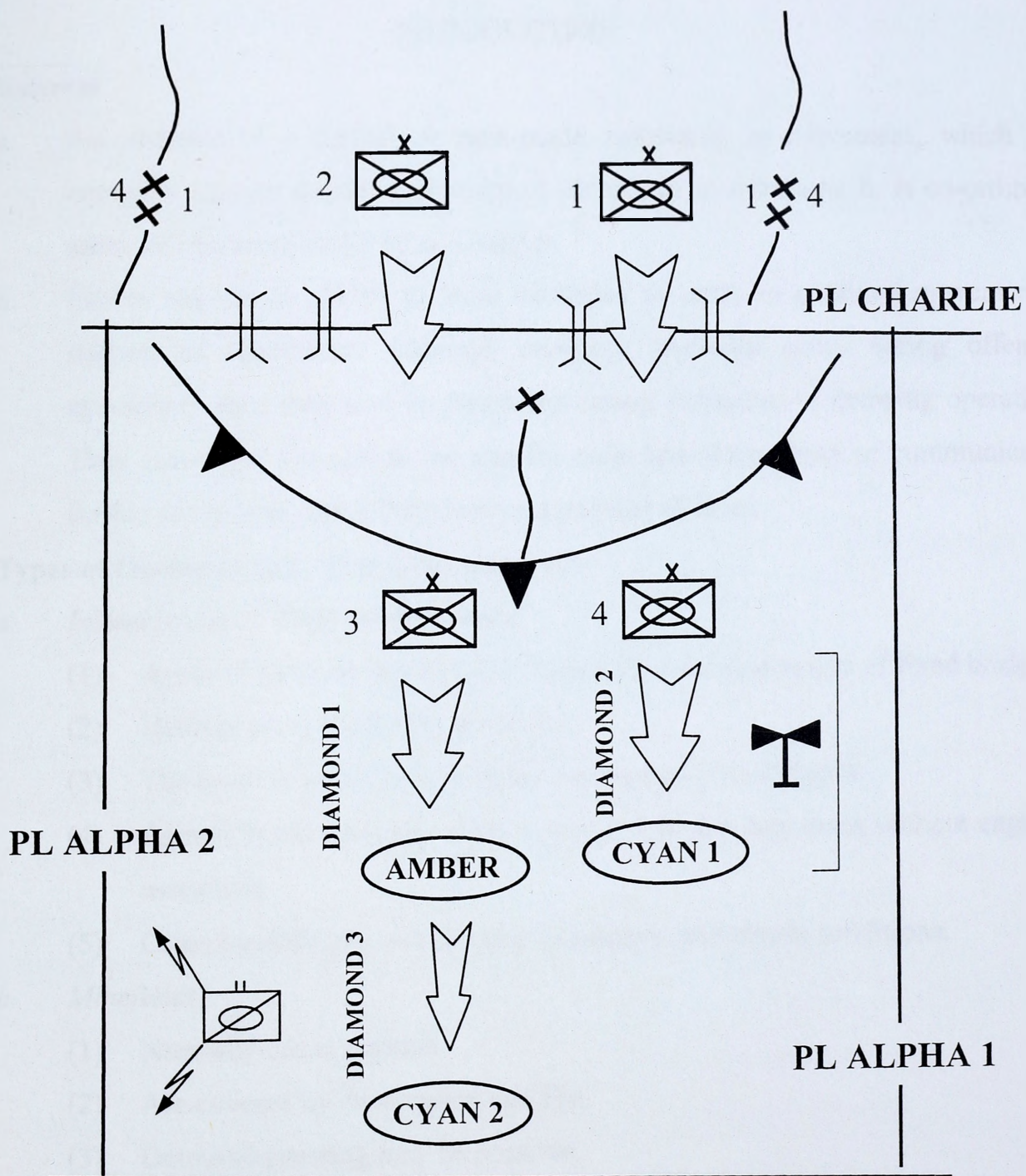

Option 2

ANEX C- OPERATIONAL PLAN
TO TO 1 SILVER DIV OP ORDER no. 01

PART IX

PART IX

OPERATIONS IN SPECIFIC ENVIRONMENTS

SECTION 1 CROSSING AND BREACHING OBSTACLES

INTRODUCTION

1101. General

- a. An obstacle is a natural or man-made restriction to movement, which will normally require special equipment or munitions to overcome it. A co-ordinated series of obstacles is known as a barrier.
- b. Forces require an ability to cross obstacles in order to continue movement in support of operations. Although crossings normally occur during offensive operations, they may also be necessary during defensive or delaying operations. They can occur throughout the combat zone and along lines of communication further to the rear. Often they involve a passage of lines.

1102. Types of Obstacles and Their Characteristics

- a. *Inland Areas of Water or Waterways.*
  - (1) Areas of water are normally obstacles after the destruction of fixed bridges.
  - (2) Detours are not normally possible.
  - (3) The need for crossing operations can normally be foreseen.
  - (4) Assault boats and some other types of vehicles may cross without engineer assistance.
  - (5) Crossing difficulty will depend on climatic and terrain conditions.
- b. *Minefields.*
  - (1) Normally cause attrition.
  - (2) Are covered by observation and fire.
  - (3) Detours/bypassing may be possible.
  - (4) The need for a breach may not be anticipated.
  - (5) Normally engineer assistance is required for a breach.
- c. *Other Obstacles.*
  - (1) Rough, soft or marshy ground, terrain covered by deep snow.
  - (2) Craters and ditches.
  - (3) Vertical steps and slopes.

- (4) Contaminated areas.
- (5) Abatis, extended wire entanglements, debris, including collateral damage from nuclear weapons.
- (6) Existing and reinforcing obstacles including craters, mines, landfalls and avalanches. Bypass will almost always be difficult or impossible.
- (7) Artificially induced flooding and inundation.

NOTE: In situations where both a crossing and a breaching are required (e.g., integrated river and minefield obstacles) it will be necessary to take note of their individual characteristics. Minor obstacles are crossed and breached by units using their own resources. The crossing of these obstacles is not considered further in this section.

1103. Types of Crossing and Breaching

- a. *Hasty Crossing /Breaching.* A hasty crossing/breaching takes place from the line of march, with little preparation, using resources immediately available. The intent of conducting such an operation is to execute a crossing before the enemy has the opportunity to prepare his defensive position fully.
- b. *Deliberate Crossing/Breaching.* A deliberate crossing/breaching requires thorough reconnaissance, detailed planning, extensive preparations, rehearsal and heavy or special engineer equipment. It is conducted because of the complexity of the obstacle, or when a hasty crossing/breaching has failed.
- c. *Assault Breaching.* This type of breaching operation provides a force with the mobility it needs to gain a foothold in an enemy defense and exploit success by continuing the assault through the objective. The assault breach allows a force to penetrate an enemy's protective obstacles and destroy the defender comprehensively.
- d. *Covert Breaching.* The covert breach is an especial breaching operation used by dismounted forces in conjunction with an infiltration during limited visibility. It is carried out silently to achieve surprise and to minimize casualties.

EMPLOYMENT CONSIDERATIONS

1104. Concept

- a. Any obstacle can be overcome given sufficient resources and time. A commander should aim to seize a crossing site or minefield lane intact or conduct a hasty crossing/breaching of the obstacle before the enemy has time to react.
- b. Bypassing an obstacle is often more expeditious, even if forces have to travel greater distances. On the other hand, bypassing an obstacle may comply with the intentions of the enemy.
- c. If obstacles cannot be bypassed, it may be useful to overcome them in places where it is not expected by the enemy. Combined with deception measures, it may thus be possible to surprise the enemy and to avoid losses.
- d. The movement of troops and equipment across the obstacle and their deployment on the far side must be strictly controlled to maintain momentum, avoid congestion, provide flexibility and establish sufficient force to defeat any enemy counter-action.
- e. Limited visibility creates favorable conditions for overcoming obstacles while impeding observed enemy fire. The protective effect of limited visibility may be reduced by modern surveillance and fire control means.
- f. If the obstacle is defended, successful breaching must be preceded by the suppression of enemy fire, obscuration of the enemy or screening friendly movement, and securing the breach/crossing site by either fire or force as necessary.

1105. Planning Factors

The following factors are applicable to all crossing and breaching operations:

- a. Adequate and timely intelligence and reconnaissance will:
  - (1) Confirm the existence and nature of any obstacles.
  - (2) Assist the commander's decision to bypass or mount a hasty or deliberate operation. From this decision, the requirement for any deployment of engineer equipment and other forces will be established.
- b. Effective movement control measures including timings.
- c. Maximum use of deception to achieve surprise.
- d. Adequate air defense and fire support, particularly tactical air support and counter battery fire.
- e. Adequate NBC defense measures must be undertaken.

1106. Planning

- a. A crossing is done in three overlapping phases:
  - (1) ASSAULT. To gain a lodgement on the far side of the obstacle. This phase is not required for an unopposed crossing.
  - (2) BUILD-UP. To extend the lodgement into a bridgehead.
  - (3) CONSOLIDATION. To establish a firm base within the bridgehead from which to break out and continua the overall operation.
- b. If possible crossings should be conducted on a broad front with multiple crossing sites. Areas selected for the crossing of obstacles should have, either naturally or through engineer development, the following features:
  - (1) A suitable number of crossing sites, with alternatives, which area dispersed to reduce vulnerability and to provide flexibility. The number of crossing sites established is normally twice that required by the desired traffic flow. This is necessary, as time does not normally allow other sites to be started, should the initial ones fail. In addition, the threat may dictate moving to another site.
  - (2) Cover from observation.
  - (3) Routes to and from crossing sites, to include lateral routes, which have the required, load classification and capacity.
  - (4) Waiting areas.
  - (5) Sufficient space for the establishment of a bridgehead.
  - (6) Locations for elements providing support by direct fire and observed indirect fire.
  - (7) Assembly areas, which are, located some distance from the obstacle where forces wait to move to the crossing site. The assembly areas need to be dispersed, have good routes to the crossing sites, and good cover and concealment.
- c. *Selection of a Bridgehead.* A bridgehead should have the following characteristics:
  - (1) Defensible terrain of sufficient extent that the enemy cannot seriously interfere with the crossing.
  - (2) Sufficient crossing and movement facilities to avoid congestion.
  - (3) A base for the continuation of the overall operation.

- d. *Crossing Area.* The tactical commander - generally the commander of a brigade or higher formation - will order a crossing area only if the tactical situation or the nature of the obstacle requires it. The depth of the crossing area is normally not very great. However, its depth will depend on the size of the obstacle and the terrain. Its near and far boundaries should be positioned within the closest lateral routes approximately 3 km from the water or on easily recognizable terrain features, which run parallel to the obstacle.
- e. *Equipment Reserve.* Selected items of equipment must be held in reserve, ready for short notice replacement or to maintain crossing sites and equipment. Once a crossing is completed, equipment must be recovered for re-use or replaced with permanent equipment as soon as possible.
- f. *Liaison.* The tactical commander must keep the engineer commander informed of his intentions and plans. Thus the engineer commander is able to make his estimate of the situation and advise on the resources available, the number and location of suitable crossing sites, the assistance needed from other elements and the time required for preliminary work. Additionally this allows the crossing area commander and the crossing site commander to operate away from each other in times of reduced communications or changes in the situation or threat.

1107. Execution

- a. *Offensive*

- (1) ASSAULT PHASE

- (a) The assault echelon establishes a lodgement on the far side of the obstacle to eliminate enemy direct fire and observation of the crossing sites. The lodgement is achieved either by:
      - i. Infiltration.
      - ii. Boating, swimming, fording or snorkeling a force.
      - iii. Air lifting.
    - (b) At H-hour, the assault echelon crosses the line of departure, which is normally the near bank, and proceeds across the obstacle. Fire and other support is provided by elements of the in-place force on the near side of the obstacle. Normally this support includes direct and indirect fire support and the protection of crossing sites from sit attack and from attacks along the obstacle by divers, sabotage squads, vessels, mines or drifting objects.

(2) BUILD-UP PHASE

- (a) Once the assault echelon is across the obstacle and secure on the objectives, the tactical commander orders the crossing area into effect. Engineers complete their preparation of crossing sites and means, and movement control elements complete their deployment and control the move of the main body across the obstacle, in accordance with the crossing plan.
- (b) The crossing area organization must be flexible as, once a crossing site is detected by the enemy, it is extremely vulnerable. Equipment, such as bridging, may have to be dispersed at short notice and alternative means and sites may have to be used. In some cases, it may be necessary to split a bridge into rafts, or alternatively, use smoke to obscure the site.
- (c) Once across the obstacle, the lead elements of the main body pass through or around the assault echelon and carry on to secure the final objectives in the bridgehead. Once these have been secured, the bridgehead is established.

(3) CONSOLIDATION PHASE. This phase is an extension of the build-up phase. Enemy pockets of resistance are eliminated and the remainder of the main body and assault elements of the breakout force is moved across the obstacle. Crossing sites are improved and preparations are made for the breakout and the continuation of the overall operation which must be resumed as quickly as possible.

(4) FORCES AND TASKS

- (c) *General.* Normally a force conducting a crossing must pass through an in-place force on the near side of the obstacle. A crossing force consists of a bridgehead force and a breakout force.
  - (i) IN-PLACE FORCE. The in-place force provides fire and other support to the bridgehead force during the crossing. Within its area, it has normal responsibilities regarding security, including defence of the obstacle and the home bank.
  - (ii) BRIDGEHEAD FORCE. The bridgehead force consists of an assault echelon and a main body. Its mission is to seize or to control ground in order to permit the continuous embarkation,

landing or crossing of troops and materiel. It will also provide the manoeuvre space needed for subsequent operations. The assault echelon is tasked to gain the lodgement, normally by seizing intermediate objectives. This prevents enemy ground observation and direct fire onto the obstacle, so that crossing sites and equipment can be prepared and operated to bring the main body and breakout force to the far side with minimum interference. The main body of the bridgehead force conducts the build-up, including the seizure of the objectives on the bridgehead line, and consolidation. Within its area, the bridgehead force has normal responsibilities for security, including the defence of the far side of the obstacle.

(iii) **BREAKOUT FORCE.** The breakout force is tasked with the continuation of the operation. In some situations this may be an additional task for the bridgehead force.

b. *Delaying Operation.* The phases of a delaying operation crossing follow this general pattern.

- (1) **RELIEF PHASE/RELIEF OPERATION.** Units not required to support the battle should be withdrawn over the crossing as early as possible. Maximum use should be made during this phase of existing bridges (if these are available) as directed by the tactical commander. Bridges or ferries may be ordered as part of the withdrawal plan.
- (2) **DELAYING PHASE/DELAYING COMBAT.** This represents the assault phase in reverse. The forces engaged on the enemy bank are withdrawn under cover of supporting fire from armored and infantry elements on the home bank. This phase would be co-ordinated by the tactical Commander. The rate of crossing is dependent on the pressure from the enemy: the commander may risk employing all the crossing means available concentrating on those bridges which are best concealed. By the end of this phase all bridges should if possible have been withdrawn or dismantled, or destroyed.
- (3) **WITHDRAWAL PHASE.** During this phase obstacles to movement on either side of the crossing area improved or activated. The last vehicles are withdrawn by ferries or on pontoons, or by swimming or snorkeling (if the

river bed and banks area suitable). They are protected by an infantry screen supported by artillery and mortars. The last troops are transported by boat, helicopter or any available means.

1108. Employment of Combat Support Forces

- a. *Artillery Support.* Artillery and mortars are usually positioned so that they can provide continuous support during all phases of a crossing. The primary task of both of these weapons is to provide supporting fire to troops in the bridgehead. They should also mask enemy observation of the crossing sites and employ counter battery fire to neutralize enemy forces defending the obstacle. Deception fire can also be used in order to draw the enemy's attention away from the actual crossing site.
- b. *Air.* As it may be possible to achieve only local air superiority for a limited period, the time and location of the crossing must be carefully co-ordinated with air support.
- c. *Aviation.* Helicopter forces could have much to contribute to obstacle crossing and both Army/Attack helicopters and other helicopters can be used to secure the approach to the obstacle during the assault phase. Army/Attack helicopters also provide the commander with additional and flexible fire support.
- d. *Air Defence.* Forces conducting a crossing present a particularly attractive target to the enemy. Although each force is responsible for its own air defence, special arrangements may be made for the actual crossing sites and the routes to them because of their importance.
- e. *Engineer Support.* Nearly all crossings require engineer support. The main task of the engineers is to enable the bridgehead force to cross the obstacle. As a secondary task, they may be required to prepare obstacles to protect the flanks of the crossing force. Usually personnel and equipment committed to both of these tasks are drawn from forces not involved in the crossing or subsequent operations as these forces require their own engineers for the assault and tasks in and beyond the bridgehead. Operations may be restricted by the amount of specialized crossing equipment available. Additionally, engineers are required to support following forces.
- f. *EW.* EW support to crossing operations will be based initially on passive measures to aid intelligence gathering. Electronic deception and jamming may be used to support the main I operation.

1109. Combat Service Support

- a. *Replenishment.* The assault echelon commander should ensure that his force is self sufficient in combat supplies, as during the assault phase, his force will be temporarily separated from its full combat service support. Provision should be made for emergency replenishment, possibly by helicopter. Within the crossing plan, it is important that ammunition and fuel replenishment vehicles cross early to ensure timely replenishment.
- b. *Repair and Recovery.* Repair and recovery resources must be included in the movement control plan to ensure that routes, particularly at defiles and crossing sites area kept open. Resources should be positioned on both sides of crossing sites. Special consideration must be given to the arrangements for the repair and recovery of vehicles in the process of crossing the obstacle.
- c. *Medical.* The movement control plan must include medical arrangements particularly for the evacuation of casualties. Medical facilities with casualty evacuation assets should be established each side of the water obstacle crossing and there may be a need to deploy a medical holding facility on the other side of the obstacle. Helicopters are particularly useful in this situation.
- d. *Provost.* Traffic control will be vital at crossing points and defiles to prevent congestion with I vehicles becoming static and exposed.

1110. Command and Control

- a. The need for a clear command organization, which plans and executes a complete but simple crossing plan, is paramount in all water crossing operations. The controlling headquarters must provide a flexible organization and make the best use of the resources available to react to any changes in the crossing flow and the tactical situation.
- b. The basic requirements for control are:
  - (1) A crossing control organization with clearly defined responsibilities.
  - (2) A movement control organization.
  - (3) A command and control communications network.

1111. The Commander

The commander has overall responsibility for command and control of the crossing operation and will issue the Crossing Plan:

- a. In the rear areas, the commander may be a national territorial area commander, not part of the NATO command chain. In operating the movement control net,

he exercises control for the movement of deploying formations based on priorities.

- b. In the Forward Combat Zone (FCZ), the commander is normally the overall tactical commander. His task is to guarantee the movement of any unit/formation in or through his area of responsibility. He will exercise at least operational control for this particular operation.

1112. Direction

The commander may select, determine and allocate:

- a. Crossing areas.
- b. Crossing sites.
- c. Assembly and waiting areas.
- d. Deployment routes.

He may also issue special instructions for crossing and times and, if necessary, the organization of convoys.

1113. Controlling Headquarters

- a. The commander for a major crossing operation may form a special controlling headquarters, at which the following elements will be represented:
  - (1) Movement control.
  - (2) Engineers
- b. It may also be necessary to have the following represented:
  - (1) Logistics.
  - (2) Communications and EW.
  - (3) Liaison elements from crossing formation/units.

1114. Engineer Commander

Each level of command in a water crossing operation will have an engineer who is responsible for the technical aspects of executing the crossing.

1115. Engineer Responsibilities

Engineer commanders are responsible at their respective levels of command for:

- a. Giving advice on all engineer matters.
- b. Ensuring that there is an adequate communications network for engineers involved in the operation.
- c. Assigning crossing site commanders.

1116. Crossing Site Commander

He is normally an Engineer appointed by the appropriate level of command with the following responsibilities:

- a. To develop and maintain the crossing site including entrances and exits.
- b. To construct, operate and maintain the means of crossing.
- c. Movement across the water at his crossing site including the giving of orders to troops during the crossing.
- d. Advice to the Waiting Area Controller on movement to his crossing site.
- e. All technical aspects of maintaining the survivability of his crossing site and crossing equipment.

1117. Crossing Formations/Unite

When a force is required to conduct a move which is controlled and supported by another authority (Command or Nation) it is mandatory for this force to liaise as early as possible at its respective level of command within that authority. The purpose of this liaison is to exchange relevant documents and to be briefed on:

- a. The movement control organization.
- b. Organization and procedures of any water crossings.
- c. Reporting details for movement and for water crossings.
- d. Status of convoy commanders and drivers of isolated vehicles.

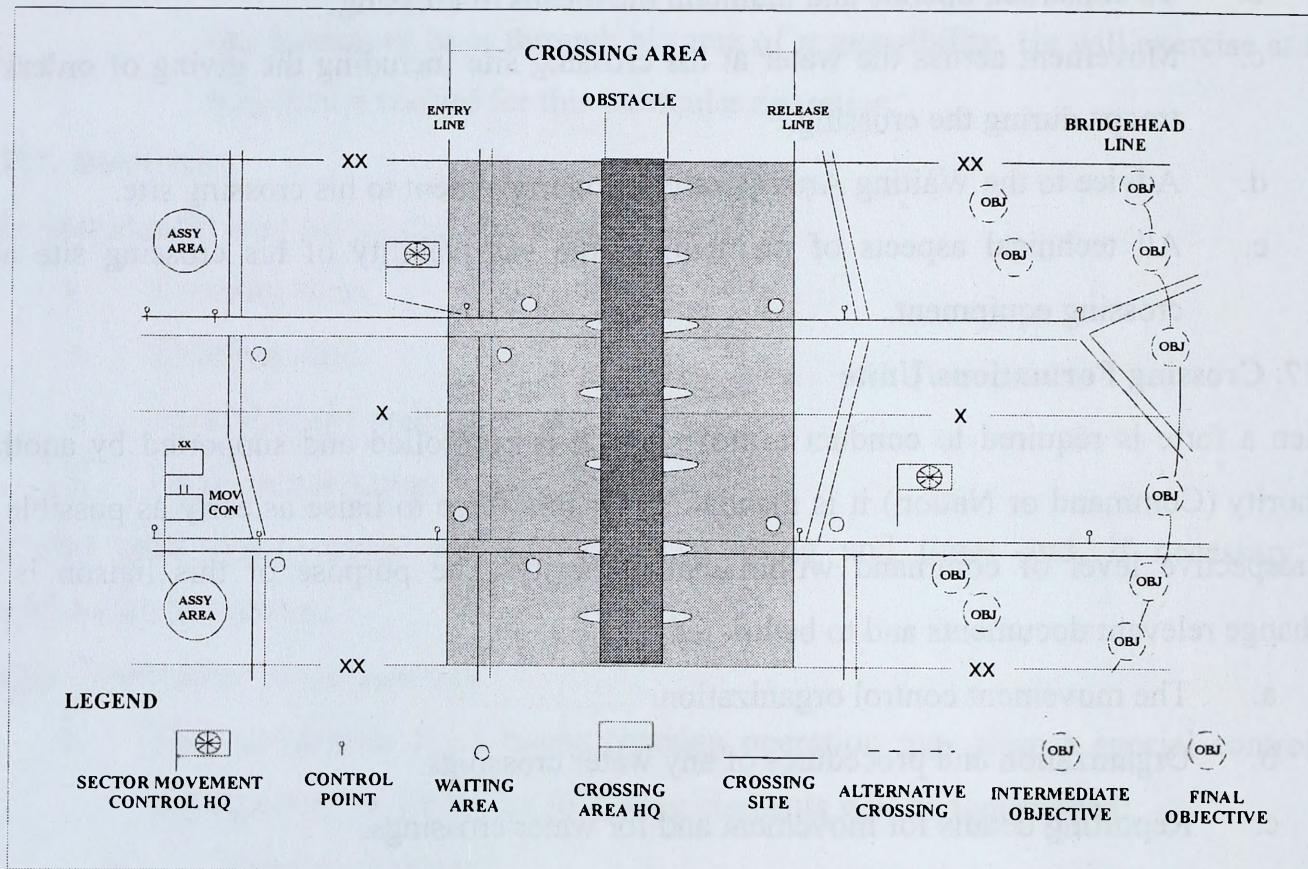
1118. Crossing Plan

The crossing plan should include the following items:

- a. Tactical situation.
- b. Commander's intentions, special directives and any arrangements for delegating control.
- c. Protection, security, reaction to enemy attacks and instructions for denying the crossing.
- d. Designation of crossing sites, alternative crossing sites and routes leading to and for them.
- e. The grouping and tasks for the engineers.
- f. The boundaries of the crossing area.
- g. The movement control plan to include routes to and from the obstacle, lateral routes, movement control posts and waiting areas.
- h. A crossing schedule that provides a timetable for the crossing as well as:
  - (1) Movement credits per unit.
  - (2) Priorities for the crossing.

- i. Any limitations such as the capacity, speed and Military Load Class (MLC).
- j. Nicknames for each crossing Bite.

A schematic diagram of a Divisional Crossing Plan is at Figure 10-1.

Figure 10.1. A schematic diagram of a Divisional Crossing Plan.

NOTES:

1. The tactical commander will normally be at the crossing control organization HQ with which the Movement Control HQ will be collocated. This is represented by the Divisional HQ.
2. He may deploy forward to the Crossing Area HQ in which the elements in para 1113 are implemented
3. Crossing Site HQs are not shown.

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001**Dokumenty ćwiczenia****I CZĘŚĆ Informacje ogólne.**

- Aneks: 1. Mapa polityczna.
2. Granice państwowe.
3. Struktura Połączonego Dowództwa Regionalnego.
4. Struktura Korpusu Sił Szybkiego Reagowania (RRC N).
5. Armia GOLD - Wojska Lądowe.
Apendyks. 1. Dywizja GOLD – struktura organizacyjna.
Apendyks. 2. II Korpus – struktura organizacyjna
6. Sojusz BIAŁY – struktura organizacyjna

II CZĘŚĆ Rozwój sytuacji do dnia 14 kwietnia.

- Aneks: 1. Położenie wojsk własnych i przeciwnika.

III CZĘŚĆ Rozwój sytuacji 14-28 kwietnia.

- Aneks: 1. Wyciąg z Dyrektywy Dowódcy Wojsk Lądowych.
Apendyks 1. Wariant działania przeciwnika
Apendyks 2. Plan Operacji Wojsk Lądowych (schemat).
Apendyks 3. 1Dywizja SILVER – struktura organizacyjna.
Apendyks 4. Brygada zmechanizowana 1 dywizji.

IV CZĘŚĆ Operational and Logistic planning considerations for deployment of 1 SILVER DIVISION.

- Aneks: 1. Środki transportowe.

V CZĘŚĆ Wyciąg z Dyrektywy nr 1 II Korpusu.

- Aneks: 1. Plan Operacji Dowódcy II Korpusu (schemat)

VI CZĘŚĆ Rozwój sytuacji w dniach 28 kwietnia - 03 maja.**VII CZĘŚĆ Zarządzenie Operacyjne nr 1 Dowódcy II Korpusu.**

- Aneks: 1. Położenie wojsk przeciwnika 030600 MAJ (schemat).
2. Wyniki z rozpoznania inżynieryjnego mostów – stan na 030800 MAJ.
3. Plan rozmieszczenia sił ostonowych 4 DZ na rzece WARTA (schemat).

VIII CZĘŚĆ Rozkaz operacyjny nr 1 Dowódcy Dywizji SILVER

- Aneks: A. PODZIAŁ SIŁ
B. ROZPOZNANIE (schemat)
C. PLAN OPERACJI (schemat)

IX CZĘŚĆ Pokonywanie i forsowanie przeszkód – ATP-35(B)

Ćwiczenie POZNAŃ 2001

INFORMACJE OGÓLNE

OGÓLNI

1. Scenariusz ćwiczenia jest jawny, fikcyjny i nie odnosi się do żadnych wydarzeń w polityce europejskiej oraz do struktur geograficznych. Obszar, który obejmuje ćwiczenie nie przedstawia żadnego istniejącego państwa lub państw i jest wyłącznie wykorzystywany do uwypuklenia oczywistych zasad operacyjnych i taktycznych.

SYTUACJA POLITYCZNA I GEOGRAFICZNA

2. Sytuacja polityczna i geograficzna w Europie rozwinęła się tak, jak to przedstawiono w Aneksie 1.

SIŁY SPRZYMIERZONE DIAMOND w składzie następujących państw: PINK, BLACK, SILVER, GOLD, BLUE i BLACK. Poza tym, będąc państwami z doktryną obronną, niektóre z nich utworzyło Unię Północno-europejską (NEU), aby rozwijać działalność gospodarczą w i pomiędzy państwami. Granice państwowe GOLD są przedstawione w Aneksie 2.

SIŁY SPRZYMIERZONE BROWN w składzie państw: UMBRA, BROWN, TERACOTTA i BEIGE.

SIŁY SPRZYMIERZONE WHITE składają się m. in. z państw: WHITE i GREY. Pozostałe państwa nie odgrywające roli w ćwiczeniu przedstawiono w Aneksie 1. Ich terytoria nie będą wykorzystane w ćwiczeniu.

3. SIŁY SPRZYMIERZONE DIAMOND istnieją od około 20 lat i mają doktrynę obronną. Sprzymierzeni utworzyli dwa Połączone Dowództwa Regionalne (JRC) – Północ (N) i Południe (S). Strategia opiera się na zasadach:
  - zapobieganie wojnie przez utrzymanie stosownych do sytuacji sił zbrojnych w składzie wielonarodowych struktur dowodzenia,

- utrzymywanie zdolności do prowadzenia zarządzania kryzysowego poprzez wykorzystanie elastycznego systemu mobilizacyjnego i sił reagowania,
- uprzedzanie ataku głównych sił lądowych przeciwnika przez prowadzenie przeciwkoncentracji.

SIŁY SPRZYMIERZONE DIAMOND są wyposażone głównie w środki walki, które są używane w NATO do dnia dzisiejszego i stosują natowską doktrynę. Kraje PINK, BLACK, SILVER, GOLD, BLUE i RED są częścią JRC N. Struktura Dowództwa JRC N jest przedstawiona w Aneksie 3. Kraje wydzielające siły lądowe do Korpusu Natychmiastowego Reagowania „Północ” (RRC) JRC N przedstawiono w Aneksie 4.

W GOLD odbywa się proces transformacji lądowych sił zbrojnych ze struktur ARMIA – DYWIZJA – PUŁK na struktury ARMIA – KORPUS – DYWIZJA – BRYGADA. Najważniejsze siły GOLD przedstawiono w Aneksie 5.

4. SIŁY SPRZYMIERZONYCH BROWN – istnieją od około 15 lat i mają doktrynę obronną opartą na neutralności dzięki posiadanej potędze militarnej. Dlatego też, siły Sprzymierzonych mają duże i dobrze wyszkolone siły zbrojne. Stosują doktrynę NATO. Są przede wszystkim wyposażone w nowoczesne środki walki podobne do posiadanych w NATO.

5. SIŁY SPRZYMIERZONE WHITE – istnieją od około 35 lat i opierają się na doktrynie obronnej. Posiadają duże i dobrze wyszkolone siły zbrojne, które są dobrze wyposażone w nowoczesne środki walki. Sprzymierzeni WHITE reorganizują siły zbrojne i zmieniają doktrynę w kierunku doktryny i struktur NATO. Siły te w dalszym ciągu opierają główny komponent sił lądowych na systemie DYWIZJA – PUŁK.

Siły lądowe Sprzymierzonych są zorganizowane w Grupy Strategiczne składające się z formacji sił głównych i rezerw operacyjnych tworzących siły mobilne.

Siły Sprzymierzonych WHITE posiadają w dyspozycji Siły Powietrzne zorganizowane i wyposażone do prowadzenia wielozadaniowych operacji oraz Siły Morskie zorganizowane i wyposażone do prowadzenia operacji morskich.

TŁO HISTORYCZNE

6. Siły Sprzymierzonych WHITE od ostatnich 10 lat obwiniają państwa GOLD i SILVER o utrudnianie rozwoju ich krajów przez ograniczanie „przepływu” towarów i osób trudniących się handlem przez cieśniny bałtyckie i przez ląd stały GOLD do NEU

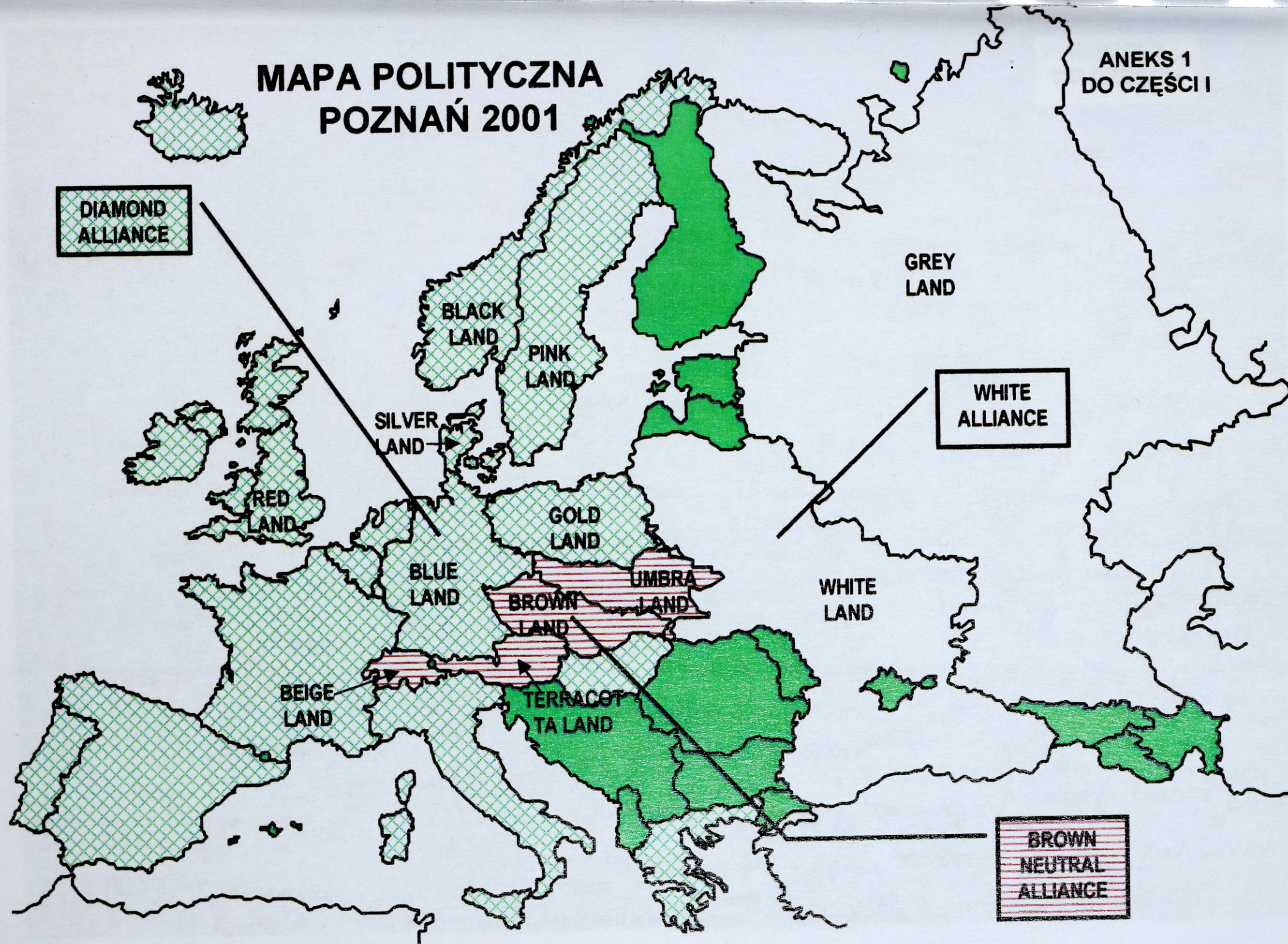
Dodatkowo WHITE oskarża GOLD o uciskanie ich ludności w obrębie państwa. Szczególnie w obszarze FRANKFURTU n/ ODRĄ, POZNANIA i GDAŃSKA, gdzie ruch społeczny „WHITELANDERS” stanął w obronie podstawowych praw człowieka swojej ludności, co doprowadziło do represji.

Pogorszenie się sytuacji politycznej wpłynęło na rozpoczęcie przygotowań sił zbrojnych WHITE i GOLD do działań.

7. Siły Sprzymierzonych DIAMOND, WHITE i BROWN ratyfikowały Konwencję Genewską z 12 września 1949 roku i Międzynarodowe Prawo o Prowadzeniu Działań Wojennych (Konwencje Haskie).

MAPA POLITYCZNA POZNAŃ 2001

ANEKS 1
DO CZĘŚCI I

DIAMOND
ALLIANCE

GREY
LAND

BLACK
LAND

PINK
LAND

SILVER
LAND

WHITE
ALLIANCE

RED
LAND

GOLD
LAND

WHITE
LAND

BLUE
LAND

UMBRA
LAND

BROWN
LAND

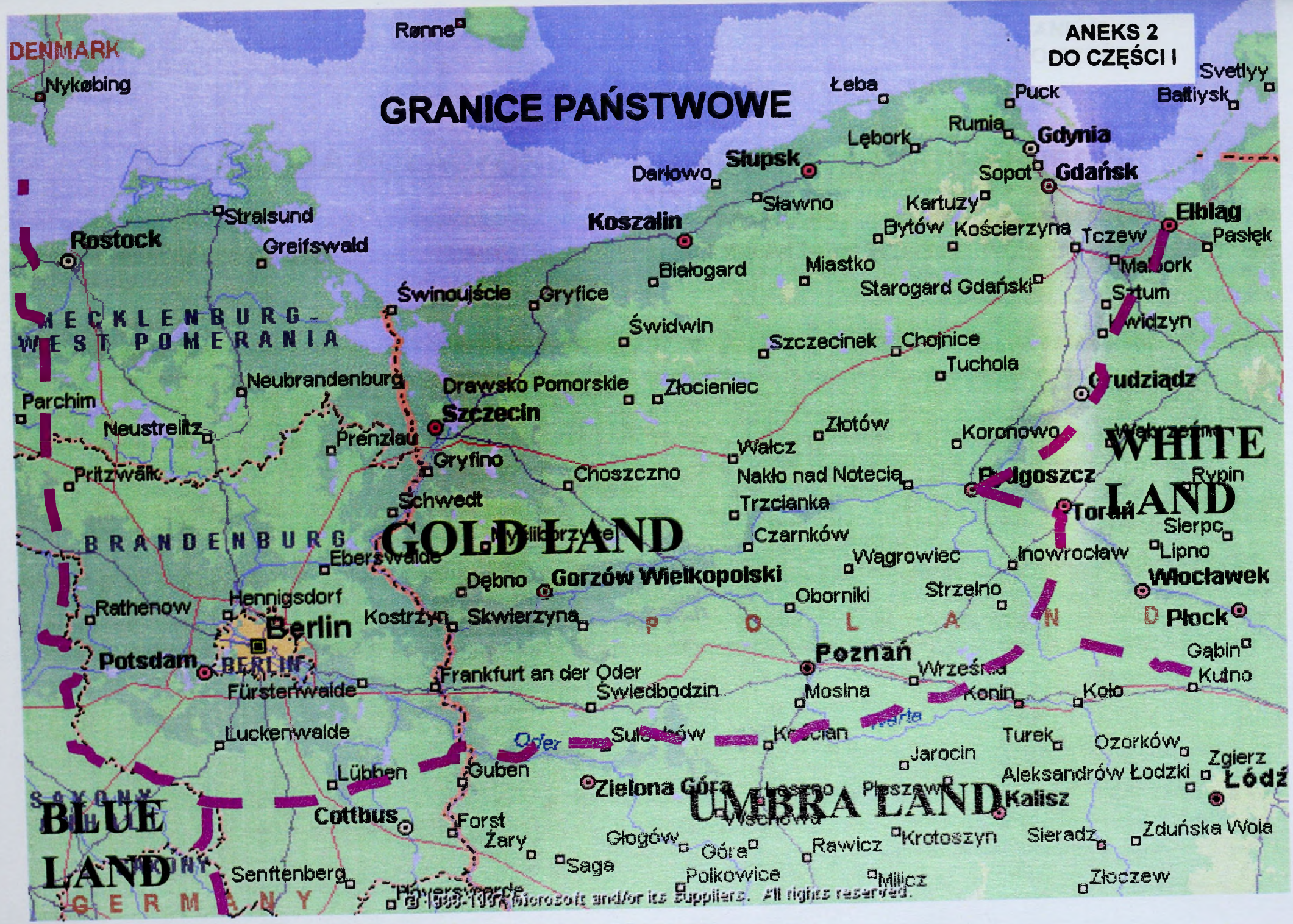
BEIGE
LAND

TERRACOT
TA LAND

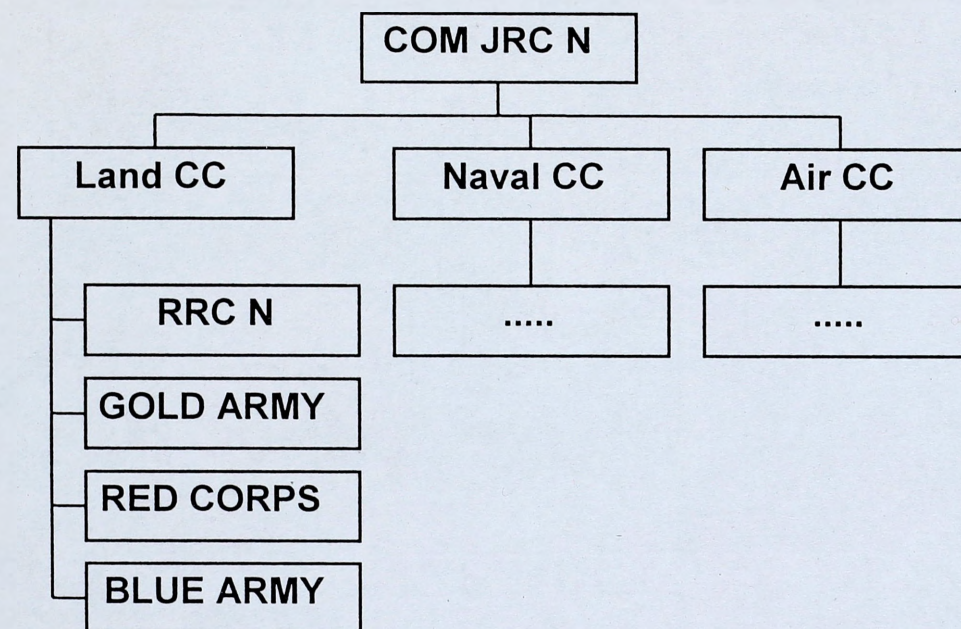
BROWN
NEUTRAL
ALLIANCE

ANEKS 2
DO CZĘŚCI I

GRANICE PAŃSTWOWE

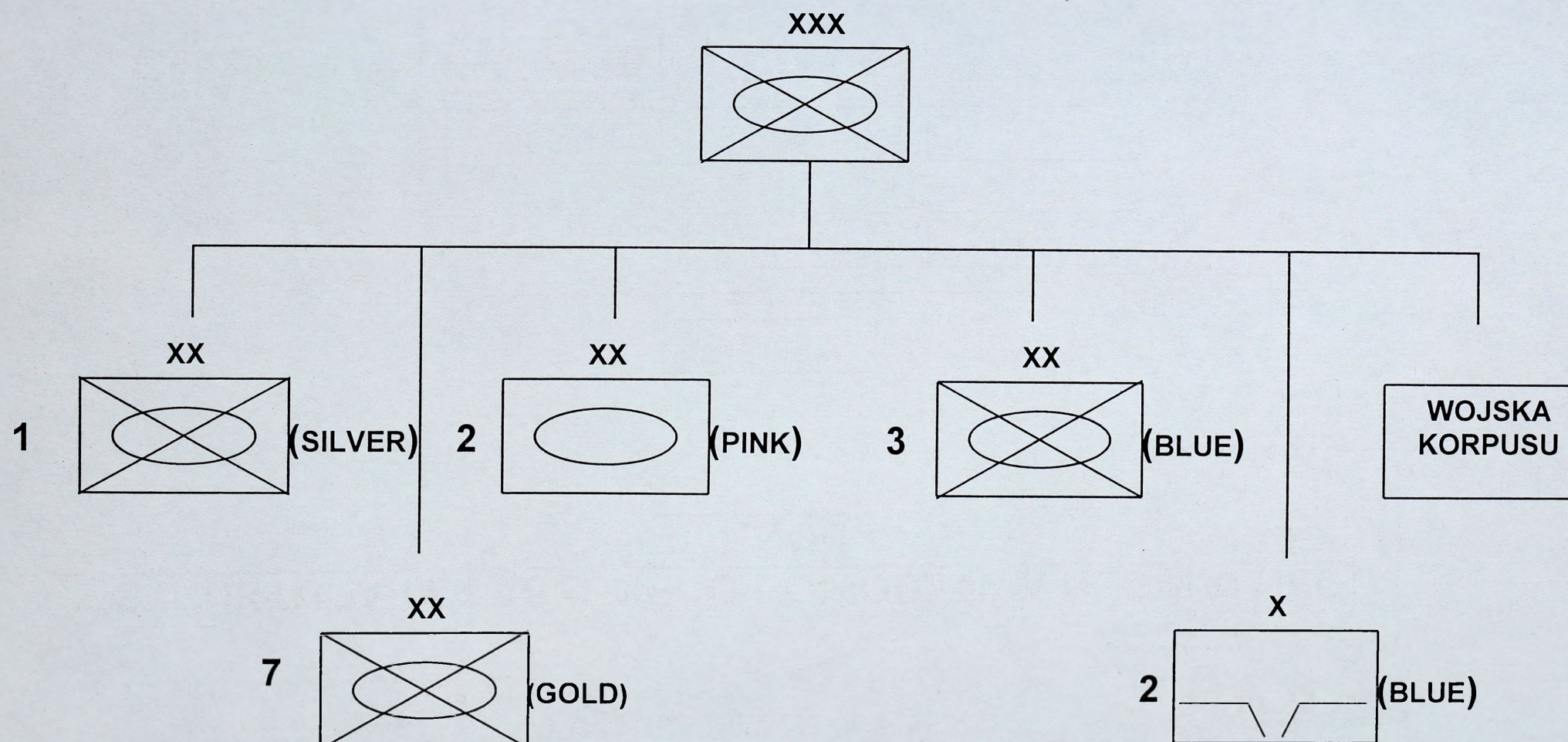

STRUKTURA POŁĄCZONEGO DOWÓDZTWA REGIONALNEGO
PÓŁNOC

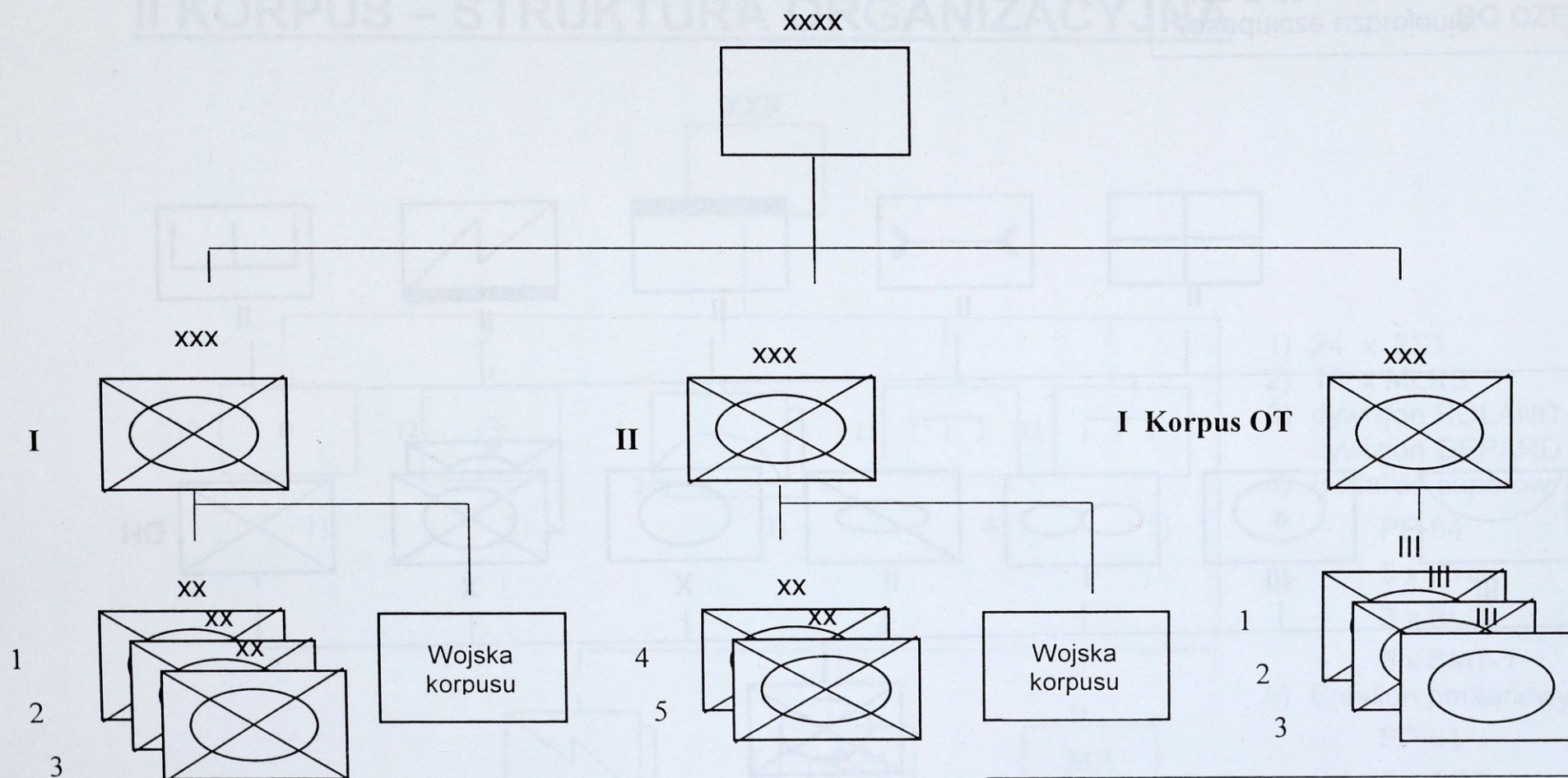

STRUKTURA KORPUSU SIŁ SZYBKIEGO REAGOWANIA

(JRC RRC N)

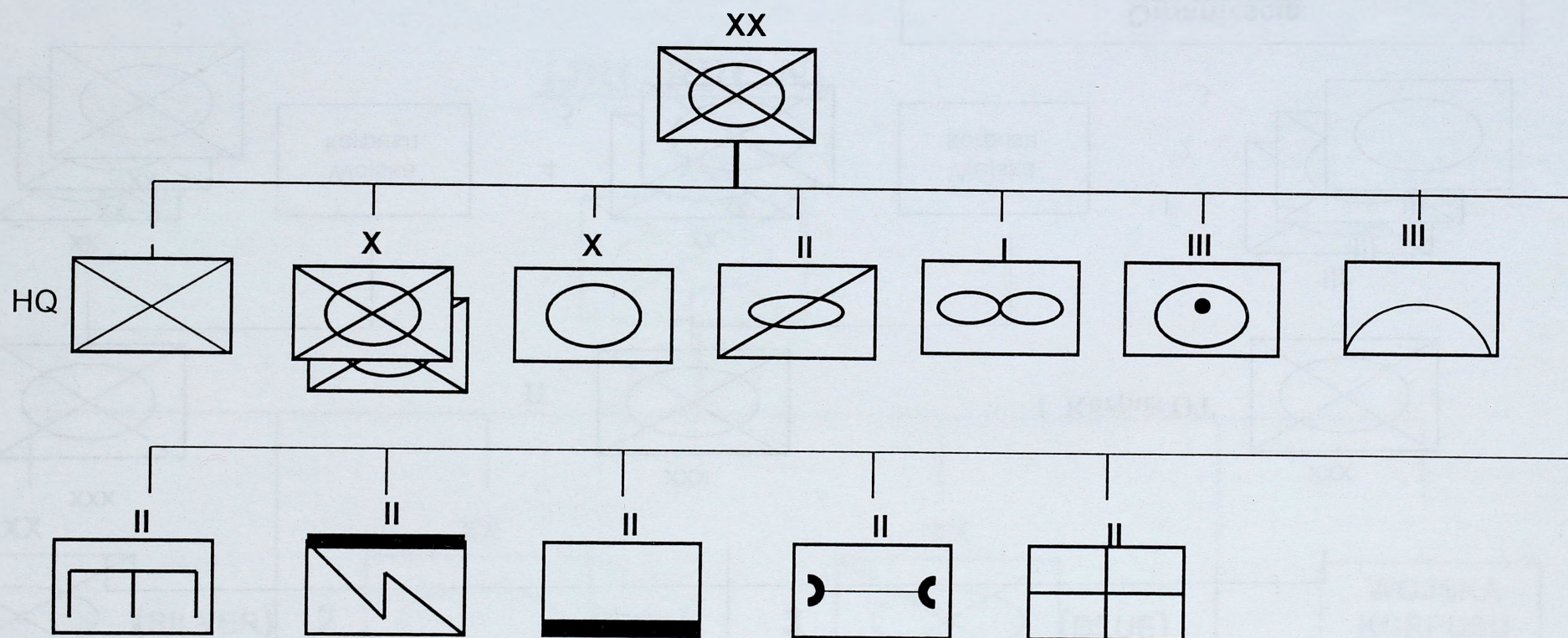
ARMIA GOLD – WOJSK LĄDOWE

Organizacja

- 1-5 dywizje jak apendyks 1.
- Wojska korpusu jak apendyks 2.

DYWIZJA GOLD – STRUKTURA ORGANIZACYJNA

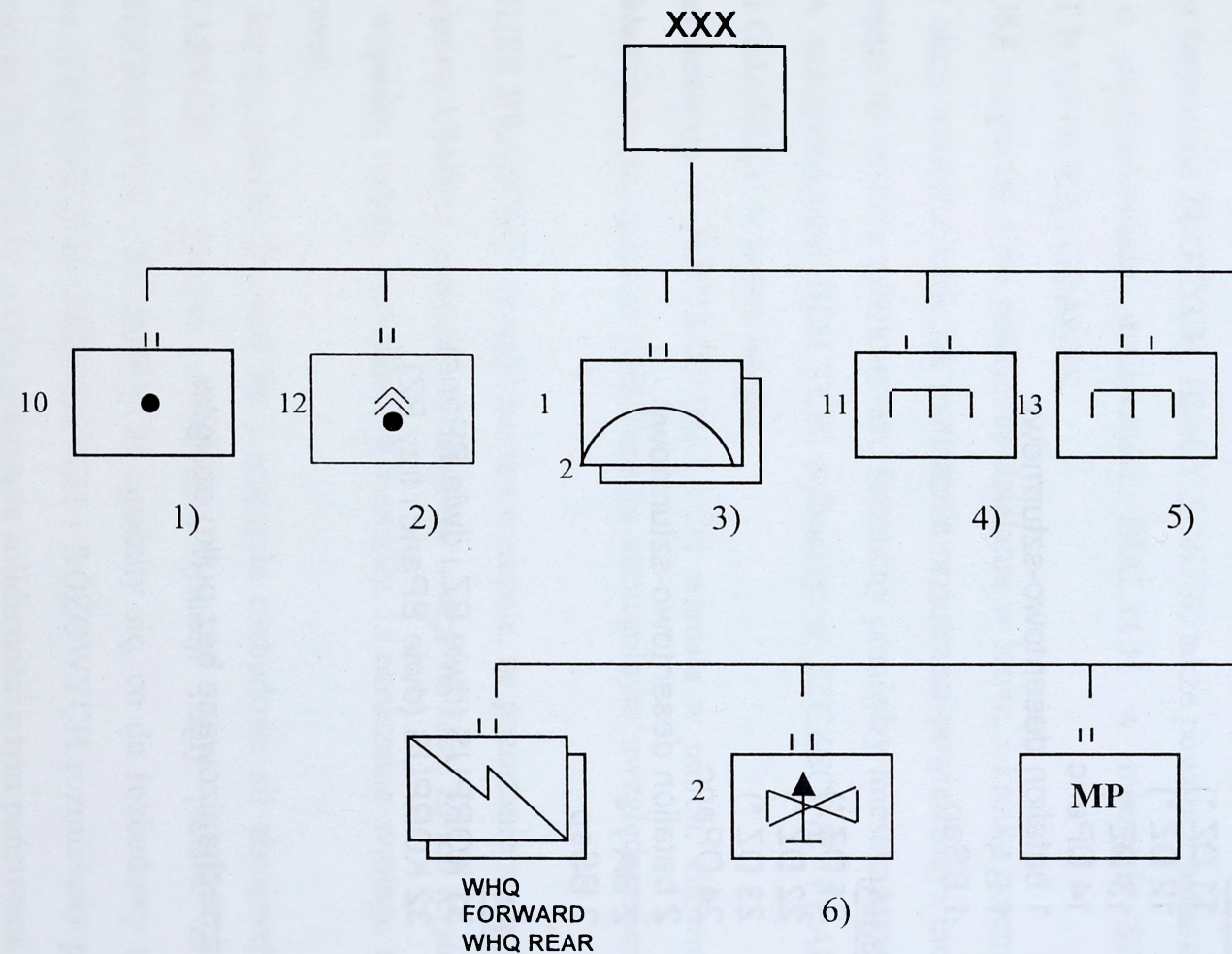

Zasadnicze uzbrojenie:

- 120 T-72.
- 30 T-55.
- 90 2S1.
- 84 ZSU 23/4 and SA7/16 .
- 8 śmigłowce bojowe.

II KORPUS – STRUKTURA ORGANIZACYJNA

APENDYKS 2
DO ANEKSU 5
DO CZĘŚCI I

- 1) 24 x 2S1.
- 2) 16 x MLRS
- 3) dywizjon ROLAND (21)
dywizjon GEPARD (21).
- 4) Battalion saperów:
  - PP-64
  - 5 x PTS
  - 3 x BLG
  - 5 x SMT-1
- 5) Batalion pontonowy:
  - PP-64
  - 5 x PTS
- 6) 24 śm. AH-64A.

SOJUSZ BIAŁY
Struktura organizacyjna

GRUPA ARMIJNA

1 BRYGADA AEROMOBILNA (trzy bataliony desantowo-szturmowe)

1 BRYGADA PIECHOTY MORSKIEJ

1 ARMIA:

11 DZ *)
12 DZ *)
13 DZ *)
14 DPanc
1 batalion desantowo-szturmowy
1 BA
1 BSap

2 ARMIA:

21 DZ *)
22 DZ *)
23 DZ *)
24 DPanc
2 batalion desantowo-szturmowy
2 BA
2 BSap

3 ARMIA:

31 KORPUS (dwie BZ i dwie BPanc).
32 KORPUS (dwie BPanc i trzy BZ).

uwaga:

*) trzy pułki zmechanizowane bez pułku czołgów

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001ROZWÓJ SYTUACJI LUTY – 14 KWIECIEŃSytuacja ogólna

1. Po kilku latach pogarszania sytuacji ekonomicznej raczej totalitarne rządy państwa BIAŁEGO i SZAREGO próbują się przeciwstawić rosnącym długom poprzez zrzucanie winy na państwo ZŁOTYCH z powodu narzuconych ograniczeń w handlu i tranzycie towarów przez terytorium ZŁOTYCH. BIAŁY SOJUSZ także poważnie oskarża państwo ZŁOTYCH o prześladowanie mniejszości BIAŁYCH w miastach SZCZECIN, FRANKFURT NAD ODRĄ i GDAŃSK.
2. BIAŁY SOJUSZ rozpoczął silne polityczne działania w lutym, i krótko potem nastąpiły prowokacyjne akcje militarne takie jak naruszenie przestrzeni powietrznej i incydenty na morzu wpływające na cywilne rybołówstwo. Rozruchy pomiędzy mieszkańcami państwa ZŁOTYCH A mniejszościami BIAŁYCH wybuchły w SZCZECINIE, FRANKFURCIE NAD ODRĄ i GDAŃSKU w końcu lutego.
Aktywność szkoleniowa w SOJUSZU BIAŁYCH wzrosła w marcu. Główny wysiłek szkoleniowy kładziono na operacje połączone ze szczególnym uwzględnieniem operacji zaczepnych.
3. 22 marca SOJUSZ BRĄZOWY określił bardzo wyraźnie, że pozostanie neutralny w tym konflikcie. Państwo UMBRA zwróciło szczególną uwagę na fakt, że ich terytorium jest zagrożone na wypadek wojny, i oficjalnie stwierdziły, iż naruszenia swojego terytorium nie będą tolerować.

W marcu kryzys zintensyfikował się i nastąpiła rozbudowa sił zbrojnych państwa BIAŁYCH i SZARYCH. Z powodu zaostrzenia sytuacji rządy państw ZŁOTYCH, NIEBIESKICH, SREBRNYCH i RÓŻOWYCH zgodziły się, co do rozbudowy swoich sił zbrojnych. Państwa NIEBIESKICH, SREBRNYCH i RÓŻOWYCH rozmieściły po jednym batalionie na terytorium ZŁOTYCH w celu pokazania solidarności z tym państwem.

Założono, że SOJUSZ BIAŁY planuje kampanię zaczepną w celu uchwycenia kluczowych obszarów państwa ZŁOTYCH tak szybko jak to tylko możliwe, i przed mobilizacją sił SOJUSZU DIAMENTOWEGO osiągnąć do działań w rejonie bitwy.

4. Na początku kwietnia SOJUSZ BIAŁY zaczął rozmieszczać siły w kierunku zachodnim. Ponieważ konflikt wydawał się być nieuchronny rządy SOJUSZU DIAMENTOWEGO na

szczyt 14 kwietnia zgodziły się użyć wszystkie niezbędne środki militarne żeby przeciwdziałać zagrożeniu ze strony SOJUSZU BIAŁEGO. SOJUSZ DIAMENTOWY wyznaczył dowódcę Połączonego Dowództwa Regionalnego Północ do przeciwdziałania prawdopodobnemu atakowi SOJUSZU BIAŁEGO i rozkazano mu przedstawić do politycznego zatwierdzenia plan kompanii nie później niż 20 kwietnia.

Ograniczenia nałożone na dowódcę Połączonego Dowództwa Regionalnego Północ obejmują zakaz prowadzenia działań lądowych na terytorium SOJUSZU BIAŁEGO i państw neutralnych. Przekazanie dowodzenia nad siłami przeznaczonymi dla dowódcy Połączonego Dowództwa Regionalnego Północ nastąpi, gdy wyznaczone siły zostaną rozmieszczone w wcześniej określonych rejonach na terytorium państwa ZŁOTYCH. Siły wyznaczone do wykonania tego zadania to: I, II oraz I TA korpus ZŁOTYCH, Korpus Szybkiego Reagowania Północ.

Rozmieszczenie i gotowość bojowa SOJUSZU BIAŁEGO

Rozmieszczenie i gotowość bojowa sił lądowych SOJUSZU BIAŁEGO są następujące:

1ARMIA:

11,12,13,14 Dywizja i jednostki armijne są rozmieszczone w rejonie GRUDZIĄDZ – WĄBRZEŻNO. Gotowość bojowa 100% od 01 maja.

2ARMIA:

21,22,23,24 Dywizja i jednostki armijne są rozmieszczone w rejonie SIERPC – LIPNO – WŁOCŁAWEK. Gotowość bojowa 100% od 01 maja.

3ARMIA:

31 i 32 Korpus są rozmieszczone w pobliżu granicy SZARYCH i BIAŁYCH w stanie ukończenia 25%. Zakłada się, że 3A osiągnie 100% gotowości bojowej do 08 maja i od tej daty będzie gotowa do użycia.

1 BRYGADA PIECHOTY MORSKIEJ i 1BRYGADA AEROMOBILNA są rozmieszczone w KALININGRADZIE. Gotowość bojowa 100% od 27 kwietnia. SOJUSZ BIAŁY posiada możliwości przerzutu jednego pułku na dwa dni.

Rozmieszczenie i gotowość bojowa SOJUSZU DIAMENTOWEGO

Rozmieszczenie i gotowość bojowa sił lądowych SOJUSZU DIAMENTOWEGO są następujące:

I Korpus Złoty

- 1 Dywizja w rejonie ześrodkowania w okolicy KARTUZ.
- 2 Dywizja i jednostki korpuśne w rejonie ześrodkowania w okolicy GDAŃSKA.
- 3 Dywizja w rejonie ześrodkowania w okolicy ZŁOTOWA.
- Wszystkie dywizje mają 100% gotowości bojowej od 28 kwietnia.

II Korpus Złoty

- 4 Dywizja i jednostki korpuśne w rejonie ześrodkowania w okolicy WRZEŚNI. 100% gotowości bojowej od 29 kwietnia.
- 5 Dywizja w rejonie ześrodkowania w okolicy POZNANIA. 100% gotowości bojowej od 1 maja

1 TA Korpus Złoty

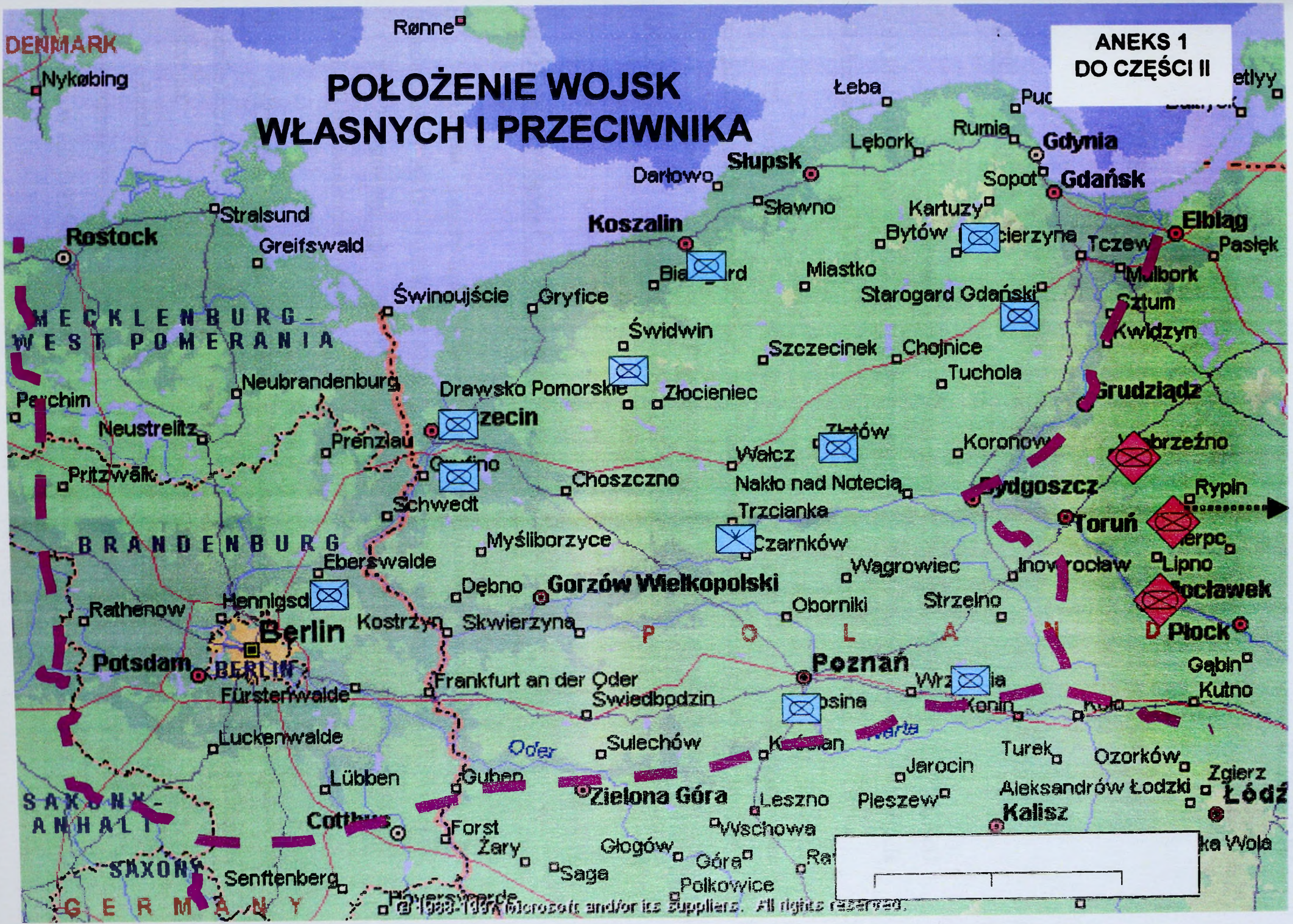
- 1,2 MR pułk i 3TK pułk w rejonie ześrodkowania w okolicy KOSZALINA. 25% gotowości bojowej od 27 kwietnia i 100% od 30 kwietnia.

Korpus Szybkiego Reagowania Północ

- 3 Dywizja NIEBIESKICH w rejonie ześrodkowania w okolicy EBARWALDU. 100% gotowości bojowej od 3 maja.
- 2 Brygada Powietrzno – zmechanizowana NIEBIESKICH w rejonie ześrodkowania w okolicy TRZCIANKI. 100% gotowości bojowej od 1 maja.
- 1 Dywizja SREBRNYCH i 2 Dywizja RÓŻOWYCH w okolicy SZCZECINA. 1 Dywizja 100% gotowości bojowej od 3 maja, 2 Dywizja od 2 maja.
- 7 Dywizja ZŁOTYCH w rejonie ześrodkowania w okolicy ŚWIDWINA. 100% gotowości bojowej od 5 maja.

ANEKS 1
DO CZĘŚCI II

POŁOŻENIE WOJSK WŁASNYCH I PRZECIWNIKA

© 1993-1994 Microsoft and/or its suppliers. All rights reserved.

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001

**OPERACYJNE I LOGISTYCZNE UWARUNKOWANIA
ROZWIŃCIA 1 SILVER DIVISION**

SYTUACJA OGÓLNA

1. Z powodu zaostżenia sytuacji politycznej, KOMITET WOJSKOWY SOJUSZU DIAMENTOWEGO wyraził zgodę na rozpoczęcie planowania mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych GOLD LAND.

2. 05 lutego Rząd SILVER nakazał Sztabowi generalnemu rozpoczęcie prac przygotowawczych do mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia części sił zbrojnych SILVER wyznaczonych do RRC w celu przemieszczenia do rejonu ześrodkowania na terenie GOLD LAND.

OGÓLNE INFORMACJE LOGISTYCZNE

3. Doktryna Logistyczna Wojsk Lądowych Sojuszu Diamentowego bazuje na standardach NATO według STANAG ALP-9(C). Na poziomie dywizji występuje 7 CDOS. Równowagę zapewnia połączenie 3+2 CDOS kołowych możliwości przewozowych i 2 CDOS baz zaopatrzeniowych.

4. DYWIZJA SILVER (SILVER DIV) została zmobilizowana, lecz pozostaje rozmieszczona w różnych koszarach obszarze SILVER COUNTRY gdzie prowadzi treningi i szkolenia.

Batalion dowodzenia i 3BZ, znajdują się w południowej części JUTLANDII, 1BZ rozmieszczona jest w części centralnej. Brygada Logistyczna w części północnej a 2BZ w koszarach w RINGSTED w centralnej części ZEALAND.

5. BRYGADA SIŁ SZYBKIEGO REAGOWANIA SILVER (SRB) została zmobilizowana i znajduje się w koszarach VORDING-BORG w południowej części ZEALAND. SRB jest w gotowości do działania w ciągu 24 godzin.

6. 05 lutego DOWÓDZTWO ARMII SILVER nakazało włączenie SRB i Brygady Logistycznej do DYWIZJI SILVER. SRB została przemianowana na 4 BZ.

7. DYWIZJA SILVER jest zorganizowana według struktur przedstawionych w materiałach do ćwiczenia.

Możliwości logistyczne dywizji są rozdzielone na 3 CDOS transportu kołowego na szczeblu brygady (kompanie: 1 CDOS, batalionu: 1 CDOS, brygady: 1 CDOS) i 4 CDOS mieszanych kołowych i stacjonarnych brygady logistycznej ("trzymana w rezerwie" na szczeblu dywizji).

DYREKTYWA ARMII SILVER DO OPERACYJNEGO ROZWINIECIA

8. W połowie kwietnia zgodnie z rozkazem DYWIZJA SILVER będzie włączona do JRC N LANDFORCES w GOLD LAND.

9. LCC JRC N wyznaczył dywizji SILVER DIV (1 SILVER DIV) rejon rozmieszczenia w okolicach SZCZECINA razem z 2 dywizją PINK. Priorytet otrzymała 1 Dywizja 2 SILVER.

10. Chociaż zadania transportu wojsk do rejonu odpowiedzialności są pozostawione w zakresie indywidualnych obowiązków, SOJUSZ DIAMENTOWY zdecydował połączyć wszystkie dostępne środki i pozwolił, aby Biuro Ruchu i Transportu (OMT - Office of Movement and Transportation) w ramach Sojuszu koordynowało rozwinięcie jednostek.

11. Środki transportowe znajdują się w aneksie 1. DOWÓDZTWO ARMII SILVER powinno zapotrzebować niezbędne środki transportowe dla 1 dywizji SILVER tak szybko jak to możliwe.

Rodzaje i typy środków transportowych, załadunek i wyładunek, czas i rodzaj wojsk powinien być włączony do zapotrzebowania OMT SOJUSZU DIAMENTOWEGO.

12. DOWÓDZTWO ARMI SILVER zamierza utworzyć rejon zaopatrzenia (STA – staging area) w m. SWINOUJSCIE na bazie portu. Baza rozpocznie działalność od maja z możliwościami logistycznymi wystarczającymi dla 4 CDOS.

SILVER ma możliwość uzupełnienia 1 CDOS dziennie do SILVER STA. Dodatkowo SILVER COUNTRY jest w stanie ewakuować wszystkich rannych żołnierzy z STA.

13. DOWÓDZTWO ARMI SILVER wyznaczyło na potrzeby 1 Dywizji SILVER środki transportowe:

- 1 samolot transportowy (C-130 HERCULES), na zapotrzebowanie.
- 3 śmigłowce transportowe (CH-47 CHINOOK), w gotowości od 15 kwietnia.
- 15 wózków widłowych (wielofunkcyjnych), dostępne od 10 lutego.

14. Zgodnie z numeracją rzymską II (R-II), 1 Dywizji SILVER wyznaczono rejony ześrodkowania wokół m. SZCZECIN i od dnia 03 maja utrzymuje ona 100% gotowość bojową.

15. Zgodnie z rozkazami 1 Dywizja SILVER od 28 kwietnia jest przydzielona do II KORPUSU. II KORPUS planuje wykonanie przeciwuderzenia na wschód od m. POZNAN siłami 1 Dywizji SILVER.

Aneks: 1. Środki transportowe.

ŚRODKI TRANSPORTOWE

TRANSPORT POWIETRZNY

1. Dowództwo Wojsk Lądowych przeznaczyło następujące środki transportu powietrznego dla SILVER Dywizji:

C-130 HERCULES: ładowność: 20 T, żołnierze: 92, po zapotrzebowaniu
CH-47 CHINOOK: ładowność: 11 T, żołnierze: 44, od 15 kwietnia

PROMY

2. dla dywizji dostępne będą następujące typy promów:

PROM 1:	OSOBY:	batalion
PROM 2:	KOLEJOWY:	40 wagonów i lokomotywa
PROM 3:	TOWAROWY:	palety, kontenery

3. Uwzględniając warunki portowe istnieje możliwość załadowania promu każdego rodzaju, co sześć godzin.

4. Port SWINOUJSCIE posiada możliwość wyładowania dwóch na dobę.

TRANSPORT KOLEJOWY

5. Do przerzutu wojsk mogą być wykorzystane następujące transporty kolejowe:

TYP 1:	ładowność: czołgi (60 T), max. 20 platform w zestawie pociągu.
TYP 2:	ładowność: transportery lub armaty, max. 40 platform w zestawie pociągu
TYP 3:	ładowność: materiały I środki bojowe (30 T), max. 40 wagonów w zestawie.
TYP 4:	osobowy: 50, max. 40 wagonów w zestawie pociągu.

6. Ładowanie I rozładowanie pociągu zajmuje około 6 godzin, jego przejazd planowany jest ze średnią szybkością 50 km/h.

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001ROZWÓJ SYTUACJI W DNIACH 14-28 KWIETNIAROZWÓJ SYTUACJI 14-28 KWIETIEŃ

1. 20 kwietnia Dowódca JRC N w wykonaniu zaleceń SOJUSZU DIAMENTOWEGO opracował plan operacyjny na ewentualność agresji przeciwnika. KOMITET MILITARNY SOJUSZU DIAMENTOWEGO zaaprobował 21 kwietnia plan operacyjnego rozwinięcia wydzielonych wojsk Sojuszu, lecz ze względu na uwarunkowania polityczne plan użycia sił zbrojnych został przyjęty w dniu 27 kwietnia.

28 kwietnia we wczesnych rannych nastąpił zdecydowany atak sił powietrznych SOJUSZU BIAŁEGO obiektem uderzeń były systemy OPL i bazy lotnictwa. 1 Brygada Aeromobilna

i 1 Brygada Piechoty Morskiej zaatakowały GDAŃSK. W porcie rozpoczęto wylądowywanie pułku zmechanizowanego.

280800 KWIECIEŃ Dowódca Wojsk Lądowych JRC N przesłał rozkaz operacyjny (aneks 1).

Wyciąg z DYREKTYWY Nr 1
DOWÓDCY WOJSK LĄDOWYCH (LCC)
POŁĄCZONEGO REGIONALNEGO DOWÓDZTWA „PÓŁNOC”
(RJC N)

Kopia nr XX of YY.
SD JRC N
POTSDAM
280800 KWIET XXXX

Strefa czasowa: Z

Podział sił:

KSR N (- 1 SILVER DYWIZJA)

I GOLD KORPUS

II GOLD KORPUS

1 SILVER DYWIZJA (OPCOM)

I TA GOLD KORPUS

1. SYTUACJA

a. Wojska przeciwnika.

Wojska Sojuszu Białego zaatakowały GOLD LAND. Przeciwnik rozpoczął zaczepną operację powietrzna (OCA); siłami Brygady Piechoty Morskiej wysadził desant w m. GDANSK działania desantowe wspiera Brygada Aeromobilna, której pododdziały wylądowały na przedmieściach GDAŃSKA. Opanowanie GDAŃSKA wydaje się być operacją skierowaną na wywarcie politycznej presji na rządzie GOLD LAND.

Prawdopodobnie wojska Sojuszu Białego przejdą do operacji zaczepnej siłami głównymi w dniu 01 MAJ mając 1 A i 2 A w pierwszym rzucie

operacyjnym oraz 3 A w odwodzie. Sojusz BIAŁY zamierza prowadzić operację zaczepną na kierunku rzeki ODRA, zając SZCZECIN i FRANKFURT nad Odrą w celu wywarcia presji na rząd GOLD LAND w zakresie kwestii dotyczących mniejszości narodowych zamieszkujących GOLD LAND oraz ograniczeń w handlu. Nie należy wykluczyć, że Sojusz BIAŁY będzie kontynuował natarcie na BERLIN, aby wzmocnić nacisk na rząd GOLD LAND.

Prawdopodobnie od 01 MAJ możliwym będzie uzyskanie przewagi w powietrzu i na morzu aby wesprzeć operację lądową.

Przewidywanym celem końcowym działania przeciwnika jest opanowanie obszaru wzdłuż rzeki ODRA aż do m. ŚWINOUJŚCIE. Punktem ciężkości działań przeciwnika jest wprowadzenie do bitwy odwodu operacyjnego.

Wariant działania przeciwnika przedstawiono w apendyksie 1.

b. Woiska własne.

Od 01 MAJ Siły Powietrzne będą w stanie ustanowić lokalną przewagę w powietrzu na obszarze wschodniej części GOLD LAND.

Marynarka Wojenna zapewni kontrolę obszaru morskiego na wschód od linii BORNHOLM - KOSZALIN

c. Przydział i wzmocnienie.

....

2. ZADANIE

LCC przejdzie do operacji zaczepnej w celu odtworzenia granic państwowych GOLD LAND.

3. REALIZACJA

Myśl przewodnia:

- W efekcie końcowym prowadzonej operacji nastąpi odtworzenie granic państwowych GOLD LAND.

- W celu przeciwdziałania wprowadzeniu do bitwy odwodu operacyjnego przeciwnika LCC prowadzi operację zaczepną i uderzeniem rozcinającym rozdziela 2 A od 1 A (PUNKT DECYDYJĄCY 1) (DP 1) przecina jego linie komunikacji (DP2) a następnie niszczy częściami okrążone siły przeciwnika (DP 3).
- a. Zamiar działania.
- Wykorzystując działanie Sił Powietrznych i Marynarki Wojennej oraz części sił pierwszego rzutu zabezpieczyć rozwinięcie wojsk w rejonie działania (AOR) następnie zabezpieczyć strefę tyłową
  - Faza 1:
    - Obniżanie możliwości bojowych przeciwnika, I i II KORPUS zatrzymuje operację zaczepną 1 i 2 A w wyznaczonym obszarze.
  - Faza 2:
    - RRC izoluje siły główne od odwodu i niszczy część sił pierwszego rzutu operacyjnego.
  - Faza 3:
    - Odtworzenie granic GOLD LAND I zablokowanie drugiego rzutu operacyjnego.
- ...
- b. I KORPUS:
- Od 01 MAJ opóźnić operację zaczepną 1 A na wschód od linii ALPHA 1 obniża zdolności bojowe zgrupowania uderzeniowego.
  - RRC ze środkami wsparcia nie wcześniej niż 07 MAJ przejdzie do operacji zaczepnej z linii ALPHA 1.
  - Być w gotowości do niszczenia okrążonego przeciwnika na północ od m. BYDGOSZCZ i odtworzenia granic państwowych GOLD LAND.
- c. II KORPUS:

- Od 01 MAJ opóźnić operację zaczepną 2 A na wschód od linii ALPHA 3 obniża zdolności bojowe zgrupowania uderzeniowego
  - Być w gotowości do niszczenia okrążonego przeciwnika.
- d. RRC:
- Nie wcześniej niż 07 MAJ I nie później niż (NLT) 08 MAJ przejść do operacji zaczepnej w obszarze - zachód m. BYDGOSZCZ w celu przecięcia linii komunikacyjnych pierwszego rzutu operacyjnego i zniszczenia pozostałych części przeciwnika na wschód od linii ALPHA 1.
  - W gotowości do zablokowania drugiego rzutu operacyjnego z kierunku BYDGOSZCZ - WŁOCŁAWEK

.....

4. LOGISTYKA.

.....

5. DOWODZENIE I ŁACZNOŚĆ.

.....

POTWIERDZENIE:

XXX
Generał major

Apendykisy:

1. Wariant działania przeciwnika.
2. Plan operacji wojsk lądowych.
3. Struktura organizacyjna 1 SILVER Dywizji.
4. Struktura organizacyjna brygady zmechanizowanej.

ROZDZIELNIK:

UWAGA:

Wsparcie lotnicze na rzecz II KORPUSU:

- 01 MAJ: 20 wylotów CAS/AI.
- 02 MAJ: 100 wylotów CAS/AI.
- 03-06 MAJ: 50 wylotów CAS/AI na każdy dzień.

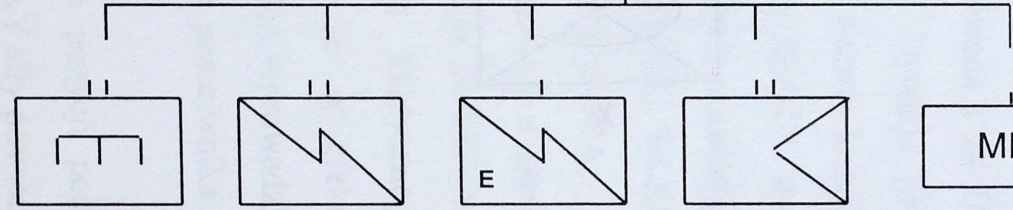
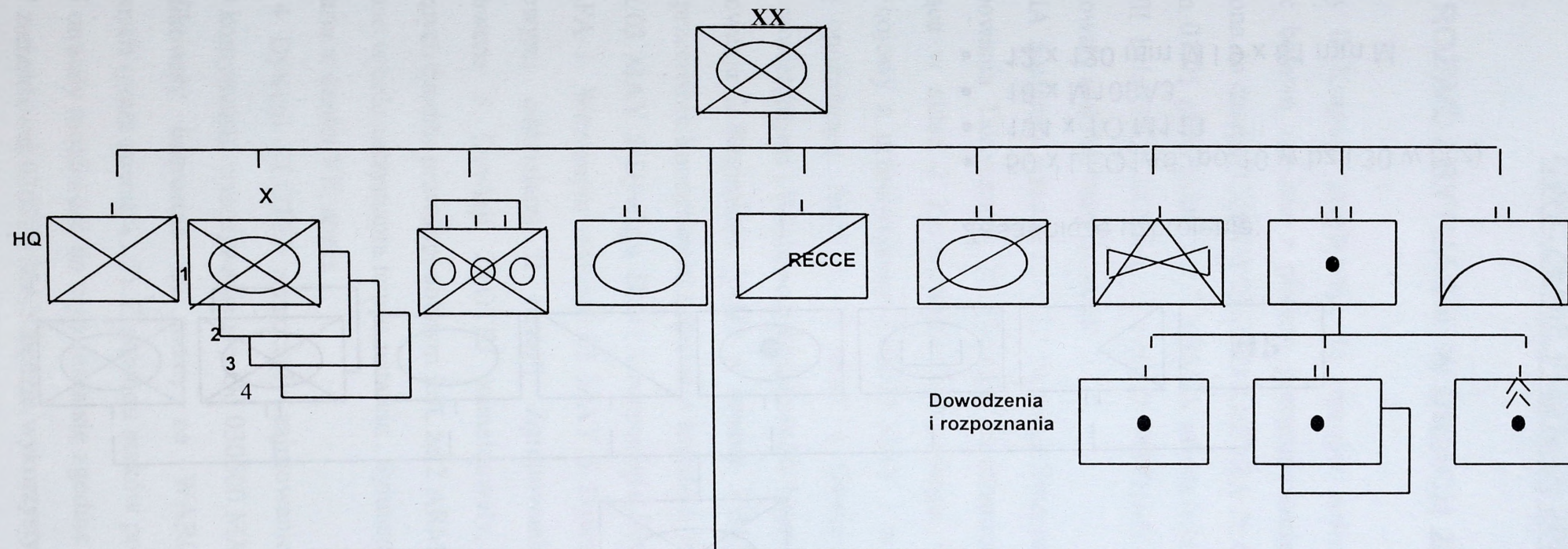
APENDYKS 2
DO ANEKSU 1
DO CZĘŚCI III

PLAN OPERACJI WOJSK LĄDOWYCH

1 DYWIZJA SILVER – STRUKTURA ORGANIZACYJNA

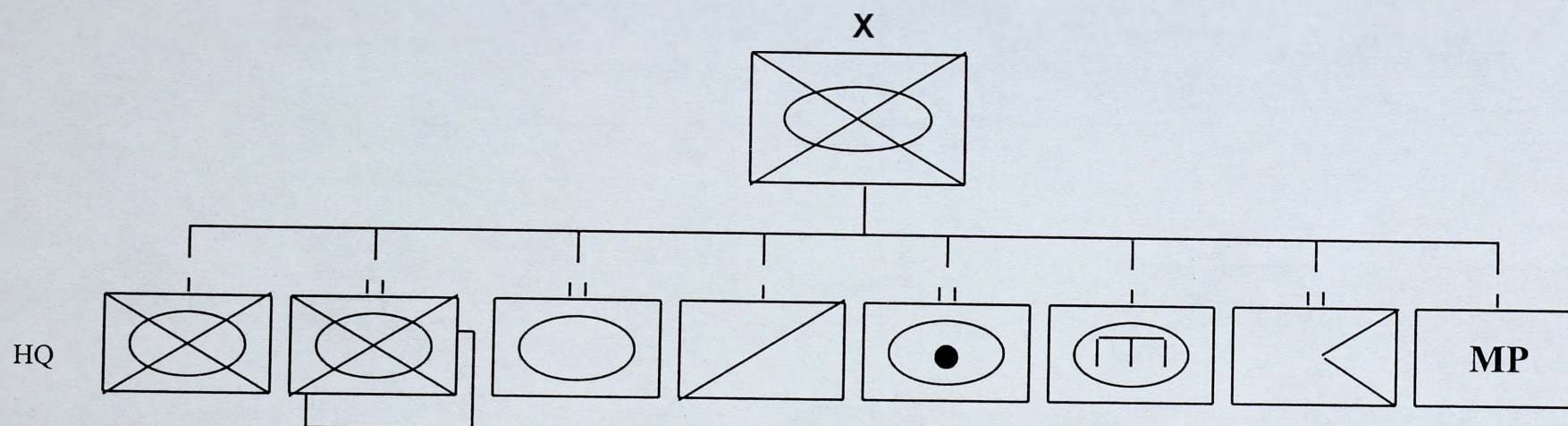
ΔPENDYKS 3
 I ANEKSU 1
) CZĘŚCI III

Zasadnicze uzbrojenie:

- MP
- 258 x LEO1A5/2A1 (50 x BDE, 30 x batalion samodzielny, 18 x br, and 10 x TGB).
- 72 x M109 (18 w brygadzie).
- 36 x M114/39 HOW,
- 8 x MLRS.
- 2 x st radiolok. ARTHUR
- pl środków bezpilotowych (SAGEM).
- 72 x STINGER.
- KTO rozp. FENNEC.

BRYGADA ZMECHANIZOWANA 1 DYWIZJI

Zasadnicze uzbrojenie:

- 50 x LEO1A5 (po 10 w bz i 30 w bcz).
- 104 x TO M113
- 18 x M109A3.
- 12 x 120 mm M i 9 x 81 mm M

uwaga:

bz posiada: 1 x kcz, 2 x kz (M113) i kp.

bcz posiada: 3 x kcz i kz

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001**ROZWÓJ SYTUACJI W DNIACH 28.04 – 03.05**

1. Oddziały II Korpusu przybywają do rejonów pośrednich od 28.04 i odtwarzają zdolność bojową zgodnie z planem przegrupowania. I Dywizja SREBRNA była wydzielona do działań CZERWONEGO KRZYŻA 28.04
2. Rankiem 01.05 przeciwnik 1 i 2 ARMIA prowadziła natarcie. Kierunkiem natarcia 1 ARMII była TRZCIANKA, 2 ARMII POZNAŃ. Siły powietrzne przeciwnika kontynuowały ataki na bazy lotnicze.
3. 2 ARMIA nacierała wraz z 21 i 22 Dywizją Zmechanizowaną wchodzącą w skład 1 Zgrupowania Taktycznego 23 Dywizją Zmechanizowaną i 24 Dywizją Pancerną wchodzącą w skład 2 Zgrupowania Taktycznego. 4 Dywizja ŻŁOTA nawiązała kontakt bojowy z przeciwnikiem 010600 MAY i w dalszej kolejności prowadziła operację opóźniającą. Nocą 01/02 MAY 4 Dywizja ŻŁOTA we współdziałaniu z siłami powietrznymi i batalionem śmigłowców bojowych zmuszając przeciwnika do zaangażowania 2 Regimentu (pułk) w rejonie JANOWIEC WLKP. – GNIEZNO. 2 MAY przeciwnik kontynuował natarcie w kierunku POZNANIA.
Nocą 02/03 MAY 5 Dywizja ŻŁOTA rozpoczęła luzowanie 4 Dywizji ŻŁOTEJ na linii ALFA 1. Wczesnym rankiem 03 MAY 5 Dywizja ŻŁOTA weszła w kontakt z czołowymi oddziałami II rzutu/1 Zgrupowania Taktycznego. Pododdziały rozpoznawcze 5 Dywizji ŻŁOTEJ zameldowały, że w efekcie uderzeń sił powietrznych bardzo prawdopodobnym jest, że 2 ARMIA wprowadzi do walki 23 DZ i 24 Dpanc w celu utrzymania tempa natarcia.. Sytuacja przeciwnika na 030600 MAY jest zawarta w części VII, aneks 1.

Oddziały 4 Dywizji ŻŁOTEJ rozpoczęły zajmowanie pozycji pośrednich od linii BRAVO kontynuując wycofywanie się. Od 030600 MAY siły powietrzne przeciwnika zintensyfikowały uderzenia na mosty na WARCIE. Kilka mostów zostało zniszczonych (patrz apendyks 2). Z powodu ataków powietrznych część sił 4 Dywizji ŻŁOTEJ utraciły możliwość do wycofania się zgodnie z planem. Dowódca 4 Dywizji ŻŁOTEJ zameldował 030700 MAY będzie wykorzystywała istniejące mosty w strefie tylowej i powinna być w rejonie obrony na brzegu rz. WARTA. Z powodu ciężkich

walk 4 Dywizja ZŁOTA główny wysiłek skupić na odtworzeniu zabezpieczenia logistycznego i nie angażować się w odbudowę mostów. Po odtworzeniu elementy zabezpieczenia logistycznego powinny być rozmieszczone w rejonie CHOSZCZNA ażeby stworzyć warunki do działań dla 1 Dywizji SREBRNEJ.

4. Dowódca Komponentu Sił Powietrznych powinien być gotowy do zapewnienia lokalnej przewagi w powietrzu w obszarze odpowiedzialności od 04 MAY i od tego momentu realizować powietrzną izolację obszaru działań przeciw liniom komunikacyjnym przeciwnika, aby utrudniać przegrupowanie obezwładnionych jednostek.
5. Na podstawie rozwoju sytuacji Dowódca II KORPUSU wydał FRAGO nr 1 030800.

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001

WYCIĄG Z DYREKTYWY OPERACYJNEJ NR 1, 2 KORPUSU.

Dotyczy: Na podstawie dyrektywy nr 1 Dowódcy wojsk lądowych do wykorzystania przez dowódcę 2 Korpusu do dyrektywy nr 1.

Egz. nr XX z YY.

Dowództwo 2 Korpusu

FRANKFURT

281600 MAR XXXX

Wiadomość nr ZZ

Strefa czasowa: ZULU

Organizacja wojsk:

4 GOLD DZ

5 GOLD DZ

1 SILVER DZ

batalion pontonowy/13 BSap (OPCON)

10 dywizjon artylerii

12 dywizjon raketowy

1 dywizjon plot

2 dywizjon plot

11 BSap

13 BSap (bez bpont)

2 eskadra śmigłowców bojowych

batalion żandarmerii

1. SYTUACJA

a. PRZECIWNIK

- Przepuszczalnie przeciwnik siłami 1 i 2 Armii prowadzi działania zaczepne na granicy GOLD/WHITE LAND od dnia 01 MAJ;
- Siły 1 Armii prowadzą operację zaczepną na północ rzeki NOTEĆ;

- 2 Armia składająca się z 4 DZ prowadzi operację zaczepną na południe od rzeki NOTEĆ dążąc do opanowania obiektu FRANKFURT. Z dotychczasowego działania przeciwnika wynika, że siły 2 Armii prowadzą operację zaczepną w dwóch rzutach – każdy w sile dwóch DZ, a 1 Armia mając w pierwszym rzucie – 3 DZ i w drugim rzucie – 1 DZ.

b. SIŁY WŁASNE

.....

c. ZMIANY W PODPORZĄDKOWANIU (wzmocnienie/wydzielenie)

.....

2. ZADANIE

- Od dnia 01 MAJ powstrzymywać siły 2 Armii przeciwnika, które prowadzą operację zaczepną na zachód od PL ALPHA 3;
- Przygotować się do „przechesywania” wojsk przeciwnika!?!

3. REALIZACJA

a. Zamiar walki

Dowódca 2 Korpusu zamierza poprzez prowadzenie działań opóźniających narzucić 2 Armii przeciwnika konieczność użycie kolejnych (odwodowych) DZ i przez to spowodować pozbawienia go niezbędnych sił do zablokowania wykonania przeciwuderzenia przez wojska własne.

1. PLAN MANEWRU

DZIAŁANIA W GŁĘBI:

- Siły powietrzne, eskadra śmigłowców bojowych i wyrzutnie MLRS, będą prowadzić operacje przeciwko siłom przeciwnika (2 Armii), w celu zmuszenia go do wcześniejszego użycia kolejnych DZ (odwodowych).

DZIAŁANIA W STYCZNOŚCI:

- 4 DZ będzie w dniach 01 – 03 MAJ prowadzić działania opóźniające przeciwko pierwszemu rzutowi wojsk przeciwnika do linii PL ALPHA 1, zadając mu maksymalne straty, przez to zmuszając go do użycia odwodowych dywizji na zachód od linii PL ALPHA 1.

- 5 DZ w dniach 03 – 06 MAJ prowadzić działania opóźniające przeciwko pierwszemu rzutowi wojsk przeciwnika od linii PL ALPHA 1 do linii PL ALPHA 2, dążąc do zatrzymania prowadzenie działań zaczepnych przez przeciwnika w obszarze pomiędzy liniami PL ALPHA 2 i PL ALPHA 3 w celu stworzenia niezbędnych warunków i umożliwienia wykonania przeciwuderzenia przez 1 SILVER DZ.
- W zależności od powstałej sytuacji 1 SILVER DZ w dniach 05 MAJ lub 06 MAJ wykonać przeciwuderzenie z linii PL BRAVO wzdłuż osi DIAMOND w celu odcięcia wojsk przeciwnika będących w pierwszym rzucie od linii komunikacyjnych.
- W zależności od zaistniałej sytuacji zniszczyć okrążone wojska przeciwnika siłami 4 i 5 GOLD DZ oraz 1 SILVER DZ.

DZIAŁANIA W STREFIE TYŁOWEJ:

- od dnia 03 MAJ 4 DZ będzie ochraniać działania w tyłowym obszarze działań korpusu do linii PL BRAVO w celu stworzenia niezbędnych warunków dla 1 SILVER DZ do wykonania przeciwuderzenia.

.....

4. Ogólny plan wsparcia logistycznego:

2 Korpus zamierza:

- Główny priorytet usług transportowych na rzecz przygotowania operacji obronnej;
- Zcentralizować działanie sił Żandarmerii na rzecz stworzenia systemu koordynacji i regulacji ruch na głównych drogach manewru w celu bezkolizyjnego przegrupowania wojsk w rejon działań bojowych;
- Od dnia 04 MAJ priorytet wsparcia logistycznego na rzecz 1 SILVER DZ, w celu zabezpieczenia wykonania przez 1 DZ przeciwuderzenia;

.....

b. Dane koordynujące:

- Decyzja o rozpoczęciu Czasu „H” zostanie podjęta nie później niż do 040001 MAJ.

5. ADMINISTRACJA I WSPARCIE LOGISTYCZNE.

.....

6. DOWODZENIE I ŁĄCZNOŚĆ.

.....

POTWIERDZENIE:

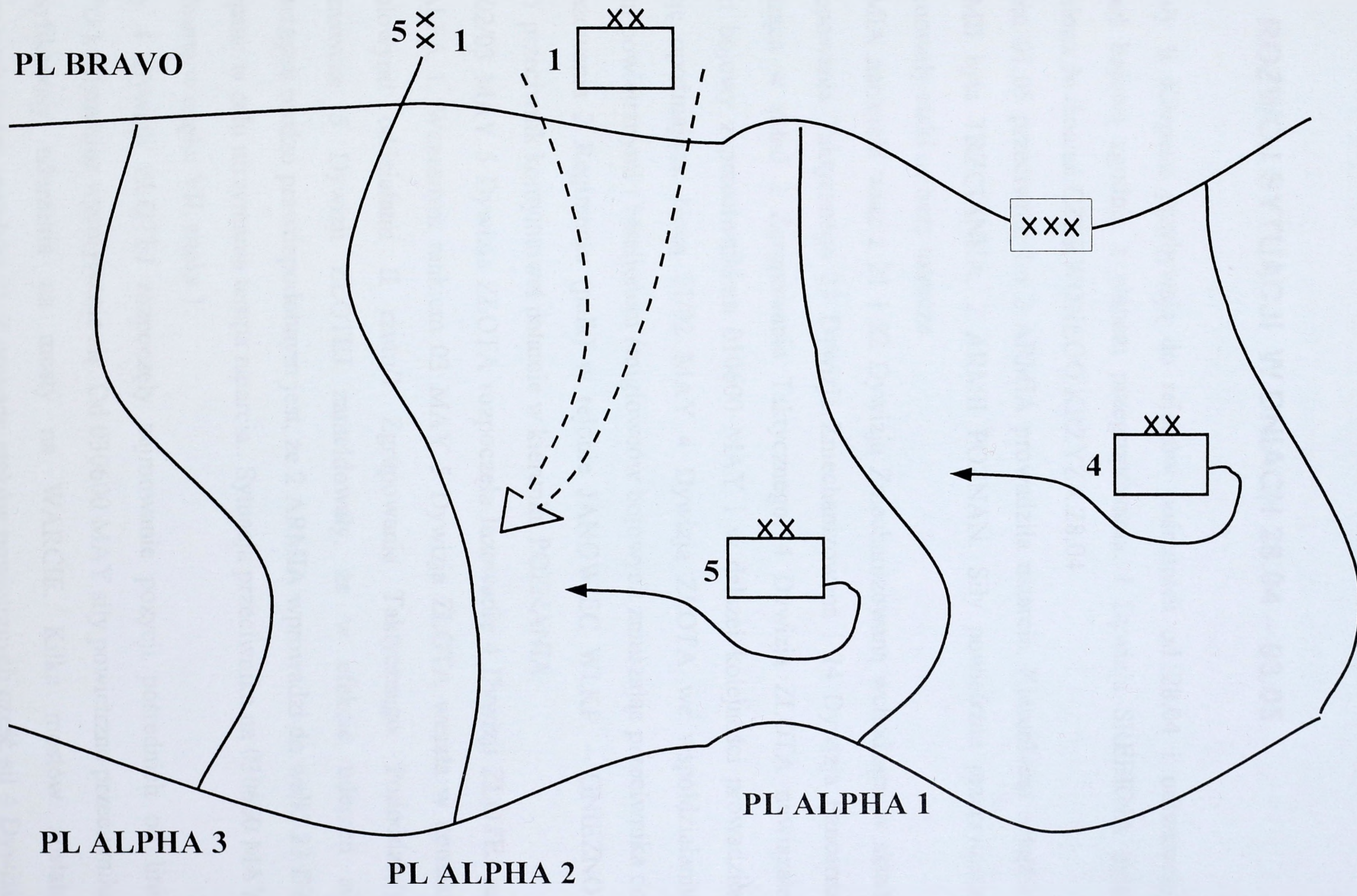
XXX

Pułkownik

ANEKSY:

1. Plan operacji dowódcy II Korpusu (schemat).

PLAN OPERACJI DOWÓDCY II KORPUSU (schemat)

ROZWÓJ SYTUACJI W DNIACH 28.04 – 03.05

1. Oddziały II Korpusu przybywają do rejonów pośrednich od 28.04 i odtwarzają zdolność bojową zgodnie z planem przegrupowania. I Dywizja SREBRNA była wydzielona do działań CZERWONEGO KRZYŻA 28.04
2. Rankiem 01.05 przeciwnik 1 i 2 ARMIA prowadziła natarcie. Kierunkiem natarcia 1 ARMII była TRZCIANKA, 2 ARMII POZNAŃ. Siły powietrzne przeciwnika kontynuowały ataki na bazy lotnicze.
3. 2 ARMIA nacierała wraz z 21 i 22 Dywizją Zmechanizowaną wchodzącą w skład 1 Zgrupowania Taktycznego 23 Dywizją Zmechanizowaną i 24 Dywizją Pancerną wchodzącą w skład 2 Zgrupowania Taktycznego. 4 Dywizja ŻŁOTA nawiązała kontakt bojowy z przeciwnikiem 010600 MAY i w dalszej kolejności prowadziła operację opóźniającą. Nocą 01/02 MAY 4 Dywizja ŻŁOTA we współdziałaniu z siłami powietrznymi i batalionem śmigłowców bojowych zmuszając przeciwnika do zaangażowania 2 Regimentu (pułk) w rejonie JANOWIEC WLKP. – GNIEZNO. 2 MAY przeciwnik kontynuował natarcie w kierunku POZNANIA.

Nocą 02/03 MAY 5 Dywizja ŻŁOTA rozpoczęła luzowanie 4 Dywizji ŻŁOTEJ na linii ALFA 1. Wczesnym rankiem 03 MAY 5 Dywizja ŻŁOTA weszła w kontakt z czołowymi oddziałami II rzutu/1 Zgrupowania Taktycznego. Pododdziały rozpoznawcze 5 Dywizji ŻŁOTEJ zameldowały, że w efekcie uderzeń sił powietrznych bardzo prawdopodobnym jest, że 2 ARMIA wprowadzi do walki 23 DZ i 24 Dpanc w celu utrzymania tempa natarcia.. Sytuacja przeciwnika na 030600 MAY jest zawarta w części VII, aneks 1.

Oddziały 4 Dywizji ŻŁOTEJ rozpoczęły zajmowanie pozycji pośrednich od linii BRAVO kontynuując wycofywanie się. Od 030600 MAY siły powietrzne przeciwnika zintensyfikowały uderzenia na mosty na WARCIE. Kilka mostów zostało zniszczonych (patrz apendyks 2). Z powodu ataków powietrznych część sił 4 Dywizji ŻŁOTEJ utraciły możliwość do wycofania się zgodnie z planem. Dowódca 4 Dywizji ŻŁOTEJ zameldował 030700 MAY będzie wykorzystywała istniejące mosty w strefie tylowej i powinna być w rejonie obrony na brzegu rz. WARTA. Z powodu ciężkich

walk 4 Dywizja ZŁOTA główny wysiłek skupić na odtworzeniu zabezpieczenia logistycznego i nie angażować się w odbudowę mostów. Po odtworzeniu elementy zabezpieczenia logistycznego powinny być rozmieszczone w rejonie CHOSZCZNA ażeby stworzyć warunki do działań dla 1 Dywizji SREBRNEJ.

4. Dowódca Komponentu Sił Powietrznych powinien być gotowy do zapewnienia lokalnej przewagi w powietrzu w obszarze odpowiedzialności od 04 MAY i od tego momentu realizować powietrzną izolację obszaru działań przeciw liniom komunikacyjnym przeciwnika, aby utrudniać przegrupowanie obezwładnionych jednostek.
5. Na podstawie rozwoju sytuacji Dowódca II KORPUSU wydał FRAGO nr 1 030800.

ĆWICZENIE POZNAŃ 2001

ZARZĄDZENIE OPERACYJNE NR 1 DOWÓDCY II KORPUSU

Egzemplarz nr XX z YY
Sztab II Korpusu
FRANKFURT
030800 MAJ XXXX
Numer kodowy ZZ

Strefa czasowa: Z

Podział sił:

4 ŻŁOTA DZ (-2 BDE) (od 051800 MAJ)

5 ŻŁOTA DZ

1 SREBRNA DZ

batalion pontonowy/korpusu (kontrola operacyjna)

2 BDE/4 ŻŁOTEJ DZ (kontrola operacyjna) (od 051800 MAJ)

eskadra śmigłowców bojowych (kontrola operacyjna) (od 060001 MAJ)

CORPSTRPs (-)

1. SYTUACJA

a. Przeciwnik

Aneks 1

b. Wojska własne

Nie nastąpiły zmiany w położeniu

c. Zmiany w podporządkowaniu

2. ZADANIE

3. REALIZACJA

a. Zamiar działania.

- 5 DZ opóźnia 1 rzut taktyczny od PL ALPHA 1 do PL ALPHA 2 i od 05 MAJ blokuje i wiąże 1 rzut taktyczny w strefie pomiędzy PL ALPHA 2 i PL ALPHA 3 z zadaniem stworzenia warunków do kontrataku dywizji SREBRNEJ.
- 1 SREBRNA DZ w nocy 05/06 MAJ uderza przez WARTĘ, wzdłuż osi DIAMOND z zadaniem odcięcia linii komunikacyjnych I rzutu taktycznego.
- Zniszczenie okrążonego przeciwnika.

4. PERSONEL I LOGISTYKA

5. DOWODZENIE I ŁACZNOŚĆ

Za zgodność:

XXX
pułkownik

- ANEKSY:
1. Położenie wojsk przeciwnika 030600 MAJ.
  2. Wyniki z rozpoznania inżynierskiego mostów – stan na 030800 MAJ.
  3. Plan rozmieszczenia sił osłonowych 4 DZ na rzece WARTA (schemat).

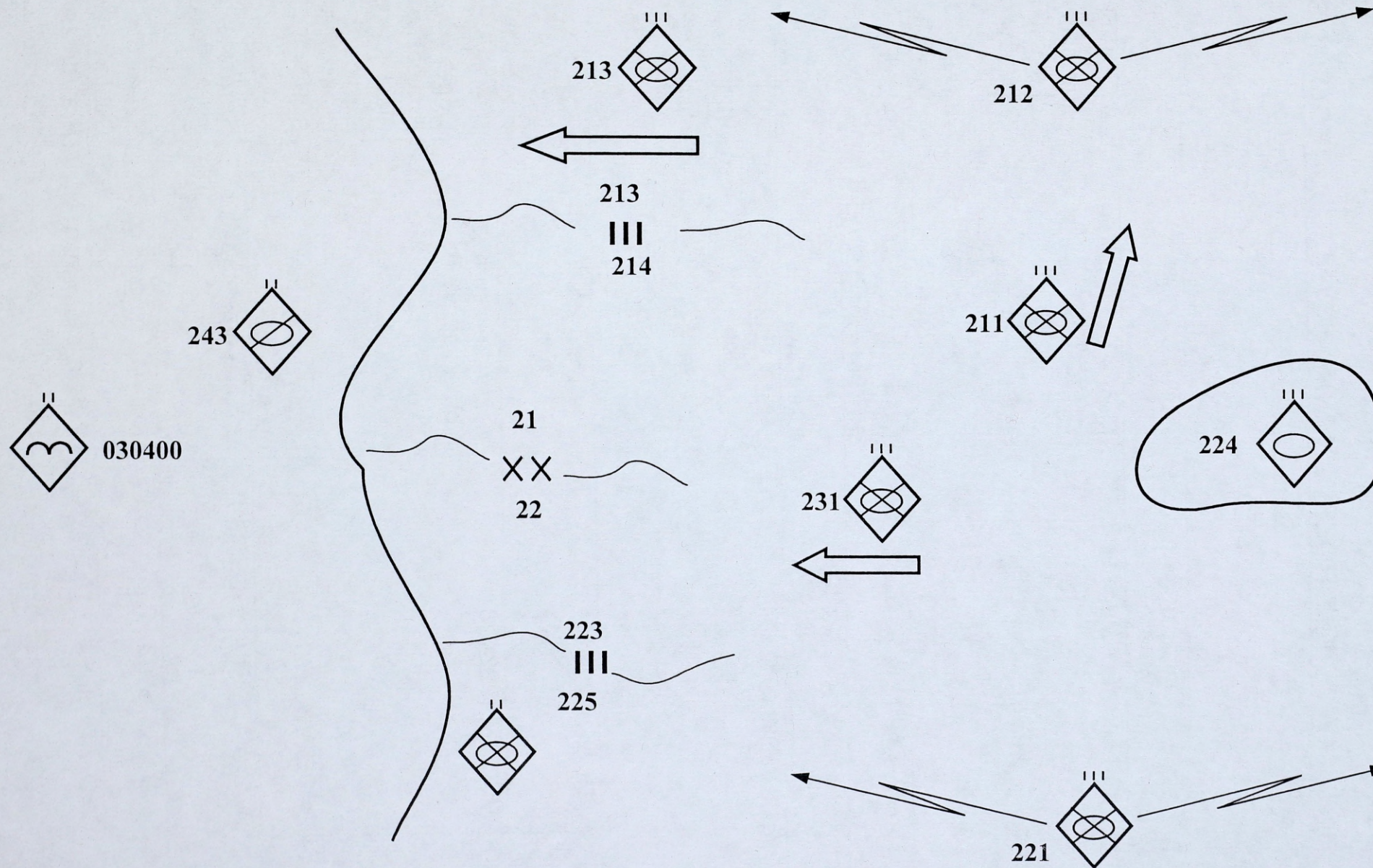
ROZDZIELNIK:

DO WIADOMOŚCI:

Siły powietrzne we wsparciu operacji 1 SREBRNEJ DZ:

- 05 MAJ 10 wylotów
- 06 MAJ 30 wylotów
- 07 MAJ 10 wylotów

POŁOŻENIE WOJSK PRZECIWNIKA 030600 MAJ

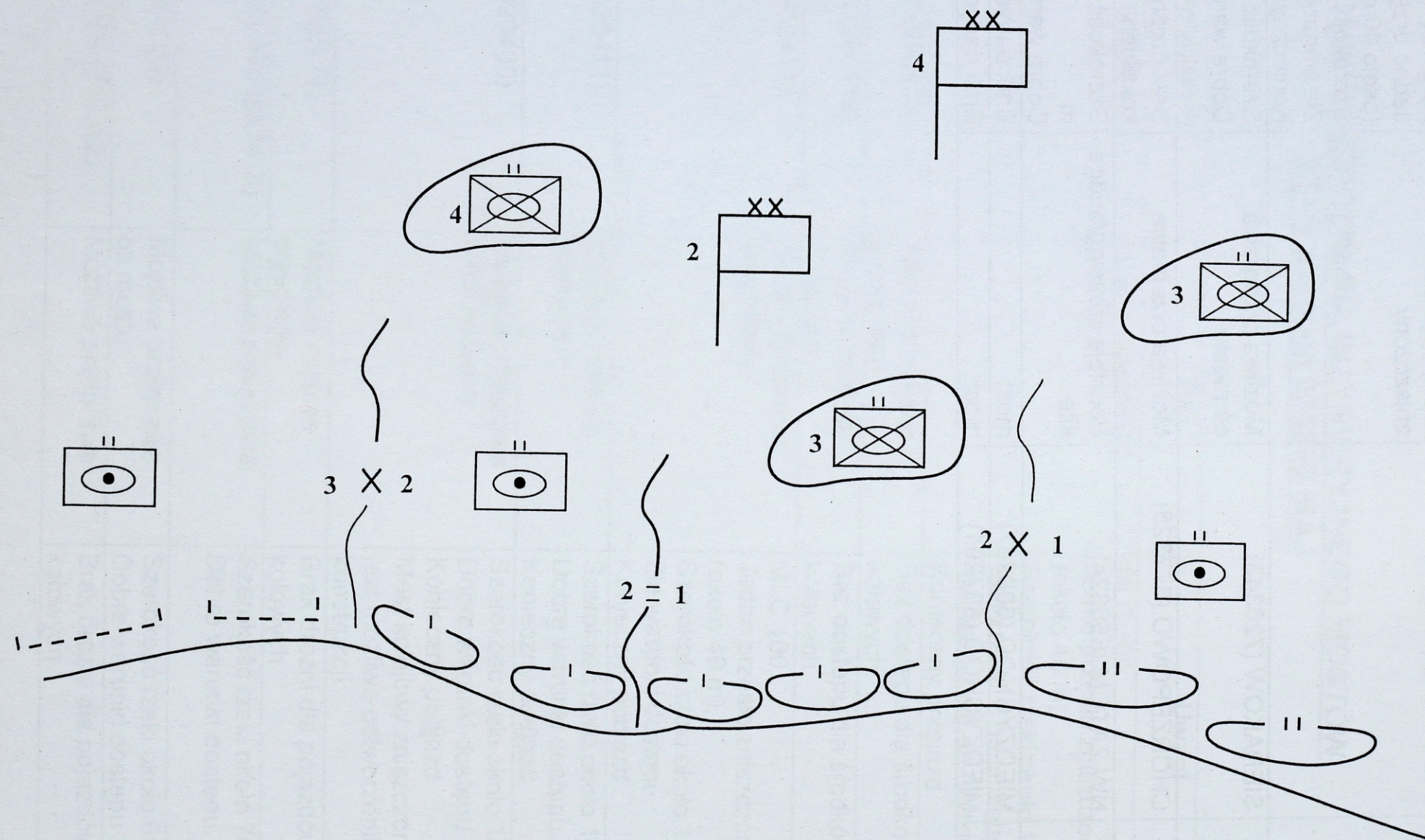

WYNIKI Z ROZPOZNANIA INŻYNIERYJNEGO MOSTÓW
STAN na dzień 030800 MAJ

Lp.	Lokalizacja	Typ	Uwagi
1.	OBRZYCKO (030411)	Most – częściowo zniszczony	MLC 100. Jedno przęsło zniszczone (około 40 m). Szerokość rzeki około 100 m. Stary most E od istniejącego nie nadają się do użytku. Konieczny przejazd.
2.	ANTONIMY (993409)	Możliwe miejsce przeprawy	Bez dostępu dla środków kołowych.
3.	SMOLNICA (960419)	Możliwe miejsce przeprawy	Bez dostępu dla środków kołowych.
4.	WRONKI (932411)	Most – częściowo zniszczony	MLC 100. Jedno przęsło zniszczone (około 40 m). Szerokość rzeki około 100 m. Złe warunki dostępu. Konieczny podjazd
5.	WRONKI (926411)	Możliwe miejsce przeprawy	Szerokość rzeki około 100 m. Dobre warunki dostępu. Konieczny podjazd
6.	WRONKI (923408)	Możliwa przeprawa Most kolejowy	Szerokość rzeki około 100 m. Dobre warunki dostępu Konieczny podjazd Most kolejowy zniszczony nie jest możliwe odtworzenie konstrukcji.
7.	POPOWO (890414)	Możliwe miejsce przeprawy	Brak drożni dla pojazdów kołowych
8.	W of WATOSLAW (867418)	Możliwa przeprawa	Szerokość rzeki około 70 m. Dobre warunki dostępu.
9.	CHOJNO (824394)	Możliwa przeprawa, oś mostu	Szerokość rzeki około 60 m. Dobre warunki dostępu
10.	CHOJNO-MLYN (810382)	Możliwa przeprawa	Brak drożni dla pojazdów kołowych

11.	SIERAKOW (731341)	Most, częściowo zniszczony	MLC 100. Jedno przęsło zniszczone (około 40 m). Szerokość rzeki około 80 m. Złe warunki dostępu Konieczny przejazd.
12.	SIERAKOW (726343)	Możliwa przeprawa, oś mostu	Szerokość rzeki około 70 m Dobre warunki dostępu
13.	CHORZEPOWO (677325)	Możliwa przeprawa	Brak drożni dla pojazdów kołowych
14.	NW ZATOM (656324)	Possible crossing/bridge site.	Szerokość rzeki około 60-70 m Dobre warunki dostępu.
15.	MIEDZYCHOD (600287)	most	Brak danych.
16.	MIEDZYCHOD (597291)	most	Brak danych.

PLAN ROZMIESZCZENIA SIŁ OSŁONOWYCH 4 DZ NA RZECIE WARTA

1 SILVER DYWIZJA
SD SZCZECIN

Kopia no. ..../....
031800 MAJ 2001

ROZKAZ OPERACYJNY NR 1 DOWÓDCY DYWIZJI SILVER

Strefa czasowa: Z

Zmiany w podporządkowaniu: Aneks 1.

1. SYTUACJA.

a. Wojska przeciwnika.

(1) ogólnie.

Celem działania 2 A jest przejęcie kontroli nad mostami nad rzeką ODRA i stworzenie warunków do wprowadzenia kolejnego rzutu operacyjnego 3 A. 2 A prowadzi operację zaczepną w kierunku na m. POZNAN. 23 DZ i 24 DPanc nacierają w pierwszym rzucie, posiadając w odwodzi do pułku, część sił 21 DZ i 22 DZ stanowi prawdopodobnie drugi rzut. Możliwym jest, że nacierający pierwszy rzut 2A wykorzysta swoje odwody w celu opanowania linii jezior na wschód od m. POZNAŃ.

Przeciwnik posiada w dywizjach możliwość przerzucenia śmigłowcami batalionu piechoty.

(2) Prawdopodobny zamiar działania przeciwnika.

Przeciwnika posiada dwie zasadnicze możliwości prowadzenia działań

(i). Zajmie pozycje ryglowe na linii WARTY w celu osłony linii komunikacyjnych 3A,

(ii) prowadząc działania opóźniające zajmie zasadnicze pozycje obronne w głębi

Wariant 1 (Blokowanie)

2 A zamierza:

- W celu osłony prawego skrzydła sił głównych 2A, utrzymać teren wzdłuż rzeki WARTA skupiając główny wysiłek wokół punktów dogodnych do pokonania rzeki.
- Jeśli jednostki Sojuszu DIAMENTOWEGO będą usiłować sforsować rzekę przeciwnik będzie blokował odcinki forsowania. W tym celu może użyć sił 213 pz/21 DZ i samodzielnego batalionu czołgów z 21 DZ do wzmocnienia jednostek w styczności. Główny wysiłek skupiony zostanie na punktach przeprawowych. Przewidywany czas wzmocnienia 2 - 3 godziny.
- W przypadku rozwinięcia 223 pz/22 DZ i 225 bcz/22 DZ I zajęcia pozycji formacje Sojuszu DIAMENTOWEGO zostaną zatrzymane. W wyniku, czego uzyskana będzie swoboda manewru 3 A i zerwana próba odcięcia dróg komunikacyjnych.

- Prawdopodobne lądowanie desantów śmigłowcowych w godzinach porannych siłami nie większymi niż batalion z każdej dywizji. Główny wysiłek wzdłuż rzeki WARTA.

Wariant 2 (Opóźnianie)

2 A zamierza:

- W celu osłony północnego skrzydła 2 A - utrzymać teren wzdłuż rzeki WARTA z punktem ciężkości działań na odcinkach dogodnych do forsowania.
- Jeśli jednostki Sojuszu DIAMENTOWEGO zamierzają przekroczyć linię rzeki przeciwnik będzie prawdopodobnie do linii PL Y blokował działanie wojsk w celu zyskania na czasie. Na linii Y jeden batalion z 213 pz będzie zabezpieczał wyjście z walki sił osłonowych. Na linii Y przeciwnik zyska czas na przygotowanie kolejnej pozycji opóźniania. W przypadku przerwania się jednostek Sojuszu przez kolejną linię opóźniania wojska przeciwnika będą swoimi działaniami spowalniały tempo natarcia.
- Prawdopodobnie przeciwnik prowadząc działania opóźniające obsadzi jednocześnie siłami 223 pz/22 DZ i 225 bz/22 DZ linię PL Z. Przewidywany czas przybycia i zajęcia linii Z nie wcześniej niż po 4 godzinach.
- Na linii PL Z przeciwnik zamierza ostatecznie zatrzymać jednostki Sojuszu siłami 213 pz i 223 pz. Utrzymując w odwodzie bcz/23 DZ i bz /22 DZ oraz bcz/21 DZ. Prawdopodobnym zamiarem przeciwnika jest zatrzymanie natarcia Sojuszu przed frontem obrony na linii Z. Zasadniczym celem działania przeciwnika pozostaje utrzymanie swobody manewru sił 3 A.
- Nie należy wykluczyć wzmocnienia sił przez śmigłowce bojowe. Główny wysiłek będzie skupiony na rzece WARTA, następnie na utrzymanie sprawności komunikacyjnej na północ do linii PL Z.

b. Wojska własne.

(1) II KORPUS opóźnia operacje zaczepną 2 A do PL ALPHA 3. Obniża jej potencjał bojowy. Jest w gotowości do odzyskania obszaru.

II KORPUS w celu przecięcia linii komunikacyjnych przeciwnika od 05 MAJ siłami 5 GOLD Dywizji angażuje i niszczy w walce pierwszy rzut operacyjny przeciwnika w obszarze pomiędzy liniami PL ALPHA 2 i PL ALPHA 3, a następnie stwarza warunki 1 SILVER Dywizji do przeciwuderzenia z linii rzeki WARTA w osi natarcia DIAMOND. Następnie siłami 4 i 5 GOLD Dywizji oraz 1 SILVER Dywizji niszczy okrążonego przeciwnika.

(2) Jednostki sąsiednie:

Północ: 4 Dywizja utrzymuje i zabezpiecza linię PL BRAVO oraz stwarza warunki do przeciwuderzenia 1 SILVER dywizji, zapewnia rozwinięcie i wsparcie na czas ataku.

Wschód: Brak formacji sojuszniczych. Od 08 MAJ RCC przechodzi do operacji zaczepnej w celu odtworzenia granic państwowych.

Południe: brak formacji sojuszniczych.

Zachód: 5 Dywizja opóźnia działania pierwszego rzutu przeciwnika.

(3) Wsparcie:

- 5 i 7 MAJ: 10 wylotów samolotów wsparcia bezpośredniego.
- 6 MAJ: 30 wylotów samolotów wsparcia bezpośredniego.
- Trzy dywizjony artylerii /4 Dywizji i jeden da MLRS /4 Dywizji na okres walki na przyczółku.

c. Przydział i wydzielenie sił.

- 2 BZ/4 GOLD DZ (OPCON od 051800 MAJ)
- Eskadra śm (OPCON od 060001 MAJ)
- Pl pontonowy bsap/II K (OPCON)
- BLog (OPCOM)
- 2 k ŻW/II K (TACOM)

2. ZADANIE.

W celu przecięcia linii komunikacyjnych pierwszego rzutu operacyjnego wojsk przeciwnika dywizja w nocy 05/06 MAJ forsuje rzekę WARTA w osi natarcia DIAMOND, a następnie niszczy jego siły będące w okrążeniu.

3. REALIZACJA.

a. Zamiar działania.

Od godziny H 052200Z MAJ dwoma brygadami sforsować rzekę i uchwycić i umocnić przyczółek tworząc w ten sposób warunki do wprowadzenia kolejnych sił dla zapewnienia swobody manewru dywizji. Działaniem brygad pierwszego rzutu uzyskać wysokie tempo natarcia w tym celu omijać umocnione punkty obrony przeciwnika.

W efekcie końcowym izolować sił pierwszego i drugiego rzutu przeciwnika i kontrolować zdobyty obszar:

- Jedną BZ utrzymywać przyczółek, opanować obiekty AMBER i CYAN 1lub 2.
- Jedna brygada na obiekcie AMBER zapewnia manewr między przyczółkiem a opanowanym obiektem AMBER
- Batalion rozpoznawczy utrzymuje połączenie pomiędzy opanowanymi obiektami AMBER i CYAN

(1). Manewr.

Faza 1

Działania głębokie:

- Nie później niż w H-24 siłami kompanii rozpoznania zapewnić stałą obserwację i nadzorowanie sił przeciwnika na kierunku forsowania i natarcia w osi DIAMOND.
- Posiadanyimi środkami przeciwdziałać reakcji przeciwnika na przyczółku.

Działania bezpośrednie:

- W H sforsować rzekę siłami 1 i 2 BZ z linii PL BRAVO i opanować linię PL CHARLIE punkt ciężkości działań 2 BZ, która tworzy przyczółek dywizyjny na przynajmniej dwóch kierunkach.

- Batalion rozpoznawczy forsuje rzekę z linii PL BRAVO i przenika w głąb ugrupowania przeciwnika tak szybko jak tylko to możliwe.

Działania tyłowe:

- 2 BZ zabezpiecza teren na północ od PL BRAVO.

Odwód:

- bcz z kz jako odwód w gotowości do wzmocnienia sił brygady.
- Eskadra śm. w gotowości do przeciwdziałania reakjom przeciwnika.
- 3 i 4 BZ w gotowości do rozwinięcia powodzenia na przyczółku w drugiej fazie natarcia dywizji.

Faza 2

Działania głębokie:

- With LRS COY conduct continued surveillance against enemy 2 TE.
- Before Phase 2 infiltrate with RECCE BN through the bridgehead along DIAMOND to terrain between objective AMBER and CYAN in order to exploit into the depth of the axis, take and secure objective RED with one SQN size until arrival of advancing BDE and secure the gap between the objectives AMBER and CYAN 1 with BN(-).
- With Combat HEL SQN conduct raids against enemy formations moving towards the bridgehead or the axis from the EAST in order to block the enemy advance and support RECCE BN infiltration.

Działania bezpośrednie:

- Siłami 1 i 2 BZ po uchwyceniu przyczółka przeciąć drogi manewru na południe od linii BRAVO.
- Nie później niż w H+12 uderzeniem 3 BZ w osi DIAMOND 1 oraz siłami 4 BZ w osi DIAMOND 2 opanować obiekty AMBER i CYAN 1 aby odciąć pierwszy rzut operacyjny przeciwnika od sił głównych. Główny wysiłek na osi DIAMOND 2.
- W przypadku, kiedy nacierająca brygada pierwszego rzutu utraci tempo natarcia na skutek dużych strat na osi DIAMOND 1 lub 2 nastąpi zamiana kierunku i jeśli konieczne to również przeniesienie uderzenia na obiekt CYAN 1 lub 2. Dodatkowo zluzowanie brygady na przyczółku lub wzmocnienie nacierającej brygady zapewni opanowanie obiektu CYAN 1 lub 2.

Działania w strefie tyłowej:

- Zabezpieczyć siłami 2 GOLD BZ as In-Place Unit strefę tyłową na północ od linii BRAVO, siłami 1 i 2 BDE lub dywizyjnej grupy bojowej oraz 2 BZ utrzymać przyczółek do linii CHARLIE.
- siłami dywizyjnej grupy bojowej spotęgować natarcie wzdłuż osi DIAMOND 2 rozwijając powodzenie i zabezpieczyć linie komunikacji powstrzymując działania przeciwnika ze wschodu oraz niszczyć lub omijać jego pozycje obronne.

Odwód:

- bz jako odwód w gotowości do wzmocnienia nacierającej brygady.
- Eskadra śmigłowców w gotowości do wsparcia nacierającej brygady.
- Eskadra śmigłowców jako zgrupowanie uderzeniowe w gotowości do prowadzenia działań głębokich przed frontem natarcia I zabezpieczenia wschodniego skrzydła nacierających na pozycji LIME 1-5.
- 1 i 2 BZ jako odwód ogólny w gotowości do wzmocnienia lub luzowania nacierającej brygady.

(2). Wsparcie ogniowe.

ARTYLERIA:

Faza I

Działania głębokie:

- Przed godziną H, wykorzystując środki bezpilotowe wykryć rozmieszczenie sił przeciwnika za rzeką WARTA na kierunku SKWIERZYNA - OBORNIKI.
- wykorzystując środki bezpilotowe wykryć rozmieszczenie sił przeciwnika za rzeką WARTA na kierunku PSZCZEW (5214) - TRZCIEL (6000) i wzdłuż linii SZAMOTUŁY (0630) - TARNOWO (1214).
- Zwalczać artylerię przeciwnika wykoprzystując dywizjon MLRS - główny wysiłek skierować na drugi rzut.
- na linii styczności wojsk wykorzystując MLRS zapewnić SEAD.

Działania bezpośrednie:

- Siłami artylerii dywizyjnej i brygadowej prowadzić ogniowe przygotowanie ataku od H-20 do H+10.
- Przydzielić po jednym dywizjonie artylerii do każdej nacierającej brygady - OPCON.
- Wspierać forsowanie i na przyczółku posiadać od dwóch do pięciu dywizjonów artylerii – główny wysiłek na walkę z przeciwnikiem w głębi za rzeką WARTA – priorytet wsparcia 2 BZ.
- Rezerwa wsparcia ogniowego – przynajmniej jeden dywizjon.

Działania tyłowe:

NIL

Określanie celów.

Wykrywanie ognia baterii przeciwnika przydzielony pluton ARTHUR do 1 i 2 BZ. Główny wysiłek na kierunku drugiego rzutu przeciwnika I na wschód od przyczółka.

Faza II

Działania głębokie:

- Wsparcie działalności rozpoznawczej siłami baterii MLRS.

- Rozpoznanie środkami bezpilotowymi położenie przeciwnika w rejonie obiektów AMBER, RED, CYAN 1, CYAN 2 i wzdłuż linii TARNOWO (1214) - BUK (0200) - GRANOWO (0486).

Działania bezpośrednie:

- Wsparcie nacierających brygad poprzez przydział dywizjonu do każdej brygady - OPCON.
- Wsparcie wojsk nacierających na kierunku DIAMOND 1 i DIAMOND 2 wysiłkiem 1-3 dywizjonów – punkt ciężkości 4 BZ na głębokość obiektu CYAN 1 lub CYAN 2 oraz AMBER.
- W określonych etapach nastąpi centralizacja ognia.

Działania tyłowe:

- Wsparcie 1 i 2 BZ na przyczółku wysiłkiem minimum jednego dywizjonu do linii rozgraniczenia ognia z 4DZ, wsparcie 2 BZ wysiłkiem jednego do dwóch dywizjonów.
- Wsparcie dywizyjnej grupy taktycznej trzema dywizjonami.

Określanie celów.

Wsparcie ogólne poprzez przydział plutonu stacji ARTHUR do 3 i 4 BZ. Główny wysiłek w rejonie drugiego rzutu i celów na obiektach CYAN 1, CYAN 2 oraz AMBER.

OPL:

- Przydział jednej baterii plot do każdej brygady.
- Ustanowienie punktu ciężkości w LSG/FSG oraz w czasie forsowania.

WSPARCIE LOTNICZE:

- bezpośrednio wsparcie powietrzne prowadzone w celu zniszczenia części sił przeciwnika w składzie drugiego rzutu (21 DZ i 22 DZ).
- Wsparcie kompanii dalekiego rozpoznania ograniczającej manewr przeciwnika zmierzającego na przyczółki.
- Wsparcie batalionu rozpoznawczego w czasie działań głębokich.

(3). Zabezpieczenie inżynieryjne.

Przed godziną H:

- Utrzymywanie dróg z rejonu ześrodkowania do rejonów wyczekiwania.

Faza 1

- Od H+8 batalion saperów prowadzić utrzymanie dróg w tym głównej drogi zaopatrzenia na północy od rzeki WARTA.
- Przydzielonymi siłami do 1 BZ i 2 BZ ustanowić odcinki forsowania rzeki WARTA.
- Umożliwić 1 BZ i 2 BZ dwóch dywizyjnych przepraw – zgodnie z oleatem wsparcia inżynieryjnego – nie później niż H+12.
- Zabezpieczyć 2 BZ utworzenie zapasowych odcinków forsowania na kierunku MIEDZYCHOD (600287).

Faza 2

- Przydzielić po ksap z bsap do 3 BZ i 4 BZ.
- Przydzielić most towarzyszący do 4 BZ - OPCON.

(4). Zabezpieczenie logistyczne.

Podczas fazy przygotowawczej:

- Brygada logistyczna zabezpiecza wojska dywizji z Grupy Wsparcia Tyłowego (RSG W).
- Bazy zaopatrzenia (CSSA) w rejonach A-F jak na szkicu (1 BZ w C, 2 BZ w F, 3 BZ w D, 4 BZ w B, dywizyjny batalion w E i Dywizyjna Grupa Bojowa (DCG) w A).
- Brygada logistyczna oznacza i utrzymuje główną drogę zaopatrzenia (MSR) do linii rozwinięcia (LD) (MSR BRONZE, GOLD, CUPPER, IRON, CARBON, JEWEL, RUBIN i LEAD).
- Brygada logistyczna wydziela ½ jednostki zaopatrzenia (CDOS) w amunicję artyleryjską do brygady na ogniowe zabezpieczenie forsowania.
- Główny wysiłek: 1 i 2 BZ.

W czasie realizacji zadania:

- Wsparcie ataku we wszystkich fazach z RSG W.
- Wsparcie w fazach początkowych z CSSA pozostających w rejonach A-F.
- Brygada logistyczna określa i utrzymuje dodatkową drogę zaopatrzenia (SR) do CSSA od rejonów brygadowych (IRON, CARBON, JEWEL, RUBIN i STEEL).
- W H+12 zorganizować COMCROSS zgodnie z planem. Ewakuacja przez rzekę WARTA po uzyskaniu autoryzacji w COMCROSS.
- Zorganizować dywizyjny punkt uszkodzonego sprzętu oraz punkty zbiórki materiałów od H+12 na północ rzeki WARTA w rejonie odcinków forsowania w celu przeciwdziałania zablokowaniu odcinków forsowania nadmierną ilością sprzętu i materiałów. Dodatkowe środki – elementy pomocy technicznej będą przydzielone do 1 i 2 BZ.
- We współdziałaniu z LSG przygotować obóz przejściowy dla jeńców POW
- Zabezpieczyć organizację obozów przejściowych w brygadach CSSA, priorytet na południowym brzegu rzeki WARTA. Jeńców wojennych (POW) ewakuować do obozu dywizyjnego ASAP.
- Przydzielić pluton ŻW (MP PLT) do 1 i 2 BZ oraz drużynę ŻW (SECT) do 3 i 4 BZ - TACOM w celu utrzymania bezpieczeństwa i swobody manewru na przejściach przez rzekę WARTA.
- Przydzielić szpital polowy (FHOSP) do brygad -TACON w celu zapewnienia pomocy medycznej na Płd. rzeki WARTA.
- Miejsca pozostawienia FHOSP Płn. Rzeki NOTEĆ w GS.
- Wesprzeć brygady i dywizyjną grupę bojową plutonem ambulansów.

- Po przekroczeniu rzeki WARTA umożliwić 3 i 4 BZ, CSS BN/DIV a następnie DCG utworzenie wysuniętych CSSA na przyczółkach oraz zapewnienie komunikacji z 1 i 2 BZ w celu wsparcia natarcia z opanowanego przyczółka.
- Być w gotowości do przemieszczenia środków – priorytet klasa V (amunicja).
- Główny wysiłek: Początkowo 2 BZ. Podczas natarcia z przyczółka: 4 BZ.

Podczas reorganizacji:

- Brygada logistyczna przygotuje wysunięte punkty zaopatrywania /Forward Support Group Północ (FSG N)/ lub Południe (S) w celu skrócenia odległości i czasu dowozu.
- Brygada logistyczna określi i utrzyma dodatkowo SR STEEL do CSSA dla brygad.
- Brygada logistyczna w gotowości do przemieszczenia zapasów (wszystkie klasy).
- Przesunięcie 3 i 4 BZ, CSS BN/DIV oraz DCG CSSA do baz zaopatrzenia G-J jak pokazano na szkicach (3 BZ w I, 4 BZ w J, CSS BN/DIV w H i DCG w G).
- Główny wysiłek: początkowo DCG.

b. 1 BZ.

- Nacierać w H z linii PL BRAVO w kierunku PL CHARLIE w celu opanowania przyczółka nie później niż do H+12 i utrzymania zajętego rejonu.
- wsparcia RECCE BN podczas forsowania z linii PL BRAVO i przenikania z linii PL CHARLIE.
- wsparcia 3 BZ podczas forsowania z linii PL BRAVO i natarcia z linii PL CHARLIE.
- Utrzymania linii PL CHARLIE na pozycjach ryglowych w celu zablokowania manewru przeciwnika.
- Przygotować luzowanie przez siły DCG na przyczółku lub być w gotowości do luzowania nacierającej brygady na kierunku DIAMOND 1 lub 2.

c. 2 BZ

- Nacierać w H z linii PL BRAVO w kierunku PL CHARLIE w celu opanowania przyczółka nie później niż do H+12 i utrzymania zajętego rejonu.

Być w gotowości do:

- wsparcia 4 BZ podczas forsowania z linii PL BRAVO i natarcia z linii PL CHARLIE.
- Utrzymać linię PL CHARLIE na pozycjach ryglowych w celu zablokowania ruchu przeciwnika.
- Zluzowania DCG na przyczółku oraz wzmocnienia lub luzowania brygady nacierającej w osi DIAMOND 1 lub 2.

d. **3 BZ**

- Nacierać w H+12 z linii PL BRAVO i opanować obiekt MARY
- Po opanowaniu obiektu nacierać z linii PL CHARLIE w osi DIAMOND 2 i opanować obiekt CYAN 1 w celu przecięcia dróg komunikacji przeciwnika.

Być w gotowości do:

- Zluzowania sił RECCE SQN w obiekcie RED
- Potęgowania natarcia w osi DIAMOND 2 w celu opanowania obiektu CYAN 2
- Utrzymania zajętego terenu w przypadku utraty tempa natarcia.

e. **4 BZ**

- W H+12 nacierać z linii PL BRAVO i zająć obiekt LILLY
- Z zajętego obiektu nacierać z linii PL CHARLIE w osi natarcia DIAMOND 1 i opanować obiekt AMBER w celu przecięcia dróg komunikacji przeciwnika.

Być w gotowości do:

- Rozwinięcia powodzenia w DIAMOND 3 i zajęcie obiektu CYAN 2 w celu przecięcia dróg komunikacji przeciwnika
- Utrzymania zajętego terenu w przypadku utraty tempa natarcia.
- Potęgowania natarcia w osi DIAMOND 1 w celu zajęcia obiektu CYAN 2 lub utrzymania terenu na obiekcie AMBER.

f. **2 BZ/4 Dywizji GOLD**

- Zabezpieczyć wejście do walki sił z linii PL BRAVO i dostarczyć informacje o przeciwniku na południe od linii PL BRAVO

Być w gotowości do:

- Wsparcia z zajmowanych pozycji forsowania sił 1 i 2 BZ na linii PL BRAVO.
- Rozwinięcia batalionu na linii PL BRAVO w celu wzmocnienia sił na przyczółku.

g. **Dywizyjna Grupa Bojowa- DCG**

- Wykorzystując powodzenie nacierających wojsk zająć rejon AA na północ do linii PL BRAVO

Być w gotowości do:

- Zabezpieczenia LLOC w osi DIAMOND 2 z rejonu BESSIE punkt ciężkości na kierunku wschodnim.
- Zluzowania 1 lub 2 BZ na linii PL CHARLIE w celu utrzymania przyczółka.
- Zabezpieczenia LLOC w osi DIAMOND 1 za brygadami.

h. **LRS COY**

- Nie później niż w H-24 przeniknąć przez linię PL BRAVO i zorganizować nadzorowanie sił przeciwnika na wschodzie.
- Meldować położenie sił przeciwnika, szczególnie działania sił powyżej kompanii.

Być w gotowości do:

- kierowania OAS postępując za siłami przeciwnika w wyznaczonych rejonach.

i. **Batalion rozpoznawczy - RECCE BN**

- Po godzinie H pokonać linię PL BRAVO w celu przeniknięcia poprzez linię PL CHARLIE w osi DIAMOND i osiągnięcia oraz opanowania rejonu obiektu CYAN 1 oraz AMBER dla utrzymania połączenia.
- Siłami kompanii zająć i utrzymać obiekt RED.

Być w gotowości do:

- Zluzowania w obiekcie RED przez nacierającą brygadę

j. **Batalion czołgów - TANK BN**

- Jako odwód zająć rejon AA na północ od linii PL BRAVO
- W celu pokonania linii PL BRAVO zająć rejon AA EVE.

Być w gotowości do:

- Wzmocnienia 1 lub 2 BZ na przyczółku.
- Wzmocnienia innych jednostek w czasie działania.

k. **ATH COY**

- Jako odwód zająć rejon AA na północ od linii PL BRAVO

Być w gotowości do:

- wzmocnienia 1 lub 2 BZ na przyczółku.
- Wzmocnienia lub wsparcia innych jednostek.

l. **ESKADRA ŚMIGŁOWCÓW - COMBAT HEL SQN**

- Jako odwód zająć rejon AA północ od linii PL BRAVO.

Być w gotowości do:

- W czasie fazy 1 jako odwód prowadzić działania głębokie przeciwko przeciwnikowi na przyczółku.
- W fazie 2 prowadzić działania w głębi i przed nacierającymi jednostkami.
- W fazie 2 osłonić wschodnie skrzydło natarcia z pozycji LIME 1-5.
- Wzmocnienia i wsparcia każdej jednostki.

b. **ARTYLERIA DYWIZJI - DIVISIONAL ARTILLERY.**

- Nadzorować i rozpoznawać obszar.
- ASAP prowadzić rozpoznanie pozycji ogniowych artylerii przeciwnika.
- Gotowość do prowadzenia ognia osiągnąć nie później niż 051800.
- Zapewnić ogniowe przygotowanie forsowania w czasie fazy 1.
- Skierować LO do 4 DZ w celu koordynacji pasów ognia.
- Wydzielić LO do LRS COY w celu zapewnienia działań głębokich.
- Niszczyć baterie ogniowe przeciwnika.
- Do każdej nacierającej brygady przydzielić pluton stacji radiolokacyjnych.

Być w gotowości do:

- Prowadzenia oślepienia pozycji bojowych przeciwnika.

c. **DYWIZJON PRZECIWLOTNICZY - AIR DEFENCE BN.**

- Zapewnić osłonę przeciwlotniczą.
- Przydzielić jedną baterię plot do każdej brygady - OPCON.
- Wydzielić LO do 4 DZ w celu koordynacji wysiłku OPL.
- Osłonić jedną baterią plot każdy odcinek forsowania.

- Ostonić baterią plot LSG/FSG.

d. **BATALION SAPERÓW - ENGINEER BN**

- Zorganizować i zapewnić utrzymanie dróg MSR
- Odcinków forsowania.
- Priorytet na drogi z rejonu ześrodkowania do miejsc formowania grup bojowych
- od H+8 zapewnić utrzymanie dróg wzdłuż linii rzeki WARTA.
- Przydzielić ksap do 3 i 4 BZ.
- Przydzielić most towarzyszący do 4 BZ

e. **13 BATALION PONTONOWY - PONTOON BN**

- Przydzielić dwa SMT-1 /II K
- Przydzielić pięć AMB PTS/II K
- Wydzielić jednostki i sprzęt do 1 i 2 BZ zgodnie z podziałem sił dla zapewnienia forsowania sił dywizji i brygad.

f. **BRYGADA LOGISTYCZNA**

- Koordynować zabezpieczenie logistyczne zgodnie z pkt 3.a.(4).
- Ustanowić RSG W w celu wsparcia natarcia.
- Przydzielić 1 kŻW i dywizyjny obóz przejściowy TACOM w celu umożliwienia przekazywania POW.
- Utrzymywać w gotowości kompanię transportową (HVY TP COY) OPCOM.
- Wydzielić szpital polowy (FHOSP) do każdej brygady.
- Utrzymywać dywizyjną drogę zaopatrywania (DIV MSR).
- Wydzielić czołówki materiałowe 1/2 CDOS do każdej brygady biorącej udział w przygotowaniu ogniowym forsowania.
- Rozmieścić szpitale polowe FHOSP 5-10 zgodnie z LOG overlay.
- Ustanowić punkty ewakuacji i zbiórki sprzętu uszkodzonego na każdym odcinku forsowania dywizji.

Być w gotowości do:

- Organizacji i wsparcia FSG N lub S w celu zabezpieczenia przegrupowania sił dywizji.
- Przemieszczania zaopatrzenia we wszystkich fazach operacji.
- Ewakuacji środków materiałowych i punktów ewakuacji i zbiórki sprzętu uszkodzonego według potrzeb COMCROSS.

g. **3 BATALION WSPARCIA**

- zorganizować zaopatrzenie z CSSA E w celu wsparcia ataku.
- Zaopatrzenie organizować z Supply Area (SA) 1.
- Zabezpieczyć logistycznie działania z AMB i DS.
- Zorganizować obozy przejściowe zgodnie z CSSA.

Być w gotowości do:

- Wydzielenia sił z CSSA South rzeki WARTA na potrzeby 1 lub 2 BZ w celu wsparcia ataku i walki na przyczółku.
  - Przemieścić i zabezpieczyć logistycznie z CSSA H w celu umożliwienia przegrupowania.
  - Zaopatrzenie realizować z SA 2-6.
- h. **1 KOMPANIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ (dywizyjna) - MP COY/DIV**
- Wydzielić po jednym plutonie do 1 i 2 BZ i jedną sekcję do 3 i 4 BZ, DCG oraz 3 CSS BN - TACOM.
  - Pozostałe siły - TACOM dla brygady logistycznej w celu utrzymania i zorganizowania obozów przejściowych.
- i. **2 KOMPANIA ŻANDARMERII WOJSKOWEJ (korpuśna) - MP COY/CORPS**
- Pozostać w podporządkowaniu COMCROSS w celu kontroli ruchu i utrzymania porządku (TC).

N.N.

ANEKSY:

- A – Podział Sił
- B - Rozpoznanie
- C - Plan operacji Dowódcy Dywizji SILVER

POTWIERDZENIE:

L.B.
HENRIKSEN
Captain
COS

ROZDZIELNIK:

Wewnętrzny:

Standard

Zewnętrzny:

II KORPUS

4 Dywizja GOLD

5 Dywizja GOLD

**ANEKS A – PODZIAŁ SIŁ
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO DOWÓDCY 1 DYWIZJI SILVER**

TASK ORGANISATION

1 BZ (- das (- jedna bas) podczas fazy 2)

4 das (OPCON, faza 1)
21 das (OPCON, faza 1)
1 pl ARTHUR (OPCON, faza 1)
ksap/II K (TACOM do H+12)
1 szpital polowy (TACON)
pl ŻW/1 KŻW (TACOM)

2 BZ (- das (- jedna bas) w czasie fazy 2)

3 das (OPCON, faza 1)
22 das (OPCON, faza 1)
2 pl ARTHUR (OPCON, faza 1)
ksap/II K (TACOM do H+12)
2 szpital polowy (TACON)
pl ŻW/1 KŻW (TACOM)

3 BZ

22 das (OPCON, faza 2)
1 pl ARTHUR (OPCON, faza 2)
ksap/bsap (TACOM)
3 szpital polowy (TACON)
dr ŻW/1 kŻW (TACOM)

4 BZ(OPCOM)

21 das (OPCON, faza 2)
2 pl ARTHUR (OPCON, faza 2)
ksap/bsap (TACOM)
dr mostowa/bsap (TACOM)
4 szpital polowy (TACON)
dr ŻW/1 kŻW (TACOM)

2 BZ/4 GOLD DZ (OPCON od 051800)

Dywizyjna Grupa Bojowa -DCG

dr ŻW/1 kŻW (TACOM)

bcz

LRS k

br

k st rlok ARTHUR

NATO UNCLASSIFIED

Eskadra śm (OPCON od 060001)

pa (- 21 i 22 das podczas fazy 1 i 2)

1 das (- jedna bas) (OPCON, faza 2)

2 das (- jedna bas) (OPCON, faza 2)

daplot

bsap (- dwie ksap)

batalion pontonowy (+) (-dwie ksap do H+ 12)

2 x SMT-1 /II K

5 x PTS/II K

SD-1

SD-2

KWRE

3 blog

dr ŻW/1 kŻW (TACOM)

2 KŻW/II K (TACOM)

Blog (OPCOM)

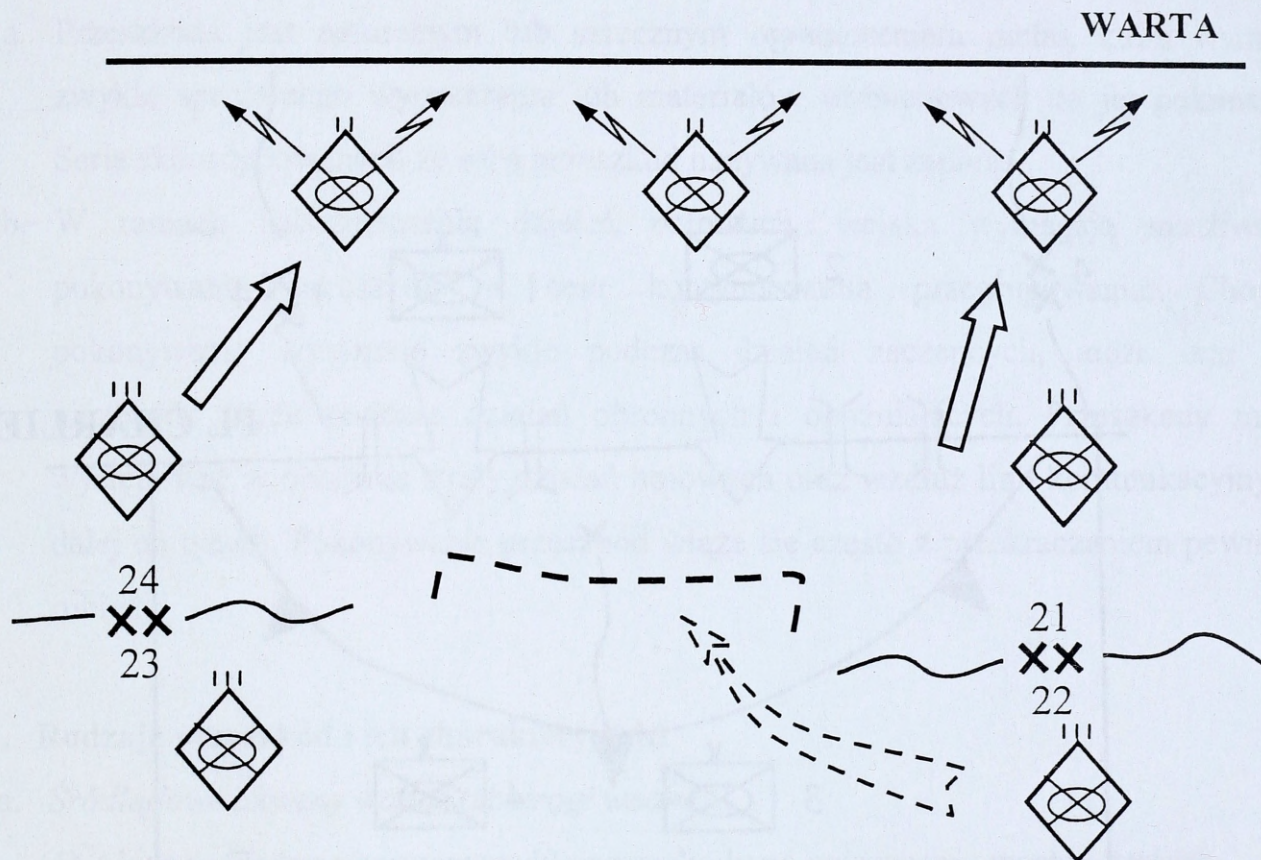
9 blog (OPCOM)

1 k ŻW (- 4 x pl ŻW) (TACOM)

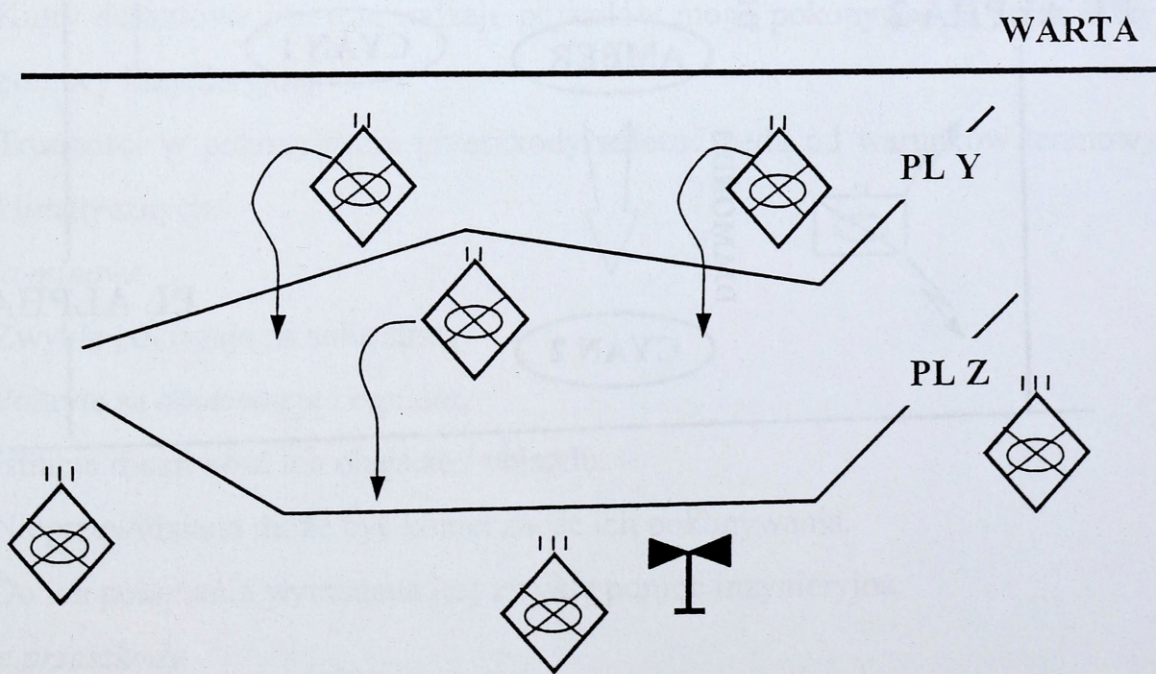
k tranp. (OPCOM)

ANEKS B- ROZPOZNANIE
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO DOWÓDCY 1 DYWIZJI SILVER

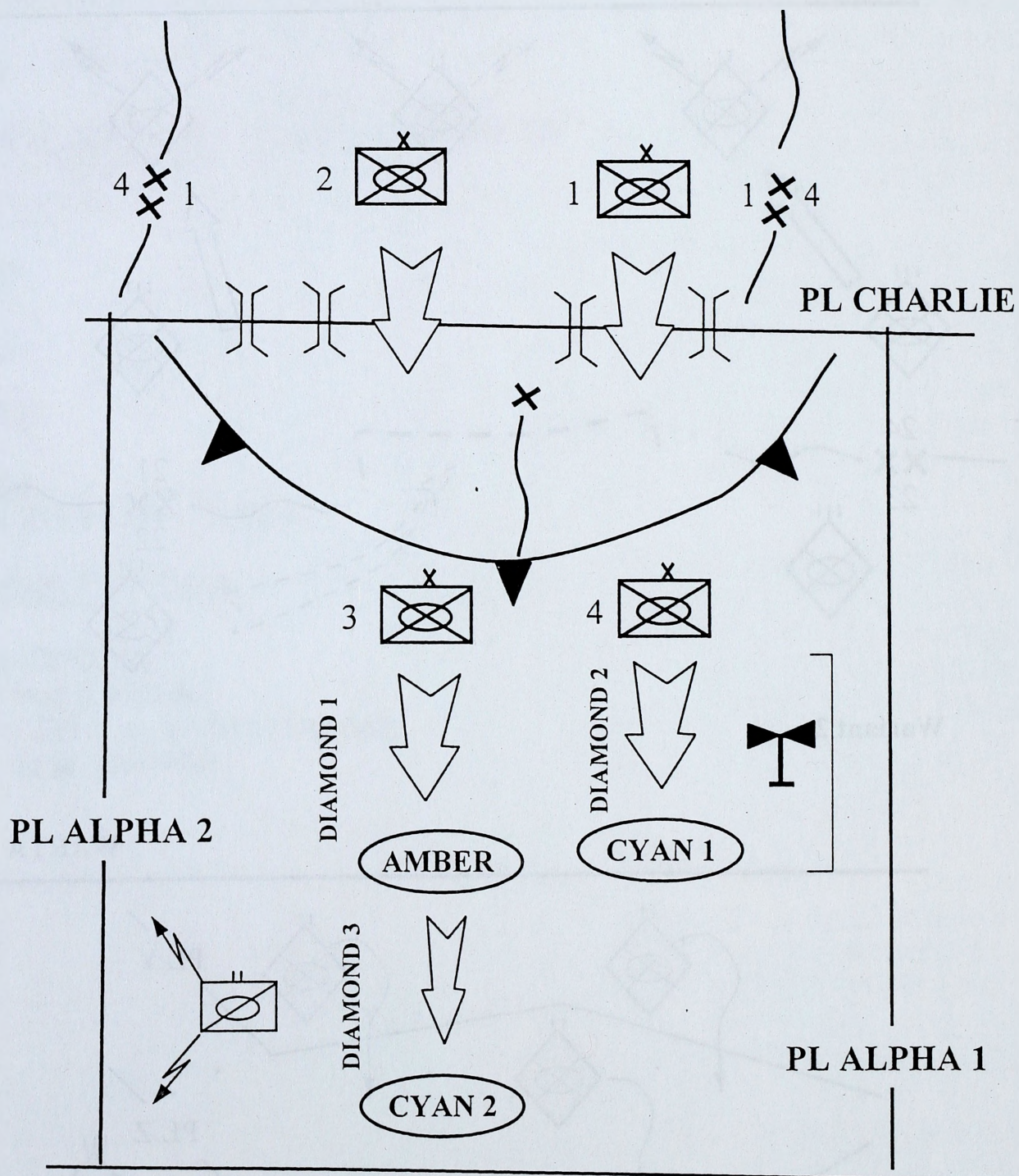
Wariant 1

Wariant 2

ANEKS C – PLAN OPERACJI
DO ROZKAZU OPERACYJNEGO DOWÓDCY 1 DYWIZJI SILVER

POKONYWANIE I FORSOWANIE PRZESZKÓD

WSTĘP

1101. Zasady ogólne

- a. Przeszkoda jest naturalnym lub sztucznym ograniczeniem ruchu, która wymaga zwykle specjalnego wyposażenia lub materiałów wybuchowych do jej pokonania. Seria skoordynowanych ze sobą przeszkód nazywana jest zaporą.
- b. W ramach zabezpieczenia działań bojowych, wojska wymagają możliwości pokonywania przeszkód w celu kontynuowania przegrupowania. Chociaż pokonywanie występuje zwykle podczas działań zaczepnych, może ono być niezbędne także podczas działań obronnych i opóźniających. Przeszkody mogą występować w obszarze strefy działań bojowych oraz wzdłuż linii komunikacyjnych, dalej na tyłach. Pokonywanie przeszkód wiąże się często z przekraczaniem pewnych rubieży.

1102. Rodzaje przeszkód i ich charakterystyki

- a. *Śródlądowe akweny wodne lub drogi wodne*
  - (1) Akweny wodne stanowią zwykle przeszkody po zniszczeniu mostów stałych.
  - (2) Bywają zwykle niemożliwe do obejścia.
  - (3) Potrzeba ich pokonywania może być przewidywana.
  - (4) Kutry desantowe i pewne rodzaje pojazdów mogą pokonywać te przeszkody bez pomocy inżynierskiej.
  - (5) Trudności w pokonywaniu przeszkody zależą od warunków terenowych i klimatycznych.
- b. *Pola minowe*
  - (1) Zwykle pociągają za sobą straty.
  - (2) Pokryte są obserwacją i ogniem.
  - (3) Istnieje możliwość ich obejścia / objazdu.
  - (4) Nieprzewidziana może być konieczność ich pokonywania.
  - (5) Do ich pokonania wymagana jest zwykle pomoc inżynierska.
- c. *Inne przeszkody*
  - (1) Nierówny, miękki lub bagnisty teren, pokryty głębokim śniegiem.

- (2) Leje i rowy.
- (3) Pionowe uskoki i zbocza.
- (4) Rejony skażone.
- (5) Zasieki, rozciągnięte zapory z drutu, gruzy, w tym zniszczenia bronią jądrową.
- (6) Istniejące i wzmocnione przeszkody, w tym leje, miny, osunięcia gruntu i lawiny.
Obejście ich prawie zawsze będzie trudne lub niemożliwe.
- (7) Sztucznie wywołana powódź i zalanie.

UWAGA: W sytuacjach, gdy wymagane są zarówno pokonywanie jak i forsowanie (np. połączone ze sobą - przeszkoda wodna i pole minowe) koniecznym będzie podanie opisu ich indywidualnych cech. Mniejsze przeszkody pokonywane są lub forsowane przez oddziały przy wykorzystaniu ich własnych środków. Pokonywanie takich przeszkód nie jest rozważane w dalszej części tego działu.

1103. Rodzaje pokonywania i forsowania przeszkód

- a. *Pokonywanie / forsowanie przeszkody z marszu.* Pokonywanie / forsowanie przeszkody z marszu ma miejsce na drodze marszu, po niewielkim przygotowaniu, z wykorzystaniem doraźnie dostępnych środków. Zamiarem przeprowadzenia takiego działania jest pokonanie przeszkody zanim przeciwnik uzyska szansę, by w pełni przygotować swoją pozycję obronną.
- b. *Pokonywanie / forsowanie zawczasu przygotowane.* Zawczasu przygotowane pokonywanie / forsowanie przeszkody wymaga gruntownego rozpoznania, szczegółowego planowania, obszernych przygotowań, próby generalnej oraz ciężkiego i specjalistycznego sprzętu inżynieryjnego. Prowadzone jest ono z powodu skomplikowania przeszkody lub gdy pokonanie / forsowanie jej z marszu nie powiodło się.
- c. *Szturmowe pokonywanie przeszkody (forsowanie - dop. tłum.).* Ten rodzaj pokonywania przeszkód zapewnia wojskom manewrowość, potrzebną aby osiągnąć punkt oporu w obronie przeciwnika i wykorzystać powodzenie poprzez kontynuację szturmów poprzez ten obiekt. Forsowanie pozwala wojskom przełamać bronione przez przeciwnika przeszkody i całościowo zniszczyć obrońcę.
- d. *Skryte forsowanie przeszkody.* Skryte forsowanie przeszkody jest szczególnym rodzajem pokonywania przeszkody przez spieszone wojska w połączeniu z przenikaniem podczas ograniczonej widoczności. Podejmowane jest po cichu w celu osiągnięcia zaskoczenia i obniżenia strat.

UWARUNKOWANIA DZIAŁAŃ

1104. Zamiar

- a. Wszelka przeszkoda może być pokonana jeśli otrzyma się wystarczające środki i czas. Dowódca powinien dążyć do opanowania punktu przeprawowego lub pola minowego w stanie nienaruszonym lub przeprowadzić pokonywanie / forsowanie tej przeszkody z marszu zanim przeciwnik będzie miał czas zareagować.
- b. Obchodzenie przeszkody jest często szybsze, nawet gdy wojska muszą pokonać większą odległość. Z drugiej strony, obchodzenie przeszkody może odpowiadać zamiarowi przeciwnika.
- c. Jeśli przeszkód nie można obejść, celowym może być pokonywanie jej w miejscach, w których nie oczekiwane jest to przez przeciwnika. Połączenie pokonywania przeszkody z przedsięwzięciami pozorowania może być sposobem zaskoczenia przeciwnika i uniknięcia strat.
- d. Przemieszczanie wojsk i wyposażenia przez przeszkodę i ich rozwinięcie w pobliżu musi być ściśle kontrolowane w celu utrzymania tempa, uniknięcia zagęszczenia, zapewnienia elastyczności i ustalenia niezbędnych sił do odparcia przeciwdziałania przeciwnika.
- e. Ograniczona widoczność stwarza dogodne warunki do pokonywania przeszkód przeszkadzając jednocześnie prowadzeniu przez przeciwnika obserwowanego ognia. Zapobiegawczy efekt ograniczonej widoczności może być obniżony przez środki nowoczesnej obserwacji i kierowania ogniem.
- f. Jeśli przeszkoda jest broniona, pomyślnie jej forsowanie poprzedzone musi być ogniowym obezwładnieniem przeciwnika, zaciemnieniem (zadymieniem) lub ekranowaniem własnego ruchu i jeśli to konieczne, osłoną punktu przeprawy (forsowania) ogniem innych wojsk.

1105. Czynniki planistyczne

Następujące czynniki mają zastosowanie w pokonywaniu lub forsowaniu wszystkich przeszkód:

- a. Właściwe i terminowe rozpoznanie i dane wywiadu:
  - (1) Potwierdzą istnienie i charakter każdej z przeszkód.
  - (2) Pomogą dowódcy w podjęciu decyzji o obejściu lub podjęciu pokonywania z marszu, lub zawczasu przygotowanego. W celu podjęcia tej decyzji ustalane będą wymagania co do rozwinięcia wyposażenia inżynieryjnego oraz innych sił.
- b. Skuteczne przedsięwzięcia regulacji ruchu, w tym harmonogramy.

- c. Maksymalne stosowanie pozorowania w celu osiągnięcia zaskoczenia.
- d. Odpowiednia obrona powietrzna i wsparcie ogniowe, szczególnie taktyczne wsparcie lotnicze i ogień przeciwartyleryjski.

1106. Planowanie

- a. Pokonywanie realizowane jest w trzech zazębiających się etapach:
  - (1) SZTURM. W celu opanowania stanowiska po drugiej stronie przeszkody. Etap ten nie jest wymagany przy pokonywaniu przeszkody bez napotykania oporu przeciwnika.
  - (2) ROZBUDOWA PRZEPRAWY. W celu rozszerzenia stanowiska na przyczółku.
  - (3) SKUPIENIE WYSIŁKU. W celu ustalenia silnej bazy na przyczółku, z którego będzie można dokonać przełamania i kontynuować całość działań.
- b. Jeśli to możliwe pokonywanie przeszkody wodnej powinno być prowadzone na szerokim froncie z wieloma punktami przepraw. Rejony wybrane do pokonywania przeszkód powinny posiadać następujące udogodnienia naturalne albo przygotowane przez wojska inżynieryjne:
  - (1) Stosowną liczbę punktów przeprawowych, wraz z zapasowymi, rozśrodkowanymi tak aby obniżyć wrażliwość na uderzenia i zapewnić elastyczność. Liczba wyznaczonych punktów przeprawowych jest zwykle dwukrotnie wyższa niż potrzebna dla wymaganej płynności ruchu. Jest to konieczne, ponieważ czas zwykle nie pozwala na uruchomienie innych punktów, gdyby te początkowe zawiodły. Ponadto, zagrożenie może wymusić przemieszczenie się do innego punktu przeprawowego.
  - (2) Ukrycie przed obserwacją.
  - (3) Drogi marszu do i od punktu przeprawowego, w tym boczne drogi marszu, o wymaganej klasie obciążenia i przepustowości.
  - (4) Rejony wyczekiwania.
  - (5) Wystarczającą przestrzeń do założenia przyczółka.
  - (6) Miejsca pododdziałów zapewniających wsparcie ogniem bezpośrednim i obserwowanym ogniem pośrednim.
  - (7) Rejony zbiórek, które rozlokowane są w pewnej odległości od przeszkody, w których wojska oczekują na przemarsz do punktu przeprawowego. Rejony zbiórek powinny być rozśrodkowane, posiadać dobre drogi marszu do punktów przeprawowych oraz dobre ukrycie i maskowanie.
- c. *Wybór przyczółka.* Przyczółek powinien posiadać następujące cechy:

- (1) Teren obronny o wystarczających rozmiarach, aby przeciwnik nie mógł w istotny sposób oddziaływać na pokonywane przeszkody.
  - (2) Wystarczające udogodnienia przeprawowe i przegrupowania, aby uniknąć zagęszczenia.
  - (3) Podstawę do kontynuowania całości działań.
- d. *Rejon przeprawy.* Dowódca szczebla taktycznego - głównie dowódca brygady lub wyższego związku taktycznego - wyznaczy rejon przeprawy tylko wtedy, jeśli sytuacja taktyczna lub charakter przeszkody będą tego wymagać. Głębokość rejonu przeprawy nie jest zwykle zbyt duża. Jednakże jego głębokość zależy będzie od wielkości przeszkody i terenu. Jego bliższa i dalsza granica powinny być rozmieszczone w ramach (obszaru) zamkniętego bocznymi drogami w przybliżeniu 3 km od lustra wody lub na łatwo rozpoznawalnych przedmiotach terenowych, które przebiegają równolegle do przeszkody.
- e. *Wyposażenie rezerwowe.* Wybrane przedmioty wyposażenia muszą być utrzymywane w odwodzie, gotowe do przemieszczenia się na krótkie hasło w celu utrzymania punktów przeprawowych i wyposażenia. Po zakończeniu pokonywania przeszkody, wyposażenie musi być odzyskane do ponownego użycia lub uzupełnione wyposażeniem trwałym, tak szybko, jak to możliwe.
- f. *Zależności.* Dowódca szczebla taktycznego musi zapewnić informowanie szefa wojsk inżynieryjnych o swoich zamiarach i planach. W ten sposób szef wojsk inżynieryjnych (szef saperów) jest w stanie wykonać własną ocenę sytuacji i doradzić co do dostępnych zasobów, ilości i położenia dogodnych punktów przeprawowych, pomocy potrzebnej innym pododdziałom oraz czasu potrzebnego na prace wstępne. Ponadto, pozwala to dowódcy danego rejonu przeprawy i dowódcy punktu przeprawowego, działać zdecentralizowanie w okresach gorszej łączności lub zmian w sytuacji bądź zagrożenia.

1107. Realizacja

a. *Natarcie*

(1) ETAP SZTURMU

- (a) Rzut szturmowy opanowuje stanowisko po drugiej stronie przeszkody w celu wyeliminowania bezpośredniego ognia przeciwnika i obserwacji punktów przeprawowych. Stanowisko to opanowywane jest przede wszystkim poprzez:

- (i) Przenikanie

(ii) Podpłynięcie łodzią lub wpraw, przejście brodem lub okrętem podwodnym na chrapach.

(iii) Przerzut lotniczy.

(b) O godzinie „G”, rzut szturmowy pokonuje linię wyjściową, która znajduje się zwykle w pobliżu brzegu i podąża poprzez przeszkodę. Ogień i inne wsparcie zapewniane jest przez pododdziały wojsk na pozycjach w pobliżu umiejscowienia przeszkody. Wsparcie to zwykle obejmuje bezpośrednio i pośrednio wsparcie ogniowe oraz osłonę punktów przeprawowych przed uderzeniami z powietrza i przed uderzeniami wzdłuż przeszkody przez grupy dywersyjne, jednostki sabotażowe, okręty, miny lub obiekty dryfujące.

(2) ETAP ROZBUDOWY

(a) W wyniku pokonania przeszkody przez rzut szturmowy i umocnienia się na obiektach, dowódca szczebla taktycznego wyznaczy rejon jej pokonywania. Wojska inżynieryjne kończą przygotowanie punktów przeprawowych, a pododdziały regulacji ruchu kończą swoje rozwijanie i kontrolują ruch sił głównych przez przeszkodę, zgodnie z planem jej pokonywania.

(b) Organizacja rejonu przeprawy musi być elastyczna, ponieważ, gdy punkt przeprawowy zostanie wykryty przez przeciwnika, jest on wówczas najbardziej narażony na uderzenia. Wyposażenie, takie jak mosty towarzyszące, może być rozśrodkowane, a także będą musiały być zastosowane, na krótki sygnał, środki oraz pozycje zastępcze. W pewnych przypadkach koniecznym może być rozwinięcie mostu na tratwach lub użycie dymu do zamaskowania punktu przeprawowego.

(c) Natychmiast po pokonaniu przeszkody pododdziały poprzedzające siły główne przechodzą przez, albo dookoła rzutu szturmowego, podejmują osłonę obiektów na przyczółku. Z chwilą gdy zostaną one osłonięte, przyczółek jest opanowany.

(3) ETAP KONCENTRACJI WYSIŁKU. Etap ten jest rozwinięciem etapu rozbudowy przyczółka. Likwidowane są gniazda oporu przeciwnika, a pozostałość sił głównych i pododdziały szturmowe przełamujących wojsk przeprowadzają się przez przeszkodę. Doskonalone są punkty przeprawowe i podejmowane są przygotowania do przełamania i kontynuowania całości działań, które muszą być zakończone tak szybko jak to możliwe.

(4) SIŁY I ZADANIA

(a) *Zasady ogólne.* Zwykle wojska prowadzące pokonywanie przeszkody muszą przejść przez wojska osłaniające, rozlokowane w pobliżu miejsca przeszkody. Wojska pokonujące przeszkodę składają się z sił na przyczółku i sił forsujących.

(i) **WOJSKA OSŁANIAJĄCE.** Wojska na pozycji obronnej zapewniające ogniowe i inne wsparcie sił na przyczółku podczas pokonywania przeszkody. W ramach swojego rejonu odpowiadają zwykle za bezpieczeństwo, w tym za obronę przeszkody i własnego brzegu.

(ii) **SIŁY NA PRZYCZÓŁKU.** Siły na przyczółku składają się z rzutu szturmowego i sił głównych. Ich zadaniem jest opanować i kontrolować teren w celu umożliwienia ciągłego załadunku, lądowania lub przerzutu wojsk oraz uzbrojenia i sprzętu wojskowego. Zapewniają także niezbędną przestrzeń manewrową do późniejszych działań. Rzut szturmowy ma za zadanie opanować pozycję, zwykle przez opanowanie obiektów pośrednich. Zapobiega to naziemnej obserwacji przeciwnika i prowadzeniu ognia bezpośredniego na przeszkodę, w ten sposób punkty przeprawowe i wyposażenie będą mogły być przygotowane do zapewnienia siłom głównym i dalej położonym siłom na przyczółku działania przy minimalnym oddziaływaniu przeciwnika. Siły główne forsujących wojsk prowadzą rozbudowę przyczółka, obejmującą opanowywanie obiektów na rubieży przyczółka oraz łączenie punktów oporu. W ramach swoich rejonów siły na przyczółku odpowiedzialne są zwykle za bezpieczeństwo, obejmujące obronę pozycji na drugiej stronie przeszkody.

(iii) **SIŁY FORSUJĄCE,** Siły forsujące przeznaczone są do kontynuacji działań bojowych. W pewnych sytuacjach może to być dodatkowym zadaniem sił na przyczółku.

b. *Działania opóźniające.* Etapy pokonywania przeszkód w działaniach opóźniających przebiegają według następującego ogólnego schematu:

(1) **ETAP LUZOWANIA / DZIAŁANIE LUZOWANIA.** Jednostki nie potrzebne do wsparcia walki powinny być wycofane po zakończeniu pokonywania (przeszkody - *dop. tłum.*) tak szybko jak to tylko możliwe. Maksymalne ich użycie powinno mieć miejsce podczas etapu istnienia mostów (jeśli takowe będą dostępne) i kierowane przez dowódcę szczebla taktycznego. Mosty lub promowe mogą być wyznaczone, jako część planu wycofania wojsk.

(2) ETAP OPÓŹNIANIA / WALKA OPÓŹNIAJĄCA. Przedstawia on sobą odwrotność etapu szturmu. Wojska zaangażowane na brzegu przeciwnika wycofywane są pod osłoną wsparcia ogniowego pododdziałów czołgów i piechoty z własnego brzegu. Etap ten powinien być koordynowany przez dowódcę szczebla taktycznego. Tempo pokonywania zależy od oporu przeciwnika: dowódca może zaryzykować użycie wszystkich dostępnych środków przeprawowych, koncentrując się na tych mostach, które są najlepiej ukryte. W końcu tego etapu wszystkie mosty powinny być, jeśli to możliwe, wycofane, zdemontowane, albo zniszczone.

(3) ETAP WYCOFANIA. Podczas tego etapu przeszkody dla ruchu w innym miejscu przeprawy są doskonalone lub uaktywniane. Ostatnie pojazdy wycofywane są przy pomocy promów lub na pontonach, albo pływając, czy też przeprawą po dnie (jeśli koryto i brzegi rzeki są odpowiednie). Działanie takie ubezpieczane jest przez osłonę piechoty wspartej artylerią i moździerzami. Ostatnie pododdziały przetransportowywane są na łodziach, śmigłowcami lub innymi dostępnymi środkami.

1108. Użycie sił zabezpieczenia bojowego

- a. *Wsparcie artyleryjskie.* Artyleria i moździerze rozwijane są zwykle tak, aby mogły zapewnić ciągłe wsparcie podczas wszystkich etapów przeprawy. Podstawowym zadaniem bojowym obu tych rodzajów broni jest zapewnienie wsparcia ogniowego wojskom na przyczółku. Powinny one także maskować przeprawę przed obserwacją przeciwnika oraz stosować ogień przeciwartyleryjski w celu obezwładnienia wojsk przeciwnika broniących przeprawy.
- b. *Lotnictwo.* Ponieważ zaistnieć może ewentualność osiągnięcia jedynie lokalnej przewagi w powietrzu na określony okres, czas i lokalizacja przeprawy muszą być ściśle skoordynowane ze wsparciem lotniczym.
- c. *Lotnictwo sił lądowych.* Zalety śmigłowca mogą mieć znaczący udział w pokonywaniu przeszkody. Zarówno śmigłowce przeciwpancerne / szturmowe, jak i inne śmigłowce mogą być użyte w celu osłony podejścia do przeszkody podczas etapu szturmu. Śmigłowce przeciwpancerne / szturmowe zapewniają także dowódcy dodatkową elastyczność i wsparcie ogniowe.
- d. *Obrona powietrzna.* Wojska prowadzące pokonywanie przeszkody przedstawiają sobą atrakcyjny cel dla przeciwnika. Chociaż każde wojska odpowiedzialne są za własną obronę przeciwlotniczą, to podejmowane mogą być szczególne

przedsięwzięcia w interesie aktualnych punktów przeprawowych i dróg ku nim prowadzących, stosownie do ich ważności.

- e. *Zabezpieczenie inżynieryjne.* Prawie że wszystkie przeprawy wymagają zabezpieczenia inżynieryjnego. Głównym zadaniem wojsk inżynieryjnych jest umożliwienie siłom na przyczółku pokonanie przeszkody. Jako kolejne zadanie mogą one być potrzebne do przygotowania zapór zabezpieczających skrzydła wojsk pokonujących przeszkodę. Zazwyczaj stan osobowy i wyposażenie angażowane do obu tych zadań pozyskiwane jest z wojsk nie uczestniczących w pokonywaniu przeszkody, czy też w kolejnych zadaniach, ponieważ wojska (pokonujące przeszkodę - *dop. tłum.*) potrzebują swoich własnych wojsk inżynieryjnych do zabezpieczenia szturmów i zadań na przeciwległej stronie przyczółka. Działania te mogą być ograniczone ilością dostępnego specjalistycznego wyposażenia przeprawowego. Ponadto, wojska inżynieryjne potrzebne są do zabezpieczenia wojsk podążających za pierwszym rzutem.
- f. *Walka elektroniczna.* Wsparcie walką elektroniczną działań przeprawowych oparte będzie wstępnie na przedsięwzięciach pasywnych w celu pomocy w pozyskaniu danych rozpoznawczych. Pozorowanie elektroniczne i zakłócanie może być stosowane w celu wsparcia zasadniczego działania.

1109. Zabezpieczenie logistyczne

- a. *Uzupełnienie zaopatrzenia.* Dowódca rzutu szturmowego powinien upewnić się, czy jego wojska są samowystarczalne pod względem środków bojowych, ponieważ podczas etapu szturmów wojska jego będą chwilowo oderwane od pełnego zabezpieczenia logistycznego. Dostawy powinny być prowadzone przypadku pilnego uzupełnienia, jeśli to możliwe z wykorzystaniem śmigłowca. W ramach planu pokonywania przeszkody ważnym jest uwzględnienie, aby amunicja i cysterny z paliwem pokonały przeszkodę w celu zapewnienia terminowego uzupełnienia zaopatrzenia.
- b. *Naprawa i odzysk.* Zasoby naprawcze i ewakuacji technicznej muszą być włączone w plan kierowania ruchem, aby zapewnić utrzymanie drożności dróg, szczególnie przez przewężenia oraz przez punkty przeprawowe.
Zasoby logistyczne powinny być rozmieszczone po obu stronach punktów przeprawowych. Szczególna uwaga musi być udzielona przygotowaniom do remontu i odzysku pojazdów w procesie pokonywania przeszkody.

Może on także wydawać specjalne instrukcje, co do pokonywania i okresów, a także, jeśli to konieczne, co do organizacji konwojów.

1113. Kontrolne stanowiska dowodzenia

W odniesieniu do podstawowych działań przeprowygowych dowódca powoływać może specjalne, kontrolne stanowiska dowodzenia, w których będą reprezentanci następujących struktur organizacyjnych:

- a. Regulacji ruchu.
- b. Wojsk inżynieryjnych.

Może też zaistnieć konieczność posiadania następujących przedstawicieli:

- c. Logistyki.
- d. Łączności i walki elektronicznej.
- e. Pododdziałów łączności ze związku taktycznego / oddziału pokonującego przeszkodę.

1114. Dowódca wojsk inżynieryjnych (Szefer saperów)

Każdy szczebel dowodzenia przy pokonywaniu przeszkody wodnej posiadać będzie sapers, który odpowiedzialny będzie za techniczne aspekty prowadzonego pokonywania przeszkody.

1115. Odpowiedzialność inżynieryjna

Dowódcy wojsk inżynieryjnych (Szeferowie saperów) odpowiedzialni są na swych szczeblach dowodzenia za:

- a. Doradztwo we wszystkich sprawach inżynieryjnych.
- b. Zapewnienie odpowiedniej sieci łączności dla wojsk inżynieryjnych zaangażowanych w działania.
- c. Wydzielenie dowódców punktów przeprowygowych.

1116. Dowódca punktu przeprowygowego

Jest nim zwykle oficer wojsk inżynieryjnych, wyznaczony przez odpowiedni szczebel dowodzenia wraz z następującymi obowiązkami:

- a. Rozwinąć i utrzymać punkt przeprowygowy wraz z podejściami i wyjściami.
- b. Budować, obsługiwać i utrzymywać środki przeprowygowy.
- c. Przegrupować się przez przeszkodę wodną w miejscu swojej przeprowygowy, w tym wydawać rozkazy pododdziałom podczas pokonywania przeszkody wodnej.
- d. Doradzać oficerom kierunkowym rejonu wyczekiwania, co do przegrupowania do ich punktów przeprowygowych.
- e. Wszelkie aspekty techniczne utrzymania żywotności swojego punktu przeprowygowego oraz wyposażenia przeprowygowego.

- c. *Zabezpieczenie medyczne.* Plan kierowania przegrupowaniem musi obejmować przygotowanie zabezpieczenia medycznego, szczególnie w zakresie ewakuacji rannych. Urządzenia medyczne ze środkami ewakuacji rannych, powinny być rozwinięte po każdej stronie przeprawy przez przeszkodę wodną, a także istnieć może konieczność rozwinięcia medycznych urządzeń pomocniczych na przeciwnej stronie przeszkody. W tej sytuacji śmigłowce są szczególnie użyteczne.

1110. Dowodzenie i kierowanie

- a. We wszystkich działaniach pokonywania przeszkód wodnych najważniejsza jest potrzeba klarownej organizacji dowodzenia, która planuje i organizuje całościowy, ale prosty planu pokonania przeszkody,. Sztaby kierujące muszą zapewnić elastyczność organizacji i najlepsze wykorzystanie dostępnych zasobów w celu reagowania na wszelkie zmiany w przebiegu przeprawy i sytuacji taktycznej.
- b. Podstawowymi wymaganiami kierowania są:
  - (1) Organizacja kierująca przeprawą z jasno określonymi obowiązkami.
  - (2) Organizacja kierująca przegrupowaniem.
  - (3) Sieć łączności dowodzenia i kierowania.

1111. Dowódca

Dowódca ponosi pełną odpowiedzialność za dowodzenie i kierowanie pokonywaniem przeszkody, a także sporządzi Plan Przegrupowania:

- a. W rejonach tyłowych, dowódcą może być dowódca narodowego rejonu terytorialnego, nie będącego częścią NATO-wskiego systemu dowodzenia. W uruchomionej sieci kierowania ruchem sprawuje on kontrolę ruchu rozwijających się związków taktycznych, opartą na przyjętych zasadach.
- b. W Wysuniętej Strefie Działań Bojowych (FCZ) dowódcą jest zwykle dowódca ogólnowojskowy szczebla taktycznego. Jego zadaniem jest zapewnienie przegrupowania wszelkich oddziałów / związków taktycznych w / lub poprzez swój rejon odpowiedzialności. Będzie on sprawował ostateczne kierownictwo operacyjne w tak szczególnym działaniu.

1112. Kierunek

Dowódca może wybrać, określić i przydzielić:

- a. Rejony przepraw.
- b. Punkty przeprawowe.
- c. Rejony zbiórek i oczekiwania.
- d. Drogi rozwijania.

1117. Oddziały / Związki taktyczne pokonujące przeszkodę

Gdy wymaga się od wojsk prowadzenia przegrupowania, które kierowane ma być i zabezpieczane przez innego przełożonego (Dowództwo lub Państwo), to obowiązkiem tych wojsk jest nawiązanie łączności z odpowiednim szczeblem dowodzenia tego przełożonego, na tyle szybko na ile to możliwe. Celem nawiązania tej łączności jest wymiana odpowiednich dokumentów i zaznajomienie się z:

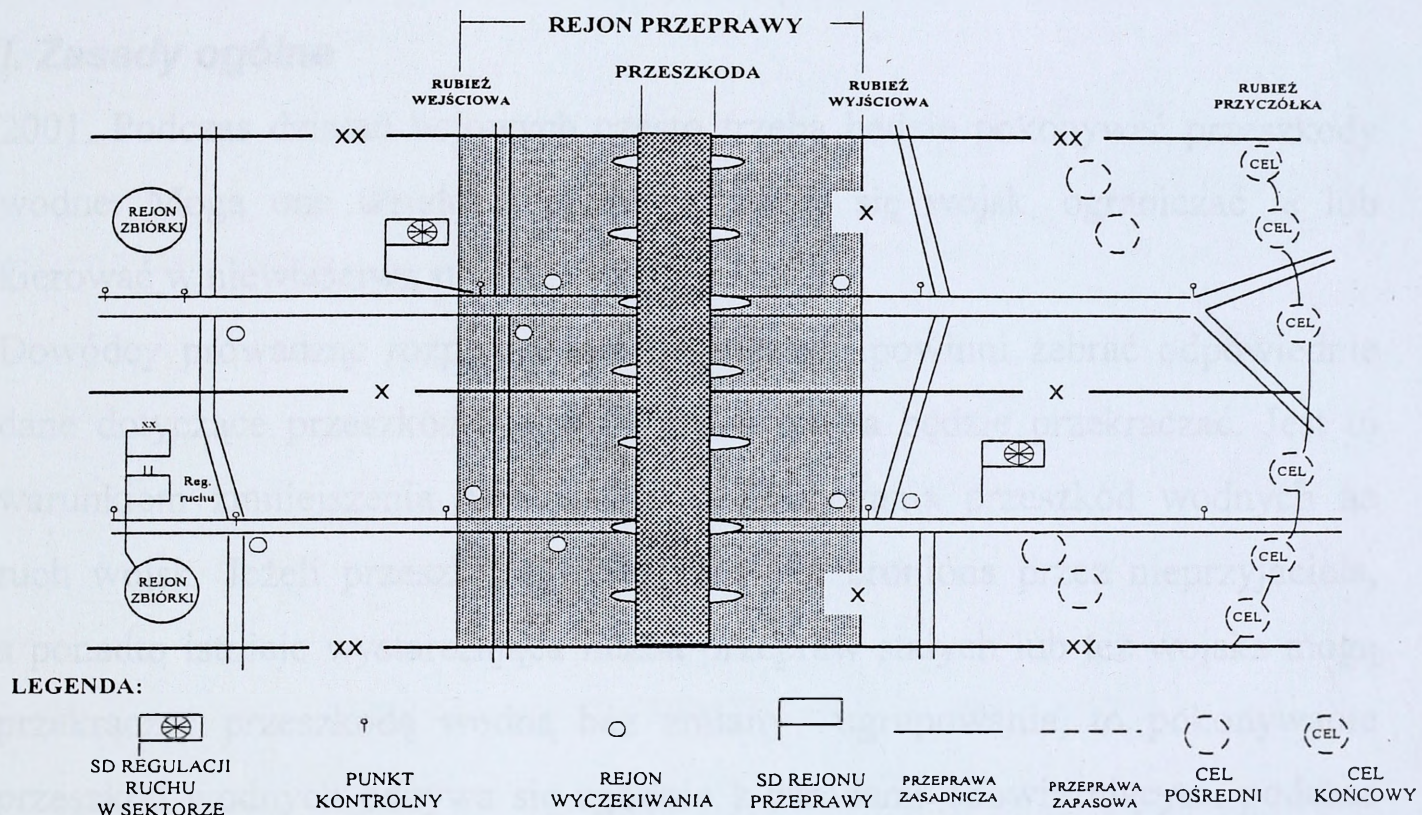
- a. Organizacją kierowania przegrupowaniem.
- b. Organizacją i procedurami prowadzenia przepraw wodnych.
- c. Meldowaniem szczegółów o przegrupowaniu i pokonywaniu przeszkód wodnych.
- d. Statusem dowódców konwojów i kierowców pojedynczych pojazdów.

1118. Plan przeprawy

Plan przeprawy powinien zawierać następujące pozycje:

- a. Sytuację taktyczną.
- b. Zamiary dowódcy, szczególne wytyczne i wszelkie uzgodnienia dotyczące przekazania dowodzenia.
- c. Zapobieganie, osłona, reagowanie na ataki przeciwnika i instrukcje co do dezinformowania o przeprawie.
- d. Przydział punktów przeprawowych, zapasowych punktów przeprawowych i dróg prowadzących do oraz od nich.
- e. Zgrupowywanie i stawianie zadań bojowych pododdziałom wojsk inżynieryjnych.
- f. Granice rejonu przeprawy.
- g. Plan kierowania przegrupowaniem obejmujący drogi do i od przeszkody, drogi boczne, posterunki regulacji ruchu i rejony wyczekiwania.
- h. Harmonogram pokonywania przeszkody, zawierający grafik czasowy pokonywania przeszkody, jak również:
  - (1) Limity przegrupowania dla oddziału.
  - (2) Priorytety co do pokonywania przeszkody.
- i. Wszelkie ograniczenia, takie jak: możliwości, prędkość i Wojskową Klasę Załadowania (MLC).
- j. Kryptonimy każdego punktu przeprawowego.

Schematyczny szkic Dywizyjnego Planu Pokonywania Przeszkody Wodnej znajduje się na rys. 11-1.

Uwagi:

1. Dowódca szczebla taktycznego będzie zwykle w składzie organu sztabu kierującego przeprawą wraz, z którym rozmieszczony będzie Sztab Regulacji Ruchu. Reprezentowany jest przez sztab dywizji.
2. Może on rozwinąć się przed Sztabem Rejonu Przeprawy, w którym obecne są elementy z 1012A.
3. Nie pokazane są sztaby przepraw.

POKONYWANIE PRZESZKÓD WODNYCH

Regulamin Walki Wojsk Lądowych Bundeswehry HDv 100/100¹

I. Zasady ogólne

2001. Podczas działań bojowych często trzeba będzie pokonywać przeszkody wodne. Mogą one utrudniać przemieszczanie się wojsk, ograniczać je lub kierować w niewłaściwą stronę.

Dowódcy prowadząc rozpoznanie i rekonesans, powinni zebrać odpowiednie dane dotyczące przeszkód wodnych, które trzeba będzie przekraczać. Jest to warunkiem zmniejszenia hamującego oddziaływania przeszkód wodnych na ruch wojsk. Jeżeli przeszkoda wodna nie jest broniona przez nieprzyjaciela, a ponadto istnieje wystarczająca liczba przepraw stałych lub też wojska mogą przekraczać przeszkodę wodną bez zmiany ugrupowania, to pokonywanie przeszkód wodnych odbywa się zgodnie z zasadami obowiązującymi podczas marszu. We wszystkich innych sytuacjach obowiązują zasady przedstawione niżej. Jeżeli o przeprawę należy walczyć, to dodatkowo obowiązują zasady odpowiedniego rodzaju działań bojowych.

2002. Hamujące oddziaływanie przeszkody wodnej uzależnione jest od jej szerokości, głębokości, prędkości nurtu i przebiegu wód oraz charakteru brzegów i dna. Wpływy pogody, zwłaszcza powodzie, kry, pokrywa lodowa lub długotrwała susza, mogą w poważny sposób zwiększyć lub zmniejszyć hamujące oddziaływanie przeszkody wodnej. Znaczący wpływ ma również liczba, położenie, rodzaj i stan przepraw oraz dróg podejścia i odejścia.

2003. Przeprawy przez przeszkody wodne, zarówno w warunkach dobrej jak i ograniczonej widoczności, zagrożone są rozpoznaniem i atakami z powietrza. Stałe zagrożenie dla przepraw stanowi również ogień dalekosiężnej

---

¹ Regulamin Walki Wojsk Lądowych Bundeswehry HDv 100/100 Warszawa 1993, tłumaczenie regulaminu HDv 100/100 Truppenführung wydanego w 1987 z poprawkami z 1992r.

artylerii lufowej i raketowej. Przeprawy mogą być ponadto celem uderzeń jądrowych. Używając bojowych środków trujących nieprzyjaciel stosunkowo łatwo może utrudnić przeprowienie się wojsk na drugi brzeg. Możliwe są również napady i akcje sabotażowe. Przeszkody wodne należy, więc pokonywać szybko, płynnie i, jeżeli to możliwe, w wielu miejscach oraz w warunkach ograniczonej widoczności.

II. Siły i środki

2004. Przed zastosowaniem wojskowych środków przeprowowych należy wykorzystywać stałe przeprowy, takie jak mosty, promy i brody.

Możliwości przeprowienia wojsk przez stałe mosty zależą od ich nośności i szerokości jezdni. Mosty kolejowe, zapory, śluzy i tamy po prowizorycznym przygotowaniu mogą być również wykorzystane do przeprowienia wojsk.

Promy charakteryzują się stosunkowo niską wydajnością. Ich mobilność pozwala na przesunięcia lub skoncentrowanie większej ilości promów na jednym kierunku i zwiększenie w ten sposób wydolności.

Brody są mało wrażliwe na oddziaływanie nieprzyjaciela. Pozwalają one na szybkie pokonanie przeszkody wodnej, przy dłuższym użytkowaniu wymagają jednak utrzymywania lub wzmacniania dna.

2005. Możliwość pokonywania przeszkód wodnych wpływa na obniżenie ich hamującego oddziaływania i ograniczenie swobody działania wojsk. Na możliwości te wpływa wyposażenie wojsk w środki przeprowowe oraz bojowy sprzęt pływający, brodzący lub zdolny do przeprowiania się pod wodą. Umiejętność właściwego wykorzystania tego sprzętu ma często decydujące znaczenie dla powodzenia operacji.

2006. Jeżeli brzeg głębokość, prędkość nurtu i rodzaj gruntu na to pozwalają wojska mogą pokonywać przeszkody wodne przy pomocy własnych środków. Pojazdy mające możliwość samodzielnego poruszania się po wodzie lub dnie mogą być używane tylko po dokładnym rozpoznaniu wjazdów

i wyjazdów z wody. Pojazdy przemieszczające się po dnie przeszkody muszą być do tego przygotowane należy, więc uwzględnić potrzebny na to czas.

Wykorzystywać należy wszelkie pomocnicze środki przeprawowe. Dopiero wówczas gdy etatowe i pomocnicze środki przeprawowe nie są wystarczające dla danej jednostki, można użyć środków przeprawowych wojsk inżynieryjnych.

2007. Saperzy wspierają wojska w pokonywaniu przeszkód wodnych stosując lekkie środki przeprawowe, czołgowe mosty towarzyszące i promy. Budują ponadto mosty wojskowe oraz wzmacniają i remontują mosty stałe. Przeprawę pojazdów pływających i przemieszczających się po dnie ułatwiają przez przygotowanie □ utrzymanie dróg dojazdowych, przepraw oraz przez usuwanie zapór na dnie i brzegach przeszkody wodnej.

Lekkie środki przeprawowe takie, jak pontony, łodzie desantowe i kładki pływające, umożliwiają pokonywanie spieszonym wojskom przeszkód wodnych niezależnie od ich szerokości.

Czołgowe mosty towarzyszące umożliwiają pokonywanie wąskich przeszkód wodnych, w tym również posiadających strome brzegi. Po przekroczeniu przeszkody wodnej mogą być szybko podniesione i wykorzystywane na kolejnych przeprawach.

Promy należy wykorzystywać wówczas, gdy szerokość przeszkody wodnej uniemożliwia ustawienie mostu towarzyszącego, lub gdy sytuacja nie pozwala na budowę mostu, Promy mogą zostać połączone w jeden most. Spowodowana tym strata czasu może zostać nadrobiona dużą przepustowością takiego mostu.

Pływający sprzęt przeprawowy umożliwia szybkie zbudowanie promów i mostów oraz reakcję na rozwój sytuacji podczas przekraczania przeszkody wodnej. Ponieważ sprzętu tego jest mało, musi on zostać możliwie najszybciej zastąpiony innymi środkami przeprawowymi.

Mosty wojskowe - pontonowe i stałe - pozwalają na szczególnie szybkie osiągnięcie drugiego brzegu. Są one najbardziej wydajnymi środkami

przeprawowymi. Ich użycie zależy od sytuacji bojowej oraz warunków wodnych i brzegowych. Ponieważ mogą zostać łatwo wykryte przez nieprzyjaciela, muszą być możliwie szybko - przynajmniej czasowo - rozebrane lub przemieszczone. Wykorzystywać również należy cywilne siły i środki pomocnicze takie, jak promy, łodzie i tratwy. W ten sposób zwolnić można wojskowy sprzęt przeprawowy, Czasami korzystniej jest wzmacniać lub remontować istniejące mosty stałe, niż budować nowe. Budowa mostów zastępczych wymaga dużo czasu, użycia znacznych sił i zastosowania wielu środków. Należy więc ją prowadzić tylko w wyjątkowych sytuacjach, w tyłowej strefie działań bojowych. Wykorzystywanie mostów i promów w znacznym stopniu uzależnione jest od sieci dróg.

2008. Lotnictwo wojsk lądowych może znacznie ułatwić pokonanie przeszkody wodnej przez przyspieszenie jej rozpoznania i rekonesansu oraz transport wojsk i sprzętu. Śmigłowce są często najszybszymi, a czasami jedynymi środkami umożliwiającymi pokonanie przeszkody wodnej. Śmigłowce przeciwpancerne wykorzystywane są do wzmocnienia obrony przeciwpancernej przepływających się wojsk.

III. Przygotowanie i przebieg

2009. Przed przekroczeniem przeszkody wodnej dowódcy analizują sytuację, zwracając szczególną uwagę na sieć drogową, możliwe miejsca przepraw i korzystne rejony rozmieszczenia wojsk. Wykorzystać przy tym trzeba specjalne mapy oraz inne dokumenty służb topograficznych. Ścisłą współpracę należy nawiązać z miejscowymi dowództwami terytorialnymi, które dysponują specjalnymi opracowaniami inżynieryjnymi. Jednak dopiero rozpoznanie i rekonesans miejsc przeprawowych pozwoli na ustalenie rzeczywistych warunków.

2010. Rozpoznanie naziemne i powietrzne powinno ustalić położenie nie tylko w rejonie przeszkody wodnej, ale również głęboko za nią. Zdjęcia lotnicze wykorzystywane są następnie podczas rekonesansu przeszkody wodnej.

Rekonesans przeszkody wodnej ma na celu ustalenie:

- istniejących stałych przepraw;
- innych przepraw i przepraw zastępczych z drogami dojazdu;
- miejscowych środków pomocniczych;
- rodzaju dna i charakterystyki brzegów;
- sieci drogowej;
- rejonów wyjściowych;
- możliwości ukrycia i maskowania;
- punktów kontrolnych;
- rozmieszczenia punktów łączności i meldunkowych.

Najczęściej konieczne jest stosowanie mieszanych grup rekonesansowych.

2011. Planowanie i regulowanie przekraczaniem przeszkód wodnych jest obowiązkiem dowódcy, któremu podlegają przeprowadzające się wojska. W celu koordynacji czasowej i przestrzennej opracowuje on plan przeprawy.

Za przebieg pokonywania przeszkody wodnej odpowiedzialni są dowódcy jednostek. Są oni przy tym obowiązani przestrzegać wytycznych kierownika przeprawy.

Za organizację i utrzymanie przeprawy w tyłowej strefie działań bojowych odpowiedzialni są odpowiedni dowódcy terytorialni. Jeżeli pokonywanie przeszkód wodnych w głębi stanowi część operacji dowództwa NATO, dowódcy terytorialni muszą uwzględnić priorytety ustalone przez te dowództwa. W sytuacjach szczególnych saperzy wojsk terytorialnych mogą również wspierać wojska NATO w przedniej strefie działań bojowych.

2012. Jeżeli do wykonania przeprawy używa się wojsk inżynieryjnych, to za jej techniczną stronę odpowiada dowódca jednostki inżynieryjnej.

Odpowiada on za rekonesans przepraw zasadniczych i zapasowych i przedkłada propozycje dowódcy. Po zatwierdzeniu propozycji przez dowódcę (brygady, dywizji lub korpusu) dowódca saperów dokonuje podziału sił i środków na poszczególne przeprawy.

2013. Kierownik przeprawy odpowiada za działanie podporządkowanych mu sił i środków. Dokonuje oznakowania przepraw i podejść do nich, utrzymuje je i organizuje ubezpieczenie. Jeżeli jego siły nie są w stanie zrealizować w pełni tych zadań, należy mu wydzielić dodatkowe siły ze składu przeprowiających się wojsk. Wydaje zarządzenia dotyczące postępowania przeprowiających się wojsk i przy pomocy punktów kontrolnych kieruje przekraczaniem przeszkody wodnej. Przeprowiające się wojska nawiązują jak najwcześniej łączność z kierownikiem przeprawy wykorzystując do tego punkt kontrolny. Wydzielają one do dyspozycji kierownika przeprawy ciągniki, które usuwają z przeprawy niesprawne pojazdy.

2014. Plan przeprawy stanowi część planu operacyjnego, dowódca saperów współuczestniczy w jego opracowaniu.

W planie przeprawy należy ustalić:

- miejsca przepraw zasadniczych i zapasowych oraz drogi podejścia i odejścia;
- działanie saperów i ich środków przeprowowych;
- strefę przeszkody wodnej, jeżeli jest ona ustalana, punkty kontrolne i sposób utrzymania łączności;
- rejony wyczekiwania i drogi marszu;
- ugrupowanie i kolejność przekraczania przeszkody wodnej;
- czasy dostępności przeprawy dla poszczególnych jednostek;
- ubezpieczenie przeprawy
- przedsięwzięcia maskowania i mylenia.

Plan przeprawy musi zapewniać możliwość wprowadzania korekt spowodowanych zmienioną sytuacją taktyczną lub techniczną.

2015. Położenie przepraw zasadniczych i zapasowych powinno zapewniać możliwość dotarcia do nich różnymi drogami. Istnieje ponadto konieczność przygotowania objazdów.

2016. Użycie środków przeprawowych wojsk inżynieryjnych zależy jest od warunków panujących przed i na przeszkodzie wodnej, liczby przepraw oraz rodzaju i zadań przeprowadzających się wojsk. Odpowiednio wcześniej należy zażądać przydzielenia dodatkowych sił i środków przeprawowych potrzebnych do stworzenia odwodów.

2017. Dowódca może wyznaczyć strefę przeszkody wodnej w celu uniknięcia masowania sił w pobliżu brzegów i umożliwienia saperom prowadzenia niezakłóconej pracy. W strefie tej nie mogą znajdować się siły nie przeznaczone do bezpośredniego wsparcia i ubezpieczenia przeprawy. Przeprowadzające się wojska muszą pokonać tę strefę bez zatrzymywania się.

Strefę przeszkody wodnej określa się po jej obu stronach i ogranicza linią wyjściową i końcową. Głębokość strefy po jednej stronie przeszkody wodnej może wynosić do 3 km. Jej szerokość uzależniona jest od warunków terenowych i sieci dróg.

2018. Na liniach wyznaczających granice strefy przeszkody wodnej ustawia się punkty kontrolne. Służą one nawiązaniu łączności między kierownikami przepraw, żandarmami polowymi i dowódcami przeprowadzających się jednostek. Z punktów kontrolnych wywołuje się poszczególne pododdziały i nadzoruje przebieg pokonywania przeszkody.

Połączenia między rejonami wyczekiwania, punktami kontrolnymi i kierownikami przepraw oraz nadzorowanie dyscypliny przeprowadzającej są niezbędne w celu zachowania możliwości oddziaływania dowództwa na przebieg przeprawy. Za utrzymanie łączności wewnątrz strefy odpowiedzialny

jest dowódca saperów. W razie potrzeby należy mu przydzielić dodatkowe siły i środki.

2019. Zmiana sytuacji, wyłączenie przeprawy lub opóźnienia mogą zmusić do skierowania wojsk na inne przeprawy. W celu uniknięcia nadmiernej koncentracji wojsk, po obu stronach przeszkody wodnej należy wyznaczyć rejony wyczekiwania, które w razie potrzeby wojska mogą zajmować, i z których można je wywoływać. Jeżeli jest to konieczne, to w rejonach wyczekiwania należy przygotować pojazdy i sprzęt do przekraczania przeszkody wodnej.

2020. Ugrupowanie i kolejność pokonywania przeszkody uzależnione są przede wszystkim od zadań wojsk oraz liczby i możliwości przepraw.

2021. Ponieważ nie zawsze można dokładnie określić czas potrzebny na przekroczenie przeszkody wodnej, dowódca może ustalić tylko czas rozpoczęcia przeprawy. W zależności od rozwoju sytuacji musi określić czasy:

- przejścia z przeprawy promowej na mostową i odwrotnie;
- przesunięcia mostów pontonowych i promów;
- przerwania lub zakończenia przeprawy.

2022. Przeprawy muszą być ubezpieczane. Saperzy ochraniają przeprawy przed minami pływającymi, nurkami i grupami sabotażowymi oraz statkami i wszelkiego rodzaju materiałami pływającymi. W razie konieczności wystawiania dodatkowych ubezpieczeń, należy używać do tego innych sił pod jednolitym dowództwem. Przeprawa może być dodatkowo osłaniana ogniem artylerii, czołgów i broni przeciwpancernej.

Przeprowadzające się wojska realizują własnymi siłami osłonę przeciwlotniczą. Ważne przeprawy mogą być ponadto osłaniane przez jednostki obrony przeciwlotniczej. Oprócz tego konieczna może być osłona sił powietrznych.

2023. Maskowanie i mylenie powinny możliwie najdłużej utrudniać nieprzyjacielowi wykrycie przygotowań i przepraw. Jeżeli warunki terenowe

i warunki widoczności nie gwarantują wystarczającego maskowania, w celu utrudnienia nieprzyjacielowi oddziaływania ogniowego można stosować szeroko zakrojone zadymianie. Ponadto można pozorować przeprawy na innych kierunkach.

2. WPŁYW WŁAŚCIWOŚCI TERENU (przeszkód wodnych) NA PROWADZENIE NATARCIA

3139. Podczas natarcia z pokonaniem przeszkody wodnej decydujące znaczenia na sposób prowadzenia operacji, obok położenia nieprzyjaciela ma rodzaj przeszkody wodnej. Mosty lub inne przeprawy powinny być w miarę możliwości opanowane w zaskakujący dla nieprzyjaciela sposób. Czasami konieczne może być przeprowadzenie natarcia wstępnego przy pomocy sił powietrzno-manewrowych lub przemieszczających się drogą wodną. Ich zadaniem będzie stworzenie warunków do właściwego natarcia. Natarcie z pokonaniem przeszkody wodnej bronionej przez nieprzyjaciela wymaga szczególnie starannych przygotowań.

3140. Teren sprzyja prowadzeniu natarcia, jeżeli zapewnia skryte przygotowania, umożliwia szybkie i skryte podejście do przeszkody oraz jej pokonanie w wielu miejscach. Prowadzeniu natarcia sprzyja wysoki brzeg po własnej stronie, brody z płaskimi wjazdami i wyjazdami oraz wysunięte łuki rzeki. Teren po drugiej stronie przeszkody wodnej powinien być korzystny dla dalszego prowadzenia natarcia, a przede wszystkim umożliwiać rozwinięcie i uderzenie zgrupowań pancernych.

3141. Wcześniejsze rozpoznanie i rekonesans pozwalają dowódcy ustalić czy nieprzyjaciel zamierza walczyć po obu stronach przeszkody wodnej, czy też bronić tylko przeciwległego brzegu, gdzie znajdują się dogodne przeprawy i gdzie dojazd do przeszkody wodnej może być utrudniony. Przeanalizować przy tym trzeba materiały topograficzne i dokumentację urzędów terenowych.

3142. Działania wojsk podczas pokonywania przeszkody wodnej uzależnione są od tego, czy można ją przekraczać jednocześnie w wielu miejscach, czy też walczyć trzeba o możliwość przeprawienia się na określonych kierunkach. Z reguły korzystniej jest nacierać jednocześnie na szerokim froncie, aby rozproszyć wysiłki nieprzyjaciela i przynajmniej na jednym kierunku szybko uchwycić przeprawę. Zawsze należy dążyć do zmylenia nieprzyjaciela w odniesieniu do zaplanowanego miejsca przeprawy.

3143. Nacierające wojska w pierwszej kolejności powinny uchwycić przyczółki i rozszerzyć je, aby nieprzyjaciel nie mógł prowadzić obserwowanego ognia na miejsce przeprawy. Przyczółki stanowią często pierwsze cele pośrednie. Najszybciej jak jest to możliwe należy przepawić kolejne siły i rozwijać natarcie.

3144. Ramy czasowe całego natarcia uzależnione są od warunków widoczności nad przeszkodą. Rozpoczęcie natarcia po zapadnięciu zmroku ułatwia przeprawę pierwszej fali nacierających wojsk i umożliwia osiągnięcie drugiego brzegu przez siły główne jeszcze pod osłoną ciemności. Podczas natarcia rozpoczynającego się o świcie, przygotowania do przeprawy mogą wprawdzie przebiegać pod osłoną nocy, jednak sama przeprawa odbywać się będzie w świetle dziennym. Możliwe to będzie często tylko pod osłoną mgły lub zasłon dymnych. Może również zaistnieć potrzeba przesunięcia przeprawy dalszych sił na następną noc.

3145. Ugrupowanie bojowe uzależnione jest w znacznym stopniu od możliwości wozów bojowych w zakresie pokonywania przeszkód wodnych oraz od ukształtowania samej przeszkody. Przeprowadzające się wojska muszą przez określony czas samodzielnie prowadzić działania na przeciwległym brzegu. Muszą więc być odpowiednio wzmocnione. Bataliony czołgów i grenadierów pancernych powinny znajdować się na czele nacierających wojsk, jeżeli istnieje możliwość szybkiego pokonania przeszkody wodnej, a teren na przeciwległym

brzegu umożliwia szybkie rozwinięcie natarcia. Piechota pokonuje przeszkodę wpraw, jeżeli uchwycenie przeprawy wymaga pokonania silnej obrony przeciwpancernej nieprzyjaciela lub gdy ukształtowanie brzegów i dna przeszkody wodnej uniemożliwia przeprawę wozów bojowych. W sprzyjających warunkach można na przeciwległy brzeg przerzucić część sił śmigłowcami. Jeżeli pozwala na to sytuacja, to można wcześniej wysadzić desant, mający za zadanie wzbranianie podejścia odwodów nieprzyjaciela do przeszkody wodnej.

3146. Artyleria musi często stworzyć warunki do przeprowadzenia się wojsk na drugi brzeg. Obezwładnia ona artylerię nieprzyjaciela, osłania przeprawę i niszczy siły nieprzyjaciela broniące przeprawy. Obserwatorzy artyleryjscy powinni znajdować się w czołowie nacierających wojsk. Część pododdziałów artylerii należy przeprowadzić na drugi brzeg bezpośrednio za czołowymi batalionami.

3147. Tam gdzie wojska nie mogą pokonać przeszkody wodnej przy użyciu własnych środków przeprawę, organizują saperzy. W pierwszej kolejności umożliwić oni powinni przeprowadzenie pojazdów opancerzonych i ciężkiego sprzętu. Po przeprowadzeniu się wojsk na drugi brzeg saperzy muszą być w gotowości do otwierania przejść lub usuwania przeszkód, aby ułatwić rozwijanie natarcia.

3148. Lotnictwo wojsk lądowych, obok przerzutów wojsk drogą powietrzną, może je wspierać podczas odpierania uderzeń zgrupowań pancernych nieprzyjaciela.

3149. Podstawowym zadaniem sił powietrznych jest wywalczenie czasowej przewagi powietrznej w rejonie przeprawy.

3150. Przygotowania do natarcia przez przeszkodę wodną powinny umożliwić płynne przeprowadzenie się wojsk. Dlatego też lekkie środki przeprawowe przydzielane są wojskom już w rejonach wyjściowych. Manewr i ogień wojsk skoordynowany musi być z przedsięwzięciami saperów, a środki przeprawowe

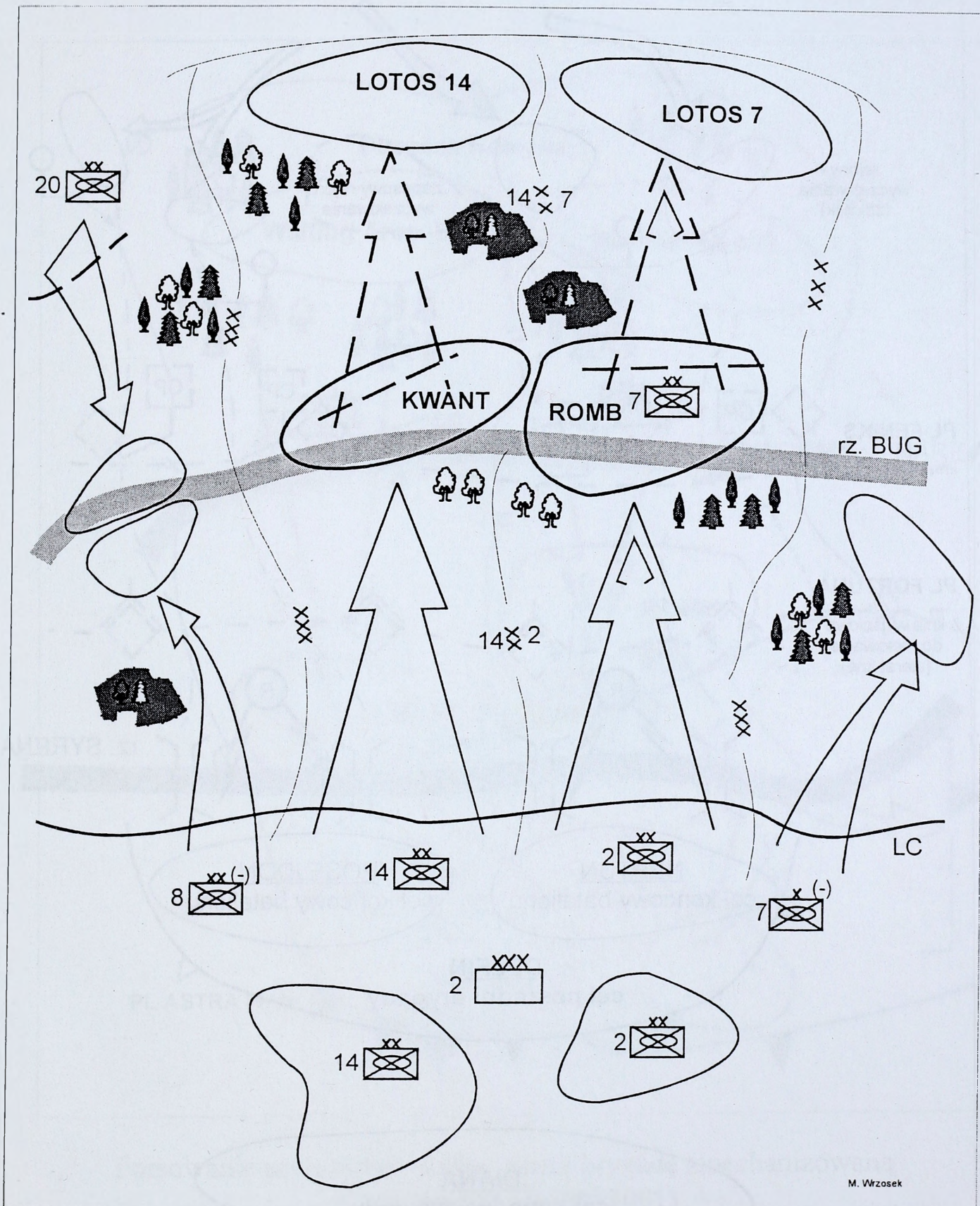
w pełni wykorzystane, aby czołowe bataliony szybko otrzymały wzmocnienie i mogły kontynuować natarcie. Zaopatrywanie musi być tak zorganizowane, aby wojska na przeciwległym brzegu mogły niezwłocznie otrzymać niezbędne środki zaopatrzenia. Zorganizować należy szybką ewakuację rannych.

3151. Prowadzenie natarcia z pokonaniem przeszkody wodnej wymaga wyznaczenia linii wyjściowej. Powinna ona przebiegać wzdłuż ostatnich ukryć terenowych przed przeszkodą wodną. Po jej przekroczeniu wojska szybko zbliżają się do brzegu, aby niezwłocznie pokonać przeszkodę wodną. Przygotować przy tym należy wystarczającą osłonę ogniową - w tym środków strzelających na wprost. W tym celu wykorzystuje się również pododdziały nie pokonujące przeszkody wodnej w pierwszej kolejności.

3152. Na kierunku, na którym uda się uchwycić przeprawę i pokonać opór nieprzyjaciela, wprowadza się szybko nowe siły - zwłaszcza obrony przeciwpancernej - w celu rozwinięcia powodzenia i rozszerzenia przyczółka. Umożliwia to kursowanie promów, budowę mostów i przeprawianie kolejnych sił. Tworzenie strefy przeszkody wodnej jest konieczne, jeżeli przeprawia się większość sił. Jeżeli nie należy spodziewać się nadmiernej koncentracji sił, można zrezygnować z tworzenia takiej strefy.

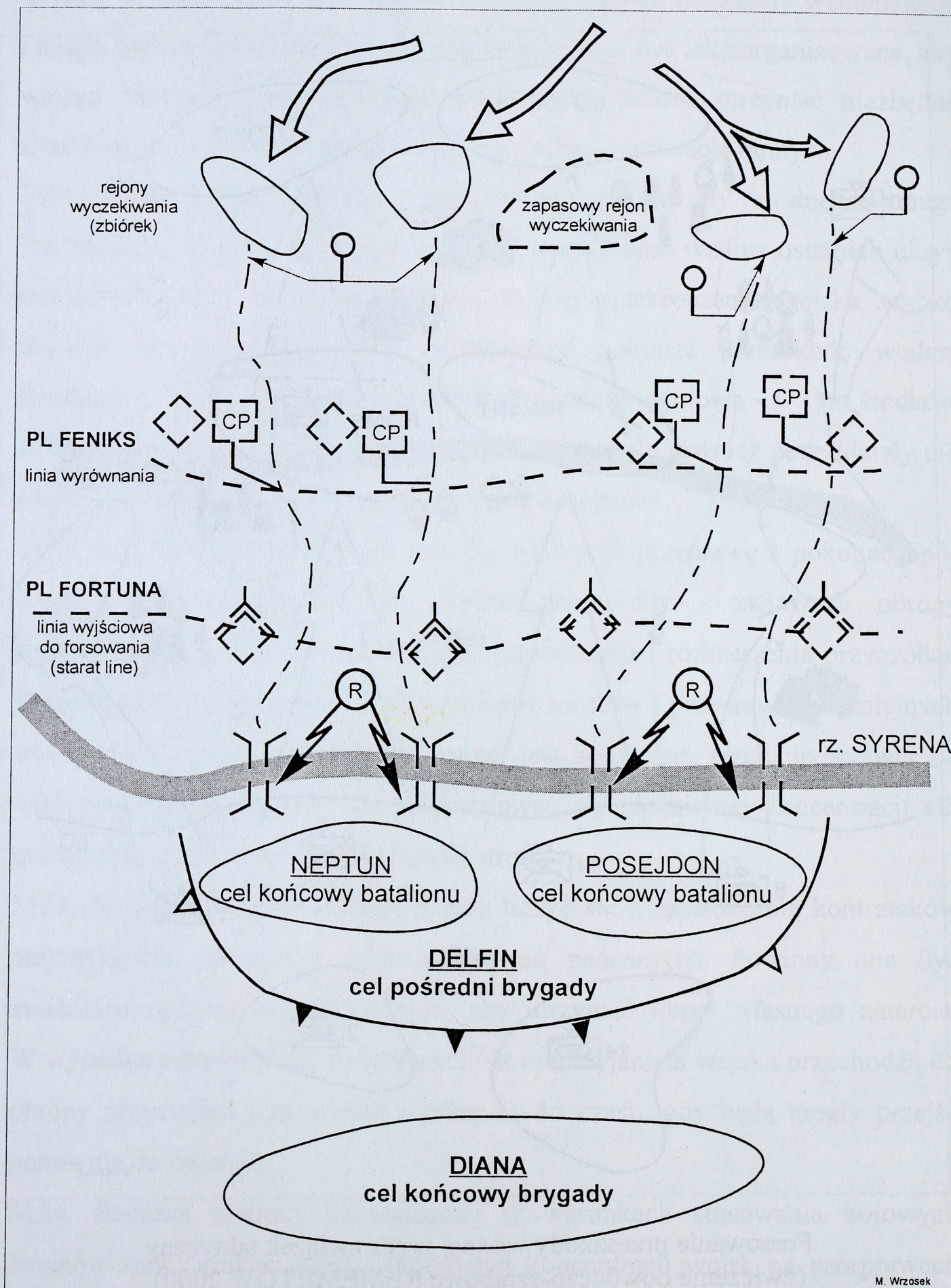
3153. Na przeciwległym brzegu należy liczyć się z możliwością kontrataków nieprzyjaciela, zwłaszcza jego zgrupowań pancernych. Powinny one być zwalczane ogniem ześrodkowanym, aby utrzymać impet własnego natarcia. W wypadku uderzenia przeważających sił nieprzyjaciela wojska przechodzą do obrony przyczółka i prowadzą obronę aż do czasu, gdy będą mogły przejść ponownie do natarcia.

3154. Podczas operacji prowadzonej w warunkach stosowania bojowych środków ABC unikać należy nadmiernej koncentracji wojsk na przeprawach i przyczółkach, gdyż stanowić one mogą szczególnie opłaczalne cele uderzeń nieprzyjaciela.

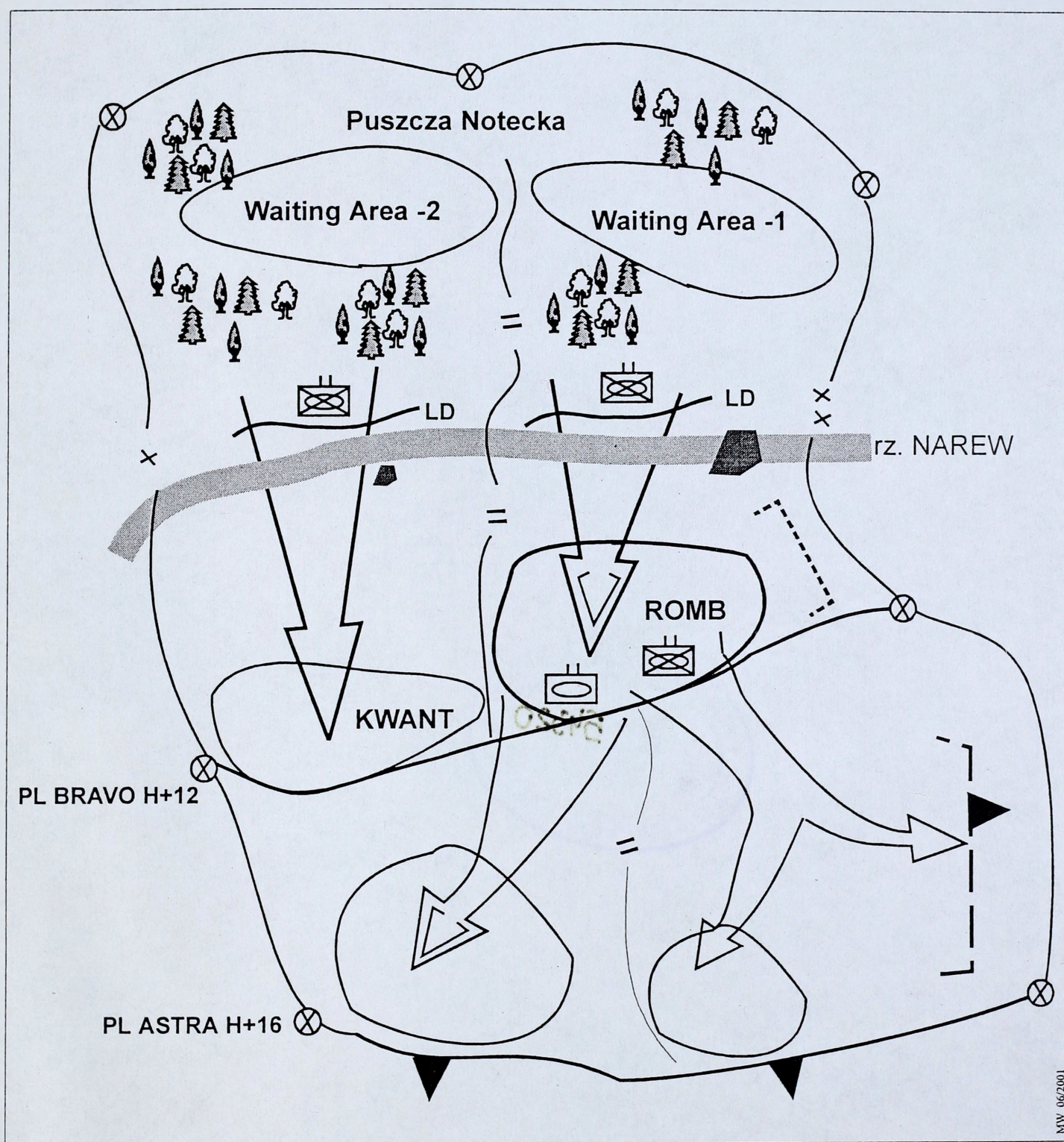

M. Wrzosek

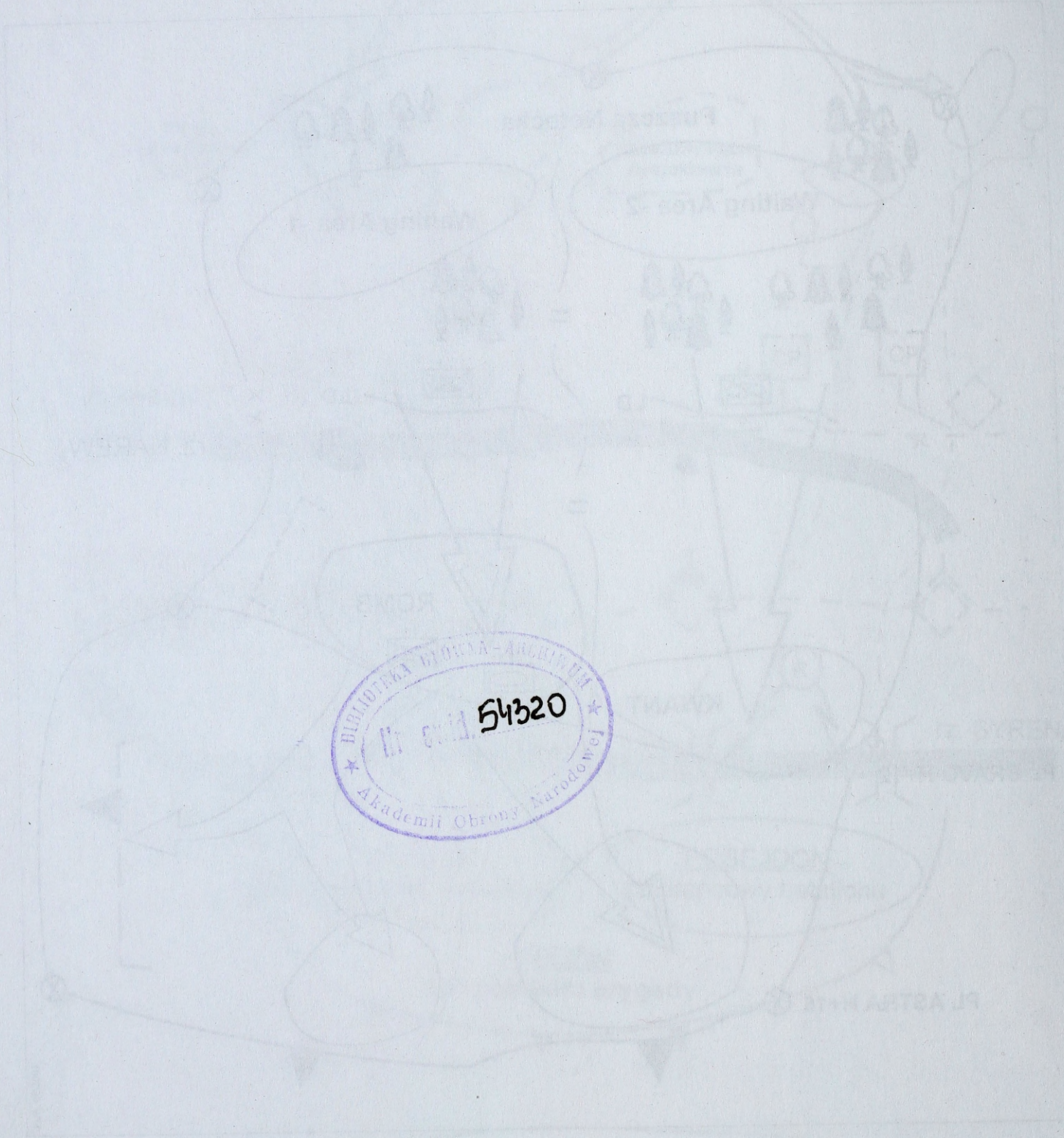
Forsowanie przeszkody wodnej przez związek taktyczny
(ćwiczenie dowódczo-sztabowe REMEMRTÓW 2000)

Forsowanie przeszkody wodnej przez oddział
(źródło: Regulamin HDV 100/100)

Forsowanie przeszkody wodnej przez brygadę zmechanizowaną
(Ćwiczenie POZNAŃ 2001)

BIBLIOTEKA GŁÓWNA - ARCHIWUM
Instytut
Akademii Obrony Narodowej

54320

Pracownia badań i rozwoju techniki
(Instytut Techniki)